

Raadsvergadering	26 september 2023
Volgnummer	76-2023
Onderwerp	Vaststellen verslag en besluitenlijst van besloten deel 30 mei 2023 , verslag raadsvergadering 29 juni en 1 juli 2023 en besluitenlijst en verslag 11 juli 2023
Registratienummer	2023.03818
Organisatieonderdeel	Raadsgriffie
Behandelend ambtenaar	S. Subramaniam Sahinthan.Subramaniam@gemeenteraadmaastricht.nl

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

BESLUIT:

1. Vaststellen verslag en besluitenlijst van besloten deel raadsvergadering 30 mei 2023;
2. Vaststellen verslag raadsvergadering 29 juni en 1 juli 2023;
3. Vaststellen besluitenlijst en verslag raadsvergadering 11 juli 2023.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 26 september 2023.

de griffier,

de voorzitter,

Raadsavonden

30 mei, 29 juni, 1 juli
en 11 juli 2023

Gemeente Maastricht
GEMEENTERAAD

INHOUDSOPGAVE

- 1 Verslag raadsvergadering 29 juni 2023
- 2 Verslag raadsvergadering 1 juli 2023
- 3 Besluitenlijst raadsvergadering 11 juli 2023
4. Verslag raadsvergadering 11 juli 2023

**Speciale raadsvergadering
Afscheid burgemeester Penn-te Strake
Donderdag 29 juni 2023, 17.00 uur**

Te behandelen zaken:

1. Opening, vaststellen agenda en mededelingen

Aanwezig: De heer Gorren (voorzitter), burgemeester Penn-te Strake, de heer H.J. Bodewitz (griffier) en 36 leden van de raad. Er is een bericht van verhindering van de heer Redmeijer, de heer Brüll en mevrouw Elfassih.

Verslaglegging: Het Notuleercentrum

1. Opening, mededelingen en vaststellen van de agenda

Applaus

De **voorzitter** opent deze speciale vergadering om 17.09 uur. De voorzitter heet burgemeester Penn-te Strake haar echtgenoot, de kinderen, familie, vrienden en bekenden van harte welkom. Daarnaast heet de voorzitter de gouverneur en zijn echtgenote, de andere sprekers waaronder de heer Scholten, burgemeester van Venlo en de heer Geraedts van harte welkom. De heer Geraedts heeft acht jaar geleden ook gesproken om burgemeester Penn-te Strake welkom te heten. Ook een welkom aan de kinderborgemeester en alle burgemeesters uit de regio en elders, zelfs vanuit België en alle andere mensen uit het netwerk van de burgemeester. De voorzitter heet de heer Rieu speciaal welkom. De voorzitter wenst hem succes in de komende weken. De voorzitter heet ook de raadsleden, collegeleden, toeschouwers in de raadszaal, in de Maasmolen en thuis via de livestream van harte welkom. Helaas is deze raadszaal te klein om alle mensen een plaats te kunnen bieden.

De voorzitter heeft afmeldingen ontvangen van heer Redmeijer, de heer Brüll en mevrouw Elfassih. Zij wensen de burgemeester een mooie middag en veel sterkte toe.

Deze vergadering staat in het teken van het afscheid van burgemeester Penn-te Strake. Het burgemeesterschap is een veelzijdig ambt. Het ambt draait om samenwerken met raad en college, samenwerken in de regio, en de eigen portefeuille op het gebied van veiligheid en de openbare orde. Het is een 24 uursaan voor zeven dagen per week. Burgemeester Penn-te Strake heeft zich met hart en ziel ingezet voor de stad Maastricht. De burgemeester zal straks ook vertellen hoe zij terugkijkt op die acht jaar. Misschien wil de burgemeester ook nog iets meegeven voor de komende periode? De voorzitter ziet dat de burgemeester dat graag wil doen. De voorzitter begint met een woord van dank en goede herinneringen aan al die jaren. De voorzitter nodigt raadslid Van Est uit om te spreken namens de gemeenteraad van Maastricht.

De heer **Van Est** vindt het een hele eer om namens de gemeenteraad de burgemeester te mogen toespreken. Het is moeilijk om een goede openingszin te vinden. Burgemeester Penn-te Strake is een aardige, vrolijke, geweldige, humorvolle, lieve, energieke, spontane, leuke, representatieve, capabele, zorgzame, goed uitziende burgemeester. De burgemeestersrol is een dubbelfunctie. De burgemeester is voorzitter van de raad en voorzitter van het college. De heer Van Est heeft het college al eens vergeleken met een wagentje met meerdere wielen. De W staat voor wethouders, maar de B is nog niet echt uitgelegd. De B is van bestuurder. De bestuurder die de touwtjes in handen houdt of beter de teugels, vergelijkbaar met de bestuurder van een Romeinse strijdswagen die getrokken wordt door vijf, zes of zeven wethouders, die de kar trekken en die allemaal vooruit willen, maar niet allemaal dezelfde kant op willen. Men zou daarvan bijna een film willen maken. *Penn-Hur* is een mooie titel.

De rol van de burgemeester in deze raad was een echte overstap voor mevrouw Penn-te Strake. De burgemeester werd voor de leeuwen geworpen, niet gespeend door enige politieke ervaring. Het was voor de raadsleden in de eerste periode ook een vraag waarom de burgemeester zoveel aandacht nodig had. Deze burgemeester heeft vele raadsleden en burgerleden beëdigd en dat gebeurde in allerlei varianten. De burgemeester bleef altijd rustig, zeer behulpzaam en geduldig om dit proces goed te laten verlopen. Toch heeft de burgemeester een vorm van fonetische namendyslexie. Mevrouw Fokke werd mevrouw Korsten genoemd of mevrouw Korsten, mevrouw Fokke. Misschien had de burgemeester toen al kennis van de innige samenwerking tussen GroenLinks en de PvdA.

Daarnaast heeft deze burgemeester veel gevoel voor humor. Dat gebeurde ook in de krant van afgelopen zaterdag: "Ik vind het meer een punt dat de wetgever blijkbaar denkt dat ik in de nacht van 30 juni mijn hersens verlies, haha." Het is opvallend dat de burgemeester het prettig vindt om complimenten te ontvangen en daar solliciteert zij ook vaak naar. Als het niet anders kan, dan geeft zij die aan zichzelf. Het jaar 2019 was niet het meest prettige jaar voor de burgemeester met vele crisissen. Het waren zware momenten voor de burgemeester, maar toch bleef de burgemeester correct, oprecht, eerlijk en open hierover communiceren met de raadsleden, soms op wel heel bijzondere tijdstippen in de week. Dat jaar werd afgesloten met een extern rapport. Daarna kon men weer als vanouds doorgaan.

Maar toen kwam Covid met grote bestuurlijke uitdagingen. Europa is één, maar in deze periode bleken de maatregelen aan weerszijden van de grens niet op elkaar te zijn afgestemd. Grenzen werden fysiek afgesloten. Winkelen over de grens kon opeens niet meer. Al met al een flinke uitdaging voor de bestuurders. Burgemeester Penn-te Strake heeft als voorzitter van de veiligheidsregio met een rechtlijnig beleid deze regio erdoorheen geleid en ook de raad met vele Teams-sessies op de hoogte gehouden. De raadsvergaderingen werden online gedaan, met beperkingen, voordelen en leuke momenten zoals het niet kunnen vinden van de mute-knop.

Op 7 juli 2021 was er een bijzondere vergadering in de feestzaal van het gouvernement, toen de jaarrekening en de kaderbrief werden besproken. De burgemeester en de griffier zaten toen op een verhoging. Tijdens de vergadering kon men het water van de Maas zien stijgen. De burgemeester zat de vergadering voor, maar was ook constant in overleg met de veiligheidsregio. De burgemeester was zeer voortvarend als portefeuillehouder van veiligheid en handhaving. Vrouwe Justitia in optima forma. De burgemeester leefde telkens op als zij mocht optreden als portefeuillehouder, hoewel er ook enig gesteggel was. Afval zat immers bij wethouder A en fietsparkeren zat bij wethouder B en de algemene orde weer bij de burgemeester. Dat leverde in sommige vergaderingen nogal wat verwarring op. Uiteindelijk is het goed gekomen en was er maar één aanspreekpunt voor de handhaving en dat was de burgemeester. De gemeenteraad heeft zich vaak verbaasd dat een juriste met een carrière in de rechterlijke macht zo veel moeite had om het reglement van orde consistent te hanteren. Een voorbeeld is het eindtijdstip van de vergadering om 23.00 uur, als de agenda nog niet af was. De minuten na 23.00 uur telden dubbel voor de voorzitter. Er was ook niet altijd eenduidigheid wat moest gebeuren met de niet-behandelde agendapunten. Verder staat in het reglement dat een stemverklaring vooraf aan een stemming wordt afgegeven. Hoewel de voorzitter dit regelmatig vergat te vragen, wordt een stemverklaring gegeven vanuit de plaats van het raadslid. Sommige raadsleden hebben het de burgemeester niet gemakkelijk gemaakt. De heer Van Est leest daarom een gedichtje voor over het geven van een stemverklaring.

Gedicht

Verder is een interruptie een onderbreking van iemand die in een vergadering aan het woord is bestaande uit korte opmerkingen of vragen zonder inleiding. Het beteugelen van de interrupties was de meest ondankbare taak van de burgemeester. Omdat dit soms uit de hand liep, werden daarover afspraken gemaakt. Er werden spreektijden vastgesteld en het aantal interrupties beperkt. Bij een begrotingsbehandeling werd voor het eerst geturfd. Dat was voor de burgemeester het meest gemakkelijke debat. Het debat was zo snel afgelopen, dat iedereen elkaar na afloop vreemd aankeek. Maar dat was niet de algemene praktijk. Het was moeilijk om alle 39 kikkers in de kruiwagen te houden en vaak waren de betogen rondom de interrupties erg lang. Het is ook zo dat het ene raadslid meer moeite heeft met korte interrupties dan het andere.

Eén keer per jaar mag de burgemeester op carnavalszaterdag in de juristenrol kruipen en alles recht praten, wat krom is. De burgemeester heeft de verdediging van het college altijd met verve gedaan. Ludiek en met muziek. De burgemeester meldde op 12 oktober 2015 dat zij met hart en ziel over de Tempeleers zal waken. Burgemeester Penn-te Strake heeft in Maastricht geschiedenis geschreven met al die mooie hoogtepunten, zoals de opening van de Koning Willem-Alexandertunnel, het VNG-congres in Maastricht en die onvergetelijke Koningsdag. Wat de toekomst brengt, weten we niet. Er zijn juristen uit Maastricht die op late leeftijd deel uitmaken van de Eerste of Tweede Kamer, maar misschien wil burgemeester Penn-te Strake wel liever genieten samen met haar familie. De heer Van Est wenst burgemeester Penn-te Strake een mooie en gezonde toekomst namens alle raadsleden die in die periode hier zaten. Het was een eer om burgemeester Penn-te Strake te mogen toespreken wetende dat de burgemeester straks de ketting afgeeft en deze niet na drie dagen weer terugneemt.

Applaus

De **voorzitter** dankt de heer Van Est. Iedereen zal beamen wat de heer Van Est heeft geproclameerd. De burgemeester is niet alleen voorzitter van de gemeenteraad, maar ook voorzitter van het college. De voorzitter geeft het woord aan de eerste locoburgemeester, wethouder Bastiaens die vandaag ook jarig is.

Applaus

Wethouder Bastiaens stelt vast dat acht jaar burgemeesterschap vandaag en morgen ten einde komt. Wethouder Bastiaens heeft veel lol gehad met burgemeester Penn-te Strake. De burgemeester heeft crisissen doorgemaakt, soms stoute dingen gedaan, haar warme hart laten spreken, maar er waren ook momenten van verdriet. De burgemeester heeft altijd standvastig haar perspectief op leiderschap laten spreken. Dat was niet altijd even gemakkelijk. Er waren ook pittige momenten van meningsverschillen. De burgemeester ziet er vaak uit als een engel, maar dat is ze niet. Aan alles komt een einde. De burgemeester heeft al veel handelingen, telkens voor de laatste keer verricht. De burgemeester kan nu stoppen met afscheid nemen en de toekomst tegemoet gaan. Met zeventig jaar moet het leven ook nog beginnen. Wethouder Bastiaens herinnert aan een anekdote die burgemeester Penn-te Strake typeert. Twee jaar geleden was sprake van fikse bedreigingen op social media aan het adres van de burgemeester. Collega's in het stadhuis maakten zich grote zorgen. Het was de tijd van de coronarellen en Kick Out Zwarte Piet. Het woonhuis van de burgemeester werd toen extra in de gaten gehouden, want er werd met brandstichting bedreigd. De burgemeester vond dat echter allemaal wel meevallen en zei dat haar grootste

zorg was hoe zij haar echtgenoot zo snel mogelijk het huis uit kon krijgen. Het is typisch burgemeester Penn-te Strake om eerst aan de ander te denken, met een groot gevoel voor humor.

Wethouder Bastiaens zat in het voorjaar van 2015 in de vertrouwenscommissie toen de nieuwe burgemeester werd voorgedragen. Mevrouw Penn-te Strake werd toen getypeerd als een wildcard. De kandidaat was immers geen lid van een politieke partij en had geen politieke ervaring. Mevrouw Penn-te Strake zou ook de eerste vrouwelijke burgemeester van Maastricht worden en daarmee zouden conventies worden doorbroken. Alleen dat was al een vooruitgang. Mevrouw Penn-te Strake heeft toen verteld dat zij en Maastricht een winnend team zouden zijn. De vertrouwenscommissie was onder de indruk van haar zelfverzekerdheid en haar statuur. De gemeenteraad en de vertrouwenscommissie hadden vertrouwen. Er brak een nieuw tijdperk aan toen de eerste vrouw het stadhuis introk. Burgemeester Penn-te Strake was gewend dat haar wil wet was en dat besluitvorming plaatsvindt op basis van feiten en deskundigheid. De burgemeester had aanvankelijk niet veel op met het politieke proces dat aan besluitvorming voorafgaat. De burgemeester had afstand tot de politiek en dat bleek uiteindelijk een sterkte. De verbazing van de burgemeester bood gaandeweg ook ruimte voor verandering. De burgemeester liet zien dat de ramen open moesten en dat ook andere wegen naar Rome leiden. Verder heeft de burgemeester gezorgd voor stabiliteit in het Maastrichtse stadsbestuur. De burgemeester is daarin cum laude geslaagd. Burgemeester Penn-te Strake bracht structuur aan, door boven de materie te gaan hangen, door hoofd- en bijzaken goed te scheiden, door feiten van meningen te scheiden en zich te concentreren op de inhoud.

De burgemeester bemoeide zich niet met de politieke besluitvorming, maar liet als het nodig was haar hart spreken op buitengewoon integere wijze. Het college had bijvoorbeeld besloten om niet op het verzoek van het Rijk in te gaan om asielzoekers in boten op de Maas op te vangen. De burgemeester heeft dat besluit afgewacht en gaf zonder oordeel na afloop aan het college mee hoe belangrijk zij de opvang van asielzoekers vindt. Verder eiste de burgemeester het naleven van afspraken. Mensen werden hieraan ook herinnerd. Dat was voor wethouder Bastiaens een echt leermoment. Indien nodig, corrigeerde de burgemeester mensen op duidelijke wijze. De medewerkers van het stadhuis hadden grote bewondering voor de hoffelijkheid van de burgemeester en ook hoe zij de tegenspraak aanmoedigde. De burgemeester is objectief, doelmatig en rechtvaardig. Tevens zocht de burgemeester ook naar taalfouten in stukken. De burgemeester liet naast haar professionele kant, altijd haar menselijke kant zien. Burgemeester Penn-te Strake is hulpvaardig, altijd begripvol en meelevend, vooral voor mensen die het niet getroffen hebben in het leven. Ver weg of dichtbij, dat maakte niet uit. De burgemeester was er ook op momenten van groot verdriet, zoals bij de moord op de 9-jarige Gino. De burgemeester was er toen echt voor de familie, voor de vrienden en de mensen in de buurt. Burgemeester Penn-te Strake vindt echter ook dat er veel gelachen moet worden. De burgemeester is spitsvondig en grappig en kon het ook waarderen als anderen dat waren. Er was dus altijd veel lol.

De eerste vijf jaar van het burgemeesterschap waren een periode van optimisme. Met corona kwamen echter angst en verdriet. De burgemeester was leider van crisisteams op stedelijk en regionaal niveau en prominent aanwezig in het landelijke veiligheidsberaad. Burgemeester Penn-te Strake sprak continu de samenleving onvermoeibaar en standvastig moed in. Verder trad de burgemeester ook vastberaden op toen er onrust op straat ontstond. Dat was zeer indrukwekkend. De burgemeester heeft in al haar taken het belang van de stad Maastricht en Zuid-Limburg behartigd. De burgemeester was vaak in Den Haag en een groot pleitbezorger van de samenwerking in Limburg en in de Euregio Maas-Rijn. De burgemeester heeft wezenlijk bijgedragen aan de geboekte progressie.

Wethouder Bastiaens vat nogmaals samen waarvoor de burgemeester allemaal heeft gestaan en dankt haar hartelijk namens de stad. "Bedankt dat je er was voor de stad." De wethouder dankt ook haar echtgenoot en kinderen voor alle steun en het schragen van het burgemeesterschap. De wethouder zal het kameraadschap en het perspectief op besturen van de burgemeester missen. Iedereen hoopt haar nog vaak te mogen ontmoeten. Op naar het cultuurcafé aan de Maas. De wethouder sluit af met de woorden: "Jao, diech höbs us oan het hart gelegen."

Applaus

De **voorzitter** dankt de heer Bastiaens. De voorzitter is blij dat ook burgemeesters uit de regio vandaag aanwezig zijn. De buurgemeentes in Limburg, maar ook de steden en gemeentes over de landsgrenzen heen zijn voor Maastricht belangrijke partners om mee samen te werken en om samen op te trekken in het belang van regio en euregio. De heer Scholten, burgemeester van Venlo spreekt namens hen burgemeester Penn-te Strake toe.

Burgemeester Scholten dankt iedereen. De heer Scholten zal vanuit Noord-Limburgs perspectief het fenomeen Annemarie Penn-te Strake te bespreken. De as Venlo-Maastricht is in jaren niet zo hecht geweest en dat is zeker de verdienste van de burgemeester van Maastricht. Venlo is de hoofdstad van Noord- en Midden-Limburg, Maastricht de economische hoofdstad van de provincie en Maastricht is de

bestuurlijke hoofdstad en dus een echte ambtenarenstad, minder zakelijk en met meer langdurige lunches. Maastricht is een stad met grandeur, meer zichtbare historie en een van de mooiste steden van Nederland. De afstand tussen Venlo en Maastricht is groot, niet alleen fysiek maar ook cultureel. Een hechte band tussen de steden en de burgemeesters was in de historie niet vanzelfsprekend. In de 15^e en 16^e eeuw vochten Maastricht en Venlo hevige juridische procedures uit over het stapelrecht op de Maas. Venlo claimde dat recht op basis van het stadsrecht van 1343 en Maastricht betwiste dat en won dat gevecht ruim tweehonderd jaar later in 1545. Dat bracht Venlo jarenlang grote economische schade. Later ging het economisch een stuk beter met Venlo en ontstonden zelfverzekerde grappen over Maastricht.

In Maastricht zetelt de burgemeester in het imposante stadhuis. De laatste burgemeester van Venlo verliet het oude stadhuis in 1997. Burgemeester Penn-te Strake drukt op een draadloos deurbelletje op de vergadertafel in haar burgemeesterszaal en bestelt bij de binnen gesnelde onberispelijk geklede bode een speciale koffie, de burgemeestersmix. De burgemeester van Venlo neemt zijn gasten mee naar de koffieautomaat en sluit aan in de rij van ambtenaren die hem net voor waren. Dat verschil in grandeur tussen Maastricht en Venlo moet ook tsaar Peter de Grote opgevallen zijn. In 1717 bezocht de Russische tsaar de Nederlanden en vanaf Aken zou hij over de Maas naar Holland trekken. Op 27 en 28 juli verbleef hij in Maastricht waar hij groots werd onthaald door een salvo afgevuurd uit wel honderd kanonnen. De tsaar dineerde in Château Neercanne, destijds de woning van de stadsgouverneur. Het stadsbestuur van Venlo was inmiddels op de hoogte gesteld van de komst van de tsaar en de bestuurders zaten op 29 juli gereed in het stadhuis voor de ontvangst van de vorst. Speciaal voor die gelegenheid had men in Nijmegen het beroemde mol-bier ingekocht. De tsaar was niet alleen uitermate driftig en autoritair en een onmatig liefhebber van vrouwelijk schoon, maar ook een groot innemer. Het eindigde in een grote deceptie en de tsaar nam niet de tijd om in Venlo van boord te gaan en voer verder Maas-afwaarts richting Grave. Venlo stuurde vier ruiters mee die de vorst tot Boxmeer zouden escorteren.

Burgemeester Penn-te Strake is zeer matineus. Zij staat 's ochtends om 5 uur op en begint een uurtje later te whatsappen. Telefoneren zou helemaal te gek zijn, maar burgemeester Scholten wordt van appjes ook wakker. De coronapandemie, de schadeafhandeling van de overstromingen in 2021, de vluchtelingenproblematiek en het veiligheidsberaad hebben de samenwerking enorm geïntensiveerd. Er was een groot wederzijds vertrouwen en indien nodig vervangen de beide burgemeesters elkaar in het veiligheidsberaad. Het is mooi om daar eenheid te tonen en heel Limburg te kunnen vertegenwoordigen. In de zomervakantie van 2021 werd onder leiding van gouverneur Remkes overlegd over de afhandeling van de hoogwaterschade met een delegatie van het kabinet via iPad. De uitkomsten werden teruggekoppeld naar alle 31 burgemeesters in Limburg via Teams. Burgemeester Penn-te Strake zat dat overleg voor vanuit haar vakantieadres in Italië, maar het lukte bijna nooit om voldoende wifi-sterkte te vinden. Daarom moest burgemeester Scholten de vergaderingen overnemen.

Burgemeester Penn-te Strake speelde een zeer verbindende rol in het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) Limburg. Het werklasteronderzoek was voor burgemeester Penn-te Strake spitsroeden lopen, maar met gezag en goede inhoudelijke argumenten kreeg zij de burgemeesters van Limburg mee. Men zal de vruchten hiervan plukken in het Landelijk Overleg Veiligheid en Politie (LOVP), om de politiesterke eerlijker te verdelen over Nederland.

Burgemeester Penn-te Strake bemoeide zich altijd overal mee, zelfs met de aankoop van de trouwringen van burgemeester Scholten. Ze was ook een graag geziene gast in Venlo bij talrijke evenementen. Zelfs de carnavalsverenigingen Tempeleers en Jocus is het gelukt om in de drukke vasteloavends tijd met beide burgemeesters ontmoetingen te arrangeren. Bij het concert van André Rieu kreeg burgemeester Scholten te horen: "Pas op, niet in je neus peuteren, want je zit naast mij, ik kom altijd op televisie, dus jij ook." Burgemeester Penn-te Strake heeft ook altijd als een ware Jeanne d'Arc haar eigen veiligheidsregio en Zuid-Limburg verdedigd. Burgemeester Scholten heeft om het verschil beeldend te duiden, liefst in het bijzijn van een of meerdere ministers, vaker gezegd dat de veiligheidsregio Zuid-Limburg alleen dat zakje is dat onderaan de kaart van Limburg bungelt. Burgemeester Scholten heeft ook ooit het Maastrichtse uitpubliek verboden bij de voetbalwedstrijd VVV-MVV, nota bene op dringend advies van de politie. Totdat burgemeester Penn-te Strake belde en de burgemeester Scholten zwichtte voor al haar charmes en zwakke argumenten.

Ten slotte geeft burgemeester Scholten aan dat bij een afscheid een cadeau hoort. Er is een mooie expositie in het Limburgs Museum van Venlo, genaamd De Zonnekoning en Oranje – Slaags aan de Maas. Deze mooie tentoonstelling laat zien hoe Maastricht in korte tijd in de pan werd gehakt door Koning Lodewijk XIV. Een oud-burgemeester van Venlo merkte gevat op dat bij die opening in Venlo nog nooit zo veel over Maastricht is gesproken. Om Maastricht te leren kennen moet je dus in Venlo zijn. Kunstwerken uit heel Europa, en met name uit Versailles en het Louvre laten het dramatisch verlopen beleg van Maastricht zien. Op 1 juli 2023, 150 jaar geleden capituleerde Maastricht. Burgemeester Scholten nodigt burgemeester Penn-te Strake samen met haar echtgenoot uit voor een rondleiding in het Limburgs Museum van Venlo, met aansluitend een diner. Burgemeester Scholten heeft alvast een heerlijke fles Venlose likeur meegenomen. Burgemeester Scholten bedankt burgemeester Penn-te Strake voor de fijne samenwerking en het vertrouwen.

Applaus

De **voorzitter** dankt burgemeester Scholten voor de mooie woorden. Acht jaar geleden werd mevrouw Penn-te Strake benoemd tot burgemeester van de mooie stad Maastricht. De voorzitter was toen zeer onder de indruk van de speech van de heer Geraedts. Op speciaal verzoek is de heer Geraedts vandaag weer aanwezig. Het is geweldig dat de heer Geraedts aanwezig is en het woord voert.

De heer **Geraedts** begint met de woorden: "En toen blies het Russische invasieleger de dam op."

Mevrouw Penn-te Strake heeft haar hele leven in dienst gesteld van de publieke zaak, van het garanderen en beschermen van de rechten van burgers, dus in dienst gesteld van de gerechtigheid. Ze had voor Maastricht al een zeer lange en grootse carrière in dienst van de rechtsstaat. Het burgermeesterschap was geen carrièremove. Vergeleken bij waar zij was, was het een stap zijwaarts. Het kwam ook niet voort uit eerezucht. Dat is haar immers vreemd. Burgemeester Penn-te Strake deed dat omdat zij zielsveel van deze prachtige stad van het goede leven houdt.

De democratie wordt wereldwijd bedreigd, van binnenuit en van buitenaf. Dat is moeilijk om te zien, te geloven, te ervaren, maar het is wel zo. De democratie wordt bedreigd door de combinatie van autocratie, oligarchie en xenofobie, die alsmaar in de wereld toenemen, dus door dictatuur, de superrijken en door de haat voor de ander. Acht jaar geleden heeft de heer Geraedts bij de installatie gezegd dat de niet-gekozen burgemeester de ideale democratische burgemeester is. Juist omdat de burgemeester niet gekozen is. De burgemeester staat daarmee werkelijk boven de partijpolitiek en kan de fundamenteën van de democratie verdedigen en representeren. Iedere burgemeester moet die rol echter ook waarmaken. Benoemd worden, moet de burgemeester waarmaken doordat de burgemeester die fundamenteën ook werkelijk verdedigt, met name als die fundamenteën bedreigd worden.

Burgemeester Penn-te Strake heeft haar stempel gedrukt op de Covidcrisis en het gedoe rondom zwarte piet. De burgemeester heeft op geen enkel moment rondom beide kwesties de waarheid en de gerechtigheid verloochend. Burgemeester Penn-te Strake is altijd lijnrecht achter de wetenschap en de Grondwet blijven staan. Die lagen onder vuur. Tegelijkertijd heeft burgemeester Penn-te Strake voortdurend het gesprek met de burgers gezocht, die de weg kwijt waren, op een zorgzame, attente, luisterende en respectvolle manier. De burgemeester heeft ook nooit iemand gediskwalificeerd. Zij zocht het gesprek om mensen terug te brengen naar common sence en common good, want dat is wat de democratie bedreigt van de binnenkant. Burgemeester Penn-te Strake heeft daarmee een uitdaging achtergelaten, want er zijn steeds meer mensen in Nederland die het vertrouwen in de overheid en de wetenschap zijn kwijtgeraakt en dat zij verloren lopen in samenzweringstheorieën is niet bepaald verdwenen. Het is een uitdaging voor iedere burgemeester om op een attente en respectvolle manier het gesprek te zoeken.

Helaas heeft burgemeester Penn-te Strake niet haar stempel kunnen drukken op twee andere uitdagingen. Dat is in zekere zin pech. Het lag haar immers voortdurend na aan het hart. Maastricht is een prachtige stad, de stad van het goede leven. De stad heeft een universiteit cadeau gekregen en heeft daarvoor zelf niks gedaan. Dat cadeau had te maken met de sluiting van de mijnen, maar is echter ook een verplichting. Een stad met een universiteit is niet hetzelfde als een universiteitsstad. Dat betekent namelijk dat men zich wijdt aan de universiteit en aan dat waarvoor zij staat, het zoeken naar de waarheid, ook al is dat ongemakkelijk. Dit speelde voortdurend bij burgemeester Penn-te Strake een rol. Dit blijft een uitdaging. Daarnaast heeft Maastricht gelobbyd voor het Verdrag van de Europese Unie. Dat maakt Maastricht tot één van die steden die met de unie zelf verbonden zijn. Ook dat is een cadeau dat verplichtingen schept. Maastricht moet laten zien dat de stad dat waard is. Het gaat om de belofte van een democratische wereld, waaraan gewerkt moet worden. De democratie wordt bedreigd van binnenuit en van buitenaf. In zijn leven als filosoof heeft de heer Geraedts zich nooit zo veel zorgen over de wereld gemaakt als vandaag de dag. We kunnen de democratie verliezen, maar dat hoeft niet. We kunnen de democratie verspelen, maar dat hoeft niet. Indien wij in de komende jaren niet bereid zijn om onze comfortzone te verlaten, gaan we het verliezen. Het gevaar zit in de zelfgenoegzaamheid en het uit de weg gaan van die verplichting. Burgemeester Penn-te Strake was haar benoeming waard. Zij heeft zich waardig getoond door op de cruciale momenten inderdaad de fundamenteën van de democratie te verdedigen. Dat is geen vraag meer voor de heer Geraedts. De vraag die openstaat is of Maastricht uiteindelijk haar liefde waard is.

Applaus

De **voorzitter** dankt de heer Geraedts voor de mooie woorden. Daarmee is de cirkel rond van die acht jaren. Toen een vooruitblik en nu een terugblik op het burgermeesterschap van burgemeester Penn-te Strake. Mogelijk is dit ook een wijze les voor iedereen in de komende jaren. Tot slot geeft de voorzitter het woord aan gouverneur Roemer.

Gouverneur Roemer is blij hier te mogen staan. Iemand die burgemeester wordt, geeft op wat hem of haar bekend is, zonder te weten wat daarvoor in de plaats komt. Dat gevoel kleurt het begin van het bestaan als burgermoeder of -vader. Bij de start weet men dus niet of een verstandige deal is gesloten. Het valt immers niet te voorspellen wat in een ambtstermijn gaat gebeuren. Wel is vanaf het begin bekend, dat er veel op het bordje van de burgemeester komt te liggen. Dat is een feit. Een burgemeester wordt publiek bezit. Een burgemeester puzzelt met complexe dilemma's die van invloed zijn op de levens van inwoners van een gemeente. De oplossing voor de één, kan verlies betekenen voor de ander. Een burgemeester maakt regelmatig pittige keuzes waarvan iedereen iets vindt. Een burgemeester komt terecht in een politiek speelveld, dat persoonlijker is dan ooit. Ondertussen neemt de druk op het ambt alleen maar toe. Gelukkig was burgemeester Penn-te Strake al wat gewend. Burgemeester Penn-te Strake koos in het voorjaar van 2015 vol enthousiasme voor het burgemeesterschap. Op 23 april 2015 werd mevrouw Penn-te Strake voorgedragen als burgemeester van de stad Maastricht. Toen zij op 1 juli het ambt daadwerkelijk aanvaardde, kreeg deze magnifieke gemeente voor het eerst een vrouwelijke en partijloze burgemeester. Burgemeester Penn-te Strake had toen al een rijke loopbaan erop zitten. Burgemeester Penn-te Strake kon putten uit een brede waaier aan ervaring en dat kwam allemaal van pas. Burgemeester Penn-te Strake nam kennis, visie, bevlogenheid en volharding mee naar het stadhuis. De stad had het geluk dat iemand aan het roer stond voor wie werken aan veiligheid, de rode draad in haar loopbaan was. De burgemeester kreeg te maken met de watersnood, corona en de oorlog in Oekraïne, die nog altijd vele vluchtelingen richting Nederland beweegt. De stad, regio en provincie hebben veel gehad aan het verstand van zaken en de doortastendheid van de burgemeester. De gouverneur dankt burgemeester Penn-te Strake zeer hiervoor. Niemand had dit zonder de burgemeester gewild, zeker niet in die spannende tijden. De gouverneur en burgemeester Penn-te Strake vonden elkaar altijd snel, juist op die lastige momenten. Dingen werden gewoon bij naam genoemd.

Door de aderen van burgemeester Penn-te Strake stroomt bestuurdersbloed. Gouverneur Roemer en burgemeester Penn-te Strake trokken samen op richting Den Haag. Burgemeester Penn-te Strake was de spil en een belangrijke steun en toeverlaat, zeker voor de gouverneur. Burgemeester Penn-te Strake heeft die rol op vele vlakken vervuld. De burgemeester wordt als voorzitter van de gemeenteraad, omschreven als zeer aanvoelend persoon en iemand met een natuurlijk gezag. De burgemeester was altijd een belangrijk ankerpunt voor de universiteit, een pleitbezorger voor de Europese gedachte. Burgemeester Penn-te Strake vroeg ook altijd aandacht voor grensoverschrijdende samenwerkingen, want deze regio en deze stad zijn de poort naar Europa. De burgemeester heeft altijd oog voor de mensen in de stad. Zij luistert naar iedereen met aandacht. Dat is wat mensen voelen. Verder blinkt burgemeester Penn-te Strake ook uit in ceremoniële zaken. De sleuteloverdracht was genieten. Burgemeester Penn-te Strake spaarde zichzelf niet en dat hoort ook zo. In Maastricht is niemand groter dan de stad. Dat is wat deze plek zo eigen maakt. Maastricht is een stad om te koesteren en om samen te verzorgen. Bij Koningsdag heeft de burgemeester laten zien wat zij in haar mars heeft. De burgemeester heeft tijdens de coronapandemie, de viering van die dag met een jaar uitgesteld. "We doen het met alles erop en eraan, of we doen het niet." Iedereen heeft gezien dat dat het juiste besluit was. Het was dan ook een jaar later, een fantastische Koningsdag.

Gouverneur Roemer sluit af door te zeggen dat de heer Hillenaar met vol vertrouwen verder kan gaan met hetgeen burgemeester Penn-te Strake heeft opgebouwd. Burgemeester Penn-te Strake blijft ongetwijfeld ambassadrice van Maastricht en deze prachtige provincie. De gouverneur gunt voor nu burgemeester Penn-te Strake vooral veel rust en ontspanning en veel tijd samen met haar echtgenoot, die in de afgelopen jaren enorm voor haar heeft klaargestaan. Gouverneur Roemer dankt de heer Penn, dat hij haar altijd heeft gesteund. Gouverneur Roemer vraagt om samen een optelsom te maken, om te kunnen concluderen dat het dit allemaal waard was. De gouverneur heeft daarom ook iets voor de heer Penn meegenomen.

Applaus

Gouverneur Roemer hoopt dat burgemeester Penn-te Strake het komende jaar de stad weer enigszins gaat beleven zoals voorheen. Dus niet langer met die ambtsketen om, die soms toch zwaar aanvoelde, maar als ene van euch. Ene van euch werd acht jaar lang ene veur euch. De burgemeester staat komend jaar weer tussen de mensen in plaats van in de spotlights. Burgemeester Penn-te Strake heeft zonder blikken of blozen een aantal jaren van haar leven aan deze stad gegeven en maar weinigen gingen haar daarin voor. Koning Willem-Alexander moet dit vorig jaar ook hebben gezien.

De gouverneur heeft een onderscheiding voor burgemeester Penn-te Strake namens Koning Willem-Alexander voor haar inzet en verdiensten als burgemeester. De gouverneur benoemt burgemeester Penn-te Strake namens Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau.

De gouverneur speldt de burgemeester de onderscheiding op.

Applaus

De **voorzitter** nodigt burgemeester Penn-te Strake uit om voor het laatst het woord te voeren in deze afscheidsvergadering.

Burgemeester Penn-te Strake vindt het heel mooi geweest. De burgemeester dankt voor alle mooie woorden. De heer Van Est sprak over de kikkers in de kruiwagen houden. Dat is veelal gelukt, maar niet altijd. Zoiets lukt alleen als de kikkers dat willen, waarvoor dank. De burgemeester wilde het reglement van orde ook altijd toepassen, maar de chaos lag vaak aan de raad en de interpretatie van regels. Uiteindelijk is men er echter altijd uitgekomen.

Verder heeft wethouder Bastiaens liefdevolle en eerlijke woorden gesproken. De burgemeester zal dat niet vergeten. Tevens heeft burgemeester Scholten ook mooie woorden gesproken. Het hoogtepunt was om beide carnavalsverenigingen bij elkaar krijgen. In honderd jaar tijd was dat niet gebeurd, maar het is hen toch gelukt. Verder is de heer Geraedts een goede vriend en raadgever. Dank daarvoor. De burgemeester dankt ook gouverneur Roemer. De samenwerking met de gouverneur is altijd als vanzelf gegaan.

Burgemeester Penn-te Strake gaat terug naar de herfst van 1980 toen zij uit Noorwegen kwam en Maastricht zag liggen. Het was een plaatje, dat oude vestingstadje. Burgemeester Penn-te Strake startte toen bij de rechtbank aan de Minderbroedersberg, waar nu het bestuur van deze fantastische universiteit is gevestigd. Het is trouwens een topbeslissing om de besturen van Universiteit Maastricht en het MUMC+ bij elkaar te brengen. Fantastisch.

Applaus

Burgemeester Penn-te Strake vervolgt met de constatering dat Maastricht meteen veel indruk op haar maakte, maar in die tijd ook een beetje slaperig was. Later is de burgemeester in Maastricht gaan wonen en heeft zij in Maastricht haar vier kinderen opgevoed. De burgemeester leerde ook haar echtgenoot in Maastricht kennen. Maastricht maakte in die tijd een ongekende bloei door. Maastricht is toen in het hart van de burgemeester gaan zitten en is er nooit meer uitgegaan.

De burgemeester herinnert aan de sollicitatie bij voormalig gouverneur Bovens. Burgemeester Penn-te Strake heeft toen uitgelegd dat zij alleen burgemeester van Maastricht wilde worden. Ergens anders hoefde dat niet. Dat had alles te maken met haar oprechte liefde voor de stad. Maastricht is immers de mooiste stad van het land. Op 1 juli 2015 kreeg mevrouw Penn-te Strake het voorrecht om burgemeester te worden van deze prachtstad. Het was zeer stoer en dapper van de gemeenteraad om haar aan te nemen als eerste vrouwelijke en partijloze burgemeester. Haar vader heeft een boekje *Waarheid en allerlei andere onzin* geschreven over aforismen waarin staat: "Vrouwenwerk ... zo eenvoudig, zelfs een man kan het." Maastricht is een stad met een ziel en dat heeft de geschiedenis van de stad afgedwongen. Er is veel gebeurd in en veel gesold met deze stad. Maastricht is gebouwd op karakter, gedreven door een verlangen om te overleven. Maastrichtenaren zijn zeer verbonden aan die stad en aan elkaar. Dat alles legt terecht een claim op het stadsbestuur en de burgemeester, om dat verbond met elkaar te bewaken. De burgemeester heeft bij haar installatie gezegd dat zij graag de beschermvrouw van de gehele stad wil zijn. De Mestreechter Geis is een manifestbegrip in de stad en niet te vangen is in woorden. Dat zegt dan alles. Die twee woorden hebben een ongekend verbindende kracht. Het geeft aan dat Maastrichtenaren eigenlijk altijd het beste ervan willen maken, wat er ook gebeurt, ook als het tegenzit. Wie je ook bent, wat je ook doet, waar je ook vandaan komt, de Mestreechter Geis zijn wij uiteindelijk samen.

In de afgelopen jaren is veel gebeurd. Aanvankelijk had de stad de tijd mee. De wereld kwam uit de financiële crisis en na jaren van pessimisme en veel werkeloosheid, brak in 2015 de zon door. Een aantal grote projecten werd afgerond en geopend, naast de viering van Koningsdag en de nationale herdenking van 75 jaar bevrijding. De luchtkwaliteit werd verbeterd, maar dat is nog niet af. De stad werd veiliger en het veiligheidsgevoel van inwoners nam aanmerkelijk toe. In de komende jaren staat de stad opnieuw voor gigantische opgaven, zoals het slechten van de oostwestbarrières, de uitbouw van de campus Randwyck, de bouw van voldoende betaalbare en kwalitatieve goede woningen, de doorontwikkeling van de internationale kenniseconomie, een optimalisatie van de samenwerking met de burens, zowel binnen Zuid-Limburg als ook in de Euregio, een versterking van de veerkracht van de wijken en het verbinden van de Maas met de stad.

De burgemeester merkt op dat niet iedereen in staat is om het hoge tempo van leven bij te benen. Grote groepen mensen dreigen af te haken. Ze raken achter en de afstand wordt steeds groter. Een veel te hoog percentage mensen in Maastricht leeft nog in armoede. Kinderen gaan zonder ontbijt naar school. Voordat dit probleem niet is opgelost, mag niemand rusten. Dat is immers schrijnend. Zeker door en na corona, bestaat een grote mate van onbehagen in de samenleving en een afnemend vertrouwen in de politiek. Dit is een probleem wat ook in Maastricht om actie vraagt. Er is dus nog veel werk aan de winkel.

Haar acht jaren burgemeesterschap heeft voor een groot deel in het teken gestaan van crisissen, zoals de tweede vluchtelingencrisis, de energiecrisis van afgelopen winter, de watersnood van twee jaar geleden en

de grote coronacrisis. Door de uitbraak van Covid-19 maakten mensen iets mee, wat men daarvoor niet voor mogelijk had gehouden, met een lockdown, een avondklok en grensblokkades. Maar men hield, op zijn Maastrichts gezegd, pin en men stond schouder aan schouder. Er was overal verbondenheid en samenwerking. Er werden hulpacties georganiseerd, creatieve oplossingen bedacht en nieuwe ideeën gelanceerd. Corona heeft tot veel verdriet en pijn geleid en dat dreunt nog steeds na. Door de eendracht is men samen uit de crisis gekomen. De burgemeester heeft toen geleerd dat verbinding leidt tot het winnen van een strijd. Ook al zijn we allemaal anders, we leven wel allemaal samen onder de Maastrichtse hemel. De burgemeester dankt voor deze enerverende en mooie periode uit haar leven. De burgemeester dankt de lieve Maastrichtenaren voor het vertrouwen die zij al die jaren mocht krijgen, voor de vele hartelijke ontmoetingen, de ontroerende momenten en de welgemeende steun. Er was soms ook harde kritiek, verwensingen, maar daar kom je soms ook verder mee. De burgemeester verzekert dat al die spontane momenten met de mensen in de stad op de vrijdagse fietstochtjes, de onverwachte ontmoetingen bij een buurtcentrum, in een cafeetje, of bij het jeu-de-boulesbaantje in Malpertuis, en soms ook de verdrietige momenten, het allermooiste deel van haar burgemeesterschap waren.

De burgemeester dankt de gemeenteraad. De burgemeester geeft toe dat aanvankelijk het politieke spel niet haar ding was. De raad heeft de burgemeester geleerd hoe belangrijk het voor een stad is om tot een goed debat te komen. De emoties konden nogal eens hoog oplopen, maar dat is ook een teken van betrokkenheid en passie. De raad moet het politieke werk vaak onder zeer moeilijk omstandigheden doen. De samenleving kiest steeds meer haar eigen pad, los van het bestuurlijke bestel. Het vertrouwen in de politiek is gedaald. Er is versnippering in het politieke landschap en de lage opkomstcijfers bij verkiezingen helpen daarbij niet. De democratische beginselen zijn van levensbelang voor de rechtsstaat, maar het systeem waarin deze beginselen hun beslag moeten krijgen, heeft haar beste tijd gehad. Het systeem is nog steeds gebaseerd op een alles regulerende overheid, terwijl de samenleving eigenlijk meer zelfregulerend is geworden. De representatieve democratie moet snel versterkt worden. De burgemeester hoopt dan ook dat Den Haag doorpakt en hiervan werk maakt door verandering van wetgeving. De burgemeester bewondert de leden van de gemeenteraad voor de passie en volharding bij dit belangrijke werk voor de stad.

De burgemeester dankt ook het college. De burgemeester dankt voor de collegialiteit, ook onder elkaar. Het besturen van een stad is ingewikkeld. Het is dan ook niet meer dan logisch dat een bestuurder soms zoekende is. De burgemeester ziet ook hoe hard de wethouders werken om het beste voor de stad eruit te slepen. De laatste jaren zijn getekend door meerdere crisissen en dat leidde tot stress buiten op straat. Die stress kwam ook het stadhuis binnen, maar steeds wist men elkaar te vinden. Dat getuigt van wilskracht. Het college heeft ook veel gelachen. Dat is de basis van elk succes. Daarnaast is zelfs gezongen en gedanst.

Burgemeester Penn-te Strake dankt ook de ambtenaren. Maastricht mag trots zijn op zo'n gemotiveerd en dienstbaar ambtenarencorps. Het werk wordt steeds ingewikkelder en dat vraagt om een andere manier van werken. Vanaf maandag wordt bij de reorganisatie daarmee gestart. De burgemeester wenst de ambtenaren veel succes en dankt nogmaals voor de geweldige ondersteuning, acht jaar lang.

De burgemeester dankt ook de regio. Het is fijn dat er een einde is gekomen aan de bestuurlijke verdeeldheid in Zuid-Limburg, maar het recente BRE-rapport laat wel zien dat men op een andere manier moet samenwerken. Er zijn veel samenwerkingsverbanden, eigenlijk veel te veel, maar de strategische kwaliteit daarvan is onder de maat. Het rapport constateert ook dat er een onderstroom is. Die onderstroom bemoeilijkt het strategisch samenwerken. De burgemeester hoopt dat de onderstroom verdwijnt en dat echt vertrouwen in elkaar de bovenstroom wordt.

Verder dankt burgemeester Penn-te Strake ook haar collega-burgemeesters op de tribune. De burgemeester heeft eerder de WhatsAppgroep van de Zuid-Limburgse burgemeesters het zonnige zuiden genoemd. Dit is een sterke, positieve club makkers, die altijd bereid zijn om elkaar met raad en daad bij te staan. Zo was het ook in het formele verband, in de veiligheidsregio en in het regionaal bestuurlijke overleg met de collega's van Midden-, Noord- en Zuid-Limburg. De belangen waren soms tegenstrijdig, maar wij behielden de eenheid. De burgemeester dankt dat men haar wilde volgen, als iemand de leiding moest nemen. Tevens dankt de burgemeester ook haar collega's van de veiligheidsregio. Het was een geoliede samenwerking tussen alle betrokken hulpinstanties. Er was nooit gedoe en er is goed werk afgeleverd. De burgemeester dankt voor de steun. Verder dankt de burgemeester de driehoeken, de regionale inclusief Ingrid en de lokale. De samenwerking met het openbaar ministerie en de politie was steeds professioneel en constructief met een focus op inhoud. Er was veel vertrouwen. De burgemeester wenst mevrouw Schäfer-Poels ook veel sterkte. Daarnaast dankt de burgemeester de griffier, de heer Bodewitz en zijn team van de griffie voor de jarenlange advisering en ondersteuning. Zij zijn onvermoeibaar. Dat heeft de griffie supergoed gedaan. De burgemeester dankt Paula, Stefan, Vicky en Matt voor de dagelijkse ondersteuning. Verder dankt de burgemeester ook de bodes Peter, Tommy, Guy, Dimitri en Eggy voor de eindeloze love and service in het stadhuis. Ten slotte dankt burgemeester Penn-te Strake haar familie, kinderen, stiefkinderen, schoonkinderen en schoonstiefkinderen omdat zij zich zo netjes hebben gedragen in al die jaren. Vanaf zaterdag kunnen ze weer dansen op de tafels in de cafés. Ook dankt de burgemeester haar

echtgenoot Olaf. Haar echtgenoot denkt dat alle fietstochtjes naar de grootgrutter, de boodschappen en de hapjes zijn grootste verdienste zijn en dat zij die klus gaat overnemen. Dat is beide niet waar. Zijn grootste verdienste is zijn onvoorwaardelijke steun aan alle keuzes die de burgemeester maakte om tot volledige ontplooiing te komen in haar werkzame leven. Dat was goud waard.

Applaus

Burgemeester Penn-te Strake wenst de heer Hillenaar veel succes en geluk toe in het mooie Maastricht, in dit mooie ambt. De burgemeester heeft alle vertrouwen dat de stad bij hem in goede handen is. De burgemeester vraagt aan de aanwezigen om een beetje zuinig te zijn op de burgemeester. De burgemeester sluit af met een gedicht dat zij zelf een paar jaar geleden heeft geschreven. Burgemeester Penn-te Strake wandelde op een warme zomeravond langs de oude stadsmuur en voelde de warmte van de muur op haar gezicht. Het gedicht is genaamd 'Troost'.

De burgemeester leest het gedicht voor.

Burgemeester Penn-te Strake dankt en sluit af met de woorden "Het ga u goed."

Applaus

De **voorzitter** dankt burgemeester Penn-te Strake voor de mooie lieve woorden, die iedereen lang zullen bijblijven. De gemeenteraad geeft burgemeester Penn-te Strake terug aan haar echtgenoot en haar kinderen. Hopelijk gaan jullie een fijne tijd tegemoet met veel gezondheid, geluk en liefde, namens alle 39 raadsleden van Maastricht.

De voorzitter dankt alle aanwezigen ook voor hun aanwezigheid bij deze speciale vergadering en de mooie woorden. De voorzitter dankt burgemeester Penn-te Strake. Het is geweldig wie dich het Mestreechs hubst gelierd en gesproken. Het woar fantastisch.

Aansluitend is een receptie in de hal van het stadhuis voor genodigden. Daarnaast is iedereen morgen welkom bij het afscheidsfeest van de burgemeester op de Tapijnkazerne.

De **voorzitter** sluit de vergadering onder dankzegging om 18.43 uur.

**Speciale raadsvergadering
Installatie beoogd burgemeester van de gemeente Maastricht
Zaterdag 1 juli 2023, 16.30 uur**

Te behandelen zaken:

1. Opening, vaststellen agenda en mededelingen

Aanwezig: De heer Gorren (voorzitter), de heer Hillenaar, de heer H.J. Bodewitz (griffier) en 37 leden van de raad.
Er is een bericht van verhindering van mevrouw Blom en mevrouw Elfassih

Verslaglegging: Het Notuleercentrum

1. Opening, mededelingen en vaststellen van de agenda

De **voorzitter** opent deze speciale vergadering om 16.28 uur. Het is mooi om na het afscheid van burgemeester Penn-te Strake afgelopen donderdag, nu weer bij elkaar te mogen zijn om de nieuwe burgemeester welkom te heten. De voorzitter heet de heer Hillenaar, zijn echtgenote, de kinderen, familie, vrienden en bekenden van harte welkom. Verder ook een speciaal welkom aan het college van Cuijk, dat gekomen is om de heer Hillenaar warm over te dragen. Ook een welkom aan de gouverneur en zijn echtgenote en aan burgemeester Verheijen van Sittard-Geleen. Verder ook welkom aan alle genodigden, alle burgemeesters uit de regio en elders uit Nederland, ook vanuit België en alle toeschouwers in de Maasmolen en thuis. Helaas is deze raadszaal niet groot genoeg om alle mensen een plaats in de raadzaal te kunnen bieden. Het is fijn dat dankzij allerlei moderne technieken mensen zo ook kunnen meegenieten van de installatie van de heer Hillenaar tot burgemeester van de stad Maastricht. Er is een bericht van verhindering ontvangen van mevrouw Blom en mevrouw Elfassih.

De vergadering staat geheel in het teken van het welkom en de installatie van de nieuwe burgemeester. Dit is een officieel moment en de voorzitter begint met het deels voorlezen van het getekende koninklijk besluit (KB). Het gaat om het besluit van 9 juni 2023, houdende de benoeming van een burgemeester in Maastricht. Op voordracht van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 9 juni 2023 en gelet op artikel 61 lid 1 van de Gemeentewet wordt met ingang van 1 juli 2023 de heer Hillenaar benoemd tot burgemeester van de gemeente Maastricht.

De voorzitter meldt dat de burgemeester conform de Gemeentewet en ten overstaan van de raad in handen van de commissaris van de Koning, de gouverneur de eed aflegt. De voorzitter nodigt gouverneur Roemer uit voor de installatie en het afleggen van de eed.

Gouverneur Roemer heet iedereen van harte welkom. Na drie maanden huizen zoeken, verhuizen, fietsen, stukken lezen en vakantie vieren, is het eindelijk zover. Vandaag is het een speciale dag voor de heer Hillenaar en zijn familie, voor de stad en voor de provincie. De heer Hillenaar maakt een sprong in het diepe, naar het diepe zuiden van deze prachtige provincie. De gouverneur is zeker dat de heer Hillenaar een fenomenale tijd tegemoet zal gaan. Deze provincie heeft alles in zich om de mooiste, warmste, fijnste van het land te zijn. Er moet echter ook hard gewerkt worden aan de toekomst, met een stadsbestuur vol ambities, die het allemaal verdienen om verzilverd te worden.

Gouverneur Roemer wil een wens uitspreken voor Maastricht in tijden van de heer Hillenaar. Gouverneur Roemer kent de heer Hillenaar een beetje vanuit het Brabantse en weet dan ook dat juist deze wens bij de heer Hillenaar in goede handen is. Zodra men met een Maastrichtenaar over de stad spreekt, gaat die Maastrichtenaar stralen. Mensen zijn zichtbaar trots, ongeacht met wie men spreekt. De stad voelt voor inwoners als van hen. Op die manier is de stad dus in zekere zin van iedereen, hoewel er wel degelijk grote verschillen zijn. De zorgen over gezondheid van de verschillende buurt- en wijkbewoners zijn verre van identiek. De verschillen tussen de buurten zijn enorm, met zeer verschillende Maastrichtse levens. In een wereld met veel verdeeldheid, heeft de burgemeester de mooie taak om iedereen te blijven zien, om verbinding te kweken, om banden te smeden en om van elke bewoner te houden zoals hij/zij van de stad houdt. Laat de band tussen mensen, tussen Maastrichtenaars niet uit uw vingers glippen. Daarvoor is die band veel te kostbaar. Maastricht heeft met de heer Hillenaar een man binnengehaald die deze opdracht als geen ander aanvoelt. De heer Hillenaar zal dit samen willen doen. Dat inzicht is waarschijnlijk al bij zijn geboorte ingeprent. De heer Hillenaar heeft immers burgemeesters-DNA. In 2011 werd de heer Hillenaar, burgemeester van Cuijk en daarmee trad de heer Hillenaar qua professie in de voetsporen van zijn vader. De vader van de heer Hillenaar was immers jarenlang burgemeester van Boxmeer. Daarnaast hebben de vader van de heer Hillenaar en de moeder van de gouverneur elkaar ooit in een feestelijke omgeving getroffen. De heer Hillenaar heeft aan de moeder van de gouverneur ooit de Boxmeerse Bronzen Bok uitgereikt. Dat is de hoogste gemeentelijke onderscheiding in Boxmeer, die zij kreeg voor haar inzet op het gebied van vrouwenemancipatie. Een decennia later staan de gouverneur en de heer Hillenaar in Maastricht, met Brabants bloed in het door beiden zo geliefde Limburg. Dit was niet voorzien door beider ouders.

De heer Hillenaar staat veel te wachten. Burgemeester zijn van Maastricht is de kunst van het balanceren, want er wordt terecht veel gevraagd. Burgemeester Penn-te Strake heeft acht jaar lang op prachtige wijze balans gebracht in de stad. Een burgemeester moet een boegbeeld zijn, maar ook benaderbaar en zichtbaar zijn in de stad, en ook aan tafel in Den Haag of bij de partners over de grens. Het is voor de heer Hillenaar weggelegd om die balans te vinden. De heer Hillenaar zei ooit dat hij meeloopt in de polonaise, maar niet voorop. Dat is geen verkeerde rolopvatting. De heer Hillenaar is gelukkig geen groentje. De heer Hillenaar kan goed besturen en is prima bekend met de wereld van de veiligheid. De heer Hillenaar brengt

mooië ervaringen mee uit het Land van Cuijk. De heer Hillenaar is gemakkelijk te benaderen en steekt veel tijd in het contact met inwoners. Dat zal in Maastricht ook absoluut gewaardeerd worden. Ten slotte sprak de gouverneur twee dagen geleden bij het afscheid van burgemeester Penn-te Strake grote dank uit. Het burgemeestersambt staat steeds meer onder druk en de ambtsketen kan soms zwaar wegen. De gouverneur geeft aan dat de burgemeester altijd op het Gouvernement terecht kan om te sparren. Voor echte wijze raad en echte steun, die elke burgemeester soms nodig heeft, moet de burgemeester echter bij de gemeentes om Maastricht heen en bij het thuisfront zijn. In deze gemeentes werken fantastische collega's die allemaal het beste voor hebben met deze prachtige provincie en hun medebestuurders. Deze collega's hebben ook de gouverneur enorm geholpen. Zij zullen naar de heer Hillenaar kijken als voorzitter van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg, als regioburgemeester met een belangrijk takenpakket richting openbaar ministerie, als primus inter pares vanuit de rol als hoofdstadburgemeester en vooral als een fijn en ervaren mens. Gouverneur Roemer wenst de heer Hillenaar en zijn echtgenote, kinderen en familie ongelofelijk veel succes en een prachtige tijd toe in dit mooie Maastricht. Gouverneur Roemer wenst iedereen veel geluk met deze geweldige nieuwe burgemeester.

Applaus

De **voorzitter** vraagt iedereen om te gaan staan.

Gouverneur Roemer neemt de heer Hillenaar de eed af om hem officieel te benoemen als burgemeester van de gemeente Maastricht. Van harte gefeliciteerd!

Applaus

De **voorzitter** deelt mee dat alle officiële handelingen daarmee zijn verricht. De voorzitter feliciteert burgemeester Hillenaar namens de stad Maastricht, het stadsbestuur, de raad en het college van harte met zijn benoeming tot burgemeester van Maastricht. Iedereen hoopt van ganser harte dat burgemeester Hillenaar zich in Maastricht heerlijk thuis voelt en dat de burgemeester tot in lengte van dagen in Maastricht blijft.

De voorzitter geeft het woord aan de locoburgemeester, de heer Bastiaens om aan burgemeester Hillenaar de burgemeestersketen te overhandigen.

Wethouder Bastiaens heet burgemeester Hillenaar en zijn echtgenote en alle aanwezigen van harte welkom in Maastricht. Verder heet wethouder Bastiaens de heer Hillenaar ook van harte welkom in het college van burgemeester en wethouders. Maastricht kent een lange en roemruchte historie en dat geldt ook voor het ambt van burgemeester. Tot 1567 gingen de burgemeesters voorop in de strijd, bijvoorbeeld tegen Valkenburg, tegen de Luikse opstandelingen of tegen rovers uit de buurt. Vanaf 1567 ontstond een burgerwacht en werd de burgemeester de eerste onder de burgers, een soort voorzitter van het stadsbestuur. Toen ontstonden de eerste plannen voor het nieuwe stadhuis. Een eeuw later werd de opdracht gegeven aan Pieter Post om een nieuw stadhuis te bouwen met die mooie burgemeesterskamer. Vanaf de Franse tijd, in 1794, werd de burgemeester een maire en dat is wellicht vergelijkbaar met de burgemeesters in de Franse steden, die kennelijk niet veel macht hebben. Het ambt van burgemeester is er op vele terreinen op vooruitgegaan, want in de Gemeentewet uit 1851 staan de taken, die aan een burgemeester heden nog steeds toekomen. Een kleine domper is wel dat het ambt van burgemeester niet in de Grondwet staat, dus men weet toch nooit hoelang het duurt.

De historie van Maastricht heeft gezorgd voor een sterke eigen identiteit, denk aan alle buitenlandse invloeden, de eigen taal en de verbondenheid met de (grens)regio's, die misschien sterker is dan met Den Haag. Maastricht geniet eigenlijk een officiële status aparte in Nederland. Maastrichtenaren voelen zich zeer verbonden met de stad en noemen zichzelf soms chauvinisten. Dat heeft te maken met de vele tradities, de Mestreechter Geis, het bourgondische leven, het rijke culturele leven en de prachtige binnenstad, waarbij de burgemeester het boegbeeld is tussen de mensen, in tijden van voorspoed maar ook in tijden van tegenslag, in een samenleving die meer dan ooit hunkert naar verbinding, naar leiderschap en een standvastige koers. Dit is een belangrijke opdracht voor de burgemeester en het stadsbestuur, maar wellicht ook aan iedereen in de stad, want alleen samen kan men de toekomst vormgeven, een toekomst van geven en nemen. You can't always get what you want, is daarop ook van toepassing. Het gaat om het algemeen belang dienen en zien wat dat betekent in het individuele geval.

Om welzijn, welvaart en gelijke kansen te bevorderen, is het verdienvermogen van de stad enorm belangrijk. Vanuit een industrieel verleden is een brede economie ontstaan, waarvan de basis zich verder zal moeten ontwikkelen tot kenniseconomie. Dat betekent werken aan kritische massa, het uitbouwen van de internationale positie van stad en regio, het uitbouwen van de samenwerking met het academisch

ziekenhuis, de kennisinstellingen, het bedrijfsleven en het maatschappelijke middenveld. De Maastrichtse campus is inmiddels de grootste werkgever met 11.000 professionals, waar meer dan 11.000 studenten studeren en waar meer dan 100 bedrijven gevestigd zijn. Dit is een ware incubator waar kennis kan uitgroeien tot een nieuwe maakindustrie. Daarbij hoort een sterk lokaal verankerd klein- en middenbedrijf. Daarnaast is het belangrijk om de verbondenheid binnen de Maastrichtse samenleving te versterken, de verbinding tussen oorspronkelijke en nieuwe bewoners, tussen blijvers en passanten, tussen taalgroepen, tussen wijken en zeker ook tussen de inwoners en het stadsbestuur. Maastricht is een stad van al haar inwoners en alle inwoners moeten zich in de stad kunnen herkennen. Daarin is een belangrijke rol weggelegd voor de burgemeester, als hoeder van de democratie. De burgemeester kan fundamenteel bijdragen aan het draagvlak voor een gezamenlijke toekomst en een gezamenlijke koers. Die rol van burgervader dicht bij mensen, lijkt burgemeester Hillenaar goed te passen. Mensen die de burgemeester kennen, geven aan dat burgemeester Hillenaar een goede luisteraar en een enorme verbinder is. Dat zijn essentiële vaardigheden in een tijdperk waarin de afstand tussen mensen en overheid, maar ook het democratische bestel is gegroeid. Burgemeester Hillenaar sprak in zijn laatste nieuwjaarstoespraak over vertrouwen, dat het gaat over het overbruggen van meningsverschillen en niet over je zin krijgen. Gemeenschap is wat ons bindt en de gemeenschappelijke delers zijn de uitgangspunten en dat daarbinnen het individu zichzelf moet kunnen zijn.

Men weet dat de toekomst onzeker is. De burgemeester heeft in dat licht een belangrijke taak in de driehoek en in de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Waar nodig zal de burgemeester stevige besluiten moeten nemen om de openbare orde en veiligheid te dienen. Samenwerken is misschien wel het sleutelwoord, samenwerken in deze mooie stad, maar ook uitdrukkelijk samenwerken in de regio. De toekomst van Maastricht ligt in Zuid-Limburg en in haar grensregio's. Het is niet alleen een bestuurlijke samenwerking tussen overheden, maar ook met kennisinstellingen, het bedrijfsleven en het maatschappelijke middenveld. Dan heeft men de toekomst in de hand, maar de burgemeesters zullen ook als vaandeldragers voorop moeten lopen. Dat wordt in de raadzaal geschraagd door het nemen van verantwoordelijkheid in de directe contacten met de regio in Limburg, over de grens, in Den Haag en Brussel. Het is geweldig dat burgemeester Hillenaar deze uitdaging aangaat in een tijd die extra eisen stelt aan het burgemeesterschap. Het zal ook een hoop lol maken worden, soms ruzie maken, excelleren, fouten maken en opnieuw opstaan. Het wordt een mooie tijd. Wethouder Bastiaens wenst burgemeester Hillenaar samen met zijn vrouw Rianne een gelukkige tijd toe in deze stad.

Wethouder Bastiaens nodigt de heer Hillenaar uit om ambtsketen in ontvangst te nemen.

Applaus

De **voorzitter** geeft het woord aan burgemeester Verheijen van de gemeente Sittard-Geleen.

Burgemeester Verheijen heet iedereen van harte welkom, ook kinderborgemeester Joost en bovenal de heer Hillenaar en zijn echtgenote. Burgemeester Verheijen vindt het een plezier en voorrecht om vandaag hier te mogen spreken. Het is vandaag feest in de provincie Limburg. Niet alleen krijgt de hoofdstad Maastricht een nieuwe burgemeester, maar vandaag start ook het grootste cultuurevenement van de beide Limburgen. Het Oud-Limburgs Schuttersfeest (OLS) is BieJein in Bor, in Limburg waar cultuur, traditie en feest hand in hand gaan, waar het leven gevierd wordt. Burgemeester Verheijen heet de heer Hillenaar en zijn echtgenote welkom in Limburg. Burgemeester Verheijen spreekt deze woorden namens de kring van burgemeesters van Zuid-Limburg.

De transfermarkt voor burgemeesters staat bol van verrassingen. Maastricht was volgens *De Limburger* opnieuw op zoek naar de grote onbekende. Wie o wie zou in de voetsporen treden van burgemeester Penn-te Strake? Het is niet zo verbazingwekkend dat de keuze op de heer Hillenaar is gevallen. Ruim een half jaar geleden lag het nog voor de hand dat de heer Hillenaar de eerste kroonbenoemde burgemeester van het Land van Cuijk zou worden, maar het pakte anders uit. Hoe zoet heeft het gesmaakt, toen de heer Hillenaar die grote onbekende bleek te zijn, die Maastricht als burgemeester wenste. De klank van de grote onbekende zal niet lang nagalmen in de gemeente Maastricht. Burgemeester Hillenaar staat immers tussen de mensen en hij zal op beminlijke wijze vooropgaan. Burgemeester Hillenaar begrijpt dat het bestuur om mensen draait. Hij heeft oog voor de tijdgeest, hij beweegt mee in een richting die nodig is en hij kan ook standvastig zijn als het moet. De democratische rechtsstaat vertoont barsten en meer dan ooit wordt de bestuursinrichting op de proef gesteld. Mensen verschillen enorm. Ieder zingt zijn eigen lied en onzekerheid over de toekomst is daarin niet zelden de ondertoon. Een onzekerheid die is aangewakkerd door ingrijpende gebeurtenissen in de voorbije jaren, door polarisatie in de samenleving, diverse crisissen en een nabije oorlog, die iedereen raakt. Mensen willen antwoorden als die er niet zijn of zijn buitengewoon boos als het antwoord hen niet past. Een boosheid die vervolgens op allerlei manieren wordt geuit en ook steeds vaker persoonlijk gericht lijkt te zijn. Emoties in plaats van feiten, opgewondenheid in plaats van nuchterheid. Meer en meer lijkt dit de samenleving in de tang te nemen. Burgemeester Hillenaar heeft dit al

moeten ervaren in zijn vorige gemeente, maar toch heeft hij zojuist volmondig 'ja, ik wil' gezegd tegen een van de mooiste steden van het land, met de oprecht uitgesproken wens om langzaam maar zeker ook een echte Meestrichteneer te worden. Dat getuigt van passie voor het bestuurdersvak, voor het vak van burgemeester, van passie voor deze stad.

Burgemeester Hillenaar wordt ook voorzitter van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en regioburgemeester van de politie-eenheid. Burgemeester Verheijen begroet de heer Hillenaar namens zijn collega's met extra veel warmte en met zo mogelijk nog hoger gespannen verwachtingen dan hier in het Maastrichtse, want 'Het zonnige zuiden' zoals de vijftien collega's elkaar graag noemen, weten dat er grote schoenen of pumps te vullen zijn na het vertrek van burgemeester Penn-te Strake. Zij heeft groot gezag opgebouwd als voorzitter van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. De onderlinge samenwerking, het wederzijdse vertrouwen en de ruimte die daardoor ontstond voor haar als voorzitter, heeft burgemeester Penn-te Strake soms op bijna majesteitelijke wijze weten in te vullen. De lat ligt dus hoog, stevig hoog. Dat geldt ook voor de positie van regioburgemeester van de politie-eenheid Limburg. De euregio is een van de meest criminele hotspots binnen Europa en om Limburg veiliger te maken is een versterking van de gehele strafketen noodzakelijk, dus met meer mensen, meer middelen en meer mogelijkheden. Burgemeester Hillenaar moet daarvoor in Den Haag lobbyen, want het is vijf over twaalf voor Limburg. Dat geluid mag en moet luider klinken, ook in Den Haag.

De samenwerking binnen de regio verdient ook bijzondere aandacht. Dat bolletje dat onderaan Nederland bungelt en zich Zuid-Limburg noemt, is een ongekend perspectiefrijke regio, maar de geweldige kansen kunnen alleen worden verzilverd indien de zestien gemeenten de schouders daaronder zetten. Allen voor één en één voor allen. Er moet geen bescheidenheid en wantrouwen zijn, maar men moet met open vizier samenwerken, omdat het als het goed gaat met de burens, het ook goed gaat met ons.

Burgemeester Verheijen wenst de heer Hillenaar en zijn echtgenote namens de collega's een hele fijne tijd toe in Maastricht. Burgemeester Hillenaar wordt gevraagd om zich welkom te voelen te midden van zijn collega's, want men doet het samen. Burgemeester Verheijen feliciteert de heer Hillenaar met het burgemeesterschap van Maastricht. Verder feliciteert burgemeester Verheijen ook de gemeenteraad van Maastricht met deze burgemeester en het burgemeesterspaar.

Het OLS 2023 start om 18.00 uur met een hoogmis. De schutters van de beide Limburgen komen dan BieJein in Bor. Burgemeester Verheijen gaat daar nu als gastheer snel naartoe.

Applaus

De **voorzitter** dankt burgemeester Verheijen voor zijn aanwezigheid en hoopt hem nog een keer terug te zien in Maastricht. Er komt nu een mooie muzikale omlijsting van deze vergadering met het duo La Vita.

Muziek

De **voorzitter** dankt voor de mooie muziek. De voorzitter richt zich tot burgemeester Hillenaar namens de gemeenteraad van Maastricht. De voorzitter heet iedereen van harte welkom in de geliefde stad Maastricht, de hoofdstad van Limburg. De voorzitter wil graag het enthousiasme delen over de reis die de gemeenteraad samen met burgemeester Hillenaar zal maken. De voorzitter dankt de inwoners van Maastricht voor het vertrouwen in de gemeenteraad, om deze belangrijke beslissing voor de stad te nemen. Na een uitgebreid selectieproces is de gemeenteraad overtuigd van haar keuze. De gemeenteraad heeft afscheid genomen van burgemeester Penn-te Strake. Nu wordt een nieuwe periode ingeluid onder het leiderschap van burgemeester Hillenaar. De gemeenteraad is overtuigd dat burgemeester Hillenaar een burgemeester is met oog voor detail, met oog voor mens en dier. De voorzitter geeft daarvan een klein voorbeeld. Voor het gesprek met de selectiecommissie had de nieuwe burgemeester zich goed voorbereid. Hij wist dat de Partij voor de Dieren vertegenwoordigd was in de selectiecommissie. Tijdens het sollicitatiegesprek ontdekte de heer Hillenaar een spin op zijn aktentas. De heer Hillenaar ving de spin met blote handen, hij opende vakkundig het raam en de spin werd zonder haar pijn te doen van twee hoog naar beneden gegooid.

Gelach

Vervolgens zei de heer Hillenaar; 'Waar waren we ook al weer gebleven? Laten we verdergaan.' Het was maar een kort moment, maar dat moment zal wel altijd bij blijven. De gemeenteraad is trots dat burgemeester Hillenaar het bruisende Maastricht komt versterken. Zijn kennis en ervaring op het gebied van regionale en internationale samenwerking, maken de heer Hillenaar een aanwinst voor de stad. De ervaring van de heer Hillenaar in het openbaar bestuur heeft veel bewondering ge oogst. De gemeenteraad gelooft echter vooral dat zijn passie voor de ontwikkeling van Maastricht en zijn toewijding aan de mensen de heer Hillenaar perfect maken voor het burgemeesterschap van deze stad. Maastricht is een stad met een rijke geschiedenis, waar de Romeinen het grondwerk legden voor culturele diversiteit en een

vooruitziende blik. Maastricht heeft zich door de eeuwen heen steeds ontwikkeld. De stad kende toen al het Mosa Trajectum, of Traiectum Superius, een oversteek bij de Maas, niet zomaar een rivier. De Maas loopt als een rode draad door het leven van burgemeester Hillenaar en heeft hem uiteindelijk ook naar Maastricht bracht. Maastricht was altijd een centrum voor innovatie en creativiteit. De stad staat op een cruciaal punt in haar ontwikkeling. Er liggen uitdagingen en ontwikkelingen in het verschiet, van een mogelijke Einsteintelecoop tot een transitie van de maakindustrie van vervuilend naar duurzaam en schoon.

Maastricht zal de toekomst samen tegemoet gaan. Samen is het geheim achter het succes van Maastricht. Een succes dat sinds lang is geworteld in de collectieve inspanningen van haar inwoners en de samenwerking met de steden en landen om Maastricht heen. De gemeenteraad van Maastricht is klaar om samen met burgemeester Hillenaar deze spannende reis aan te gaan, om de uitdagingen te overwinnen, kansen te grijpen en verder te bouwen aan een stad waar alle mensen zich thuis voelen.

De voorzitter overhandigt de hamer en het voorzitterschap aan burgemeester Hillenaar. Nogmaals bedankt en heel veel succes gewenst.

Applaus

Burgemeester Hillenaar wordt nederig van al die woorden en dat de lat zo hoog ligt. Burgemeester Hillenaar heeft toen zijn voordracht bekend werd gemaakt, gezegd dat Maastricht voelt als het winnen van de hoofdprijs. Zo voelt het vanmiddag zeker. De burgemeester dankt voor alle mooie woorden van welkom, voor het vertrouwen dat daarin doorklinkt en ook voor de aansporing om hoog genoeg te springen. Burgemeester Penn-te Strake heeft zich tijdens haar nieuwsjaarspeech gericht op haar opvolger, die toen nog onbekend was. Burgemeester Penn-te Strake zei dat Maastricht het beste is wat iemand kan overkomen. Maastricht is een cadeau, een stad om van te houden. En zo is het. Iedereen is het daarmee eens. Maastricht laat niemand onberoerd. De stad raakt mensen emotioneel. Terecht zijn Maastrichtenaren trots op hun stad. Burgemeester Hillenaar heeft dat in zijn ontmoetingen met mensen in de afgelopen weken ook gevoeld. Mensen zijn trots op Maastricht. Vandaag op 1 juli 2023 is de dag waarop honderdvijftig jaar geleden de andere ketens van onderdrukking werden verbroken. Vandaag heeft de gouverneur bij de heer Hillenaar de eed afgenomen en kreeg de heer Hillenaar deze mooie ambtsketen omgehangen.

Burgemeester Hillenaar is bijzonder dankbaar voor het in hem gestelde vertrouwen. Vertrouwen is ook meteen het sleutelwoord. Het voelt zeer eervol om het ambt van eerste burger te mogen vervullen om zo onderdeel te mogen uitmaken van deze lange en rijke stadsgeschiedenis. Het is een voerecht om de stad, haar inwoners en de regio te gaan dienen. De burgemeester wil heel graag aan de slag samen met de raad, het college, de ambtelijke organisatie, inwoners, ondernemers, vertegenwoordigers van organisaties en regionale partners. De burgemeester is zich ervan bewust dat het cadeau Maastricht met aandacht en respect moet worden uitgepakt. De komende maanden staan volop in het teken van kennismaking en ontmoeting. Er valt nog veel te ontdekken in de stad en burgemeester Hillenaar kijkt hiernaar reikhalzend uit.

Wereldwijd beleeft men onzekere tijden. De spanning in de samenleving neemt toe en het wantrouwen naar de overheid is groot. Welvaart en welzijn zijn weliswaar nog nooit zo hoog geweest, maar voor velen is dat niet hun werkelijkheid. De huidige systemen lopen vast en het besef dat het op veel, bijna alle terreinen anders zal moeten is groot. Men staat aan de vooravond van grote omwentelingen. Maar hoe, vraagt iedereen zich in vertwijfeling af. Die zoektocht is aan iedereen, om aan die verandering van tijdperk vorm te geven. Daarvoor is hoop, verbeeldingskracht en vertrouwen nodig. Bestuurders moeten werken aan dat vertrouwen. Vertrouwen moet men verdienen, maar vertrouwen is ook wederkerig. Samenleving en bestuur zijn wederzijds afhankelijk van elkaar.

Burgemeester Hillenaar citeert vervolgens uit de installatietoespraak van zijn vader, toen hij in 1972 burgemeester werd van Boxmeer. Dat advies is tijdloos en veel gemakkelijker gezegd dan gedaan. Het vraagt moed om echt met een open hart naar elkaar te luisteren. Het vraagt moed om met het hart te besturen. Dat is immers wat iedereen wil en wat men verplicht is aan Mestreech en haar inwoners. Maastrichtenaren verpanden al in de eerste zin van het volkslied hun hart aan de stad;

Jao, diech höbs us aon 't hart gelege
Mestreech door alle iewe heer.
Veer bleve diech altied genege
en deilde dreufheid en plezeer.

Besturen met het hart betekent uitgaan van de mens en ruimte geven aan initiatieven uit buurten en wijken. Men moet zich laten leiden door de waarden die stad hebben groot gemaakt, in plaats van door de waan van de dag. Ongelijke gevallen moet men ook ongelijk durven te behandelen. Regels en protocollen moeten altijd in combinatie met gezond verstand worden toegepast, zodat de systeemwereld weer de leefwereld wordt. Het gaat om luisteren en omzien naar elkaar en naar hen die echt aandacht moeten krijgen. Dat

samen doen gaat met vallen en opstaan. De trouw aan de stad is in de historie van Maastricht sterker gebleken dan het nu alom heersende wantrouwen en cynisme. Burgemeester Hillenaar hoopt dat mee te gaan maken, samen met raad en college. De burgemeester zal alles eraan doen om als voorzitter bij te dragen aan de sfeer van onderling vertrouwen en aan het samenwerken voor wat goed is voor Maastricht. Het bestuur van Maastricht staat voor veel inhoudelijke opgaven. Maastricht is niet alleen sjiek en sjoen. Men moet de vaak stille armoede te lijf gaan in de wijk. De burgemeester gaat in de komende maanden zo veel mogelijk wijken bezoeken en zo veel mogelijk inwoners ontmoeten, het liefst te voet of op de fiets. Regionaal liggen er ook zeer pittige opgaven, waaronder de burgemeester samen met zijn collega's de schouders wil zetten. Ook hier is men wederzijds afhankelijk van elkaar om het regionale belang echt voorop te zetten. Wat goed is voor Zuid-Limburg, is namelijk goed voor iedereen, ongeacht waar men woont. Daarnaast wacht de burgemeester ook nog een grote veiligheidstaak in verschillende rollen. De burgemeester is zich zeer ervan bewust dat de verwachtingen hooggespannen zijn en dat de lat hoog ligt. Burgemeester Hillenaar wil dit graag verder uitbouwen. Burgemeester Hillenaar wil graag samen aan de slag voor een sjoen stad.

Applaus

Burgemeester Hillenaar sluit de vergadering onder dankzegging om 17.36 uur.

Besluitenlijst van de Gemeenteraad van

11 juli 2023

Aanvang: 11 juli 2023 om 10:00 uur

Vergaderlocatie: Raadzaal

Voorzitter: dhr. Hillenaar (burgemeester)

Griffier: dhr. H.J. Bodewitz

Op 11 juli zijn aanwezig raad bij aanvang (36): dhr. Steijns (SPM), dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Mermi (SPM), dhr. Mülders (GroenLinks), dhr. Van der Gugten (GroenLinks), mw. Lucas (GroenLinks), dhr. Vos (GroenLinks), mw. Demas (D66), mw. El Fassih (D66), dhr. Gardien (D66), dhr. Jongen (D66) dhr. Beckers (CDA), dhr. Brüll (CDA), dhr. Janssen (CDA), mw. Slangen (PvdA), dhr. Borgignons (PvdA), mw. Van Ham (PvdA), mw. Meese (Partij Veilig Maastricht), dhr. Garnier (Partij Veilig Maastricht), dhr. Smeets (Partij Veilig Maastricht), dhr. Noteborn (VVD), dhr. Van Heertum (VVD), dhr. Verkoijen (VVD), dhr. Vaessen (PvdD), mw. Strik (PvdD), dhr. Van Gelooven (SP), mw. Blom (SP), dhr. Ortjens (Volt), dhr. Den Heijer (Volt), dhr. Betsch (PVV), dhr. Van Est (50PLUS), dhr. Gorren (SAB), dhr. Van Rooij (M:OED), dhr. Nab (FvD), en mw. Nuyts (Liberale Partij Maastricht).

De heer Van Rooij sluit later aan.

Verhinderd raad (3): mw. Heine (CDA; *zij sluit om 19:45 uur aan*), dhr. Redmeijer (PvdA) en dhr. Willems, (SPM).

Aanwezig college: Wethouders Aarts, Bastiaans, Bastiaens, Fokke, Mackus, Meij en Pas.

1 Opening, mededelingen en vaststellen van de agenda

De wordt de agenda ongewijzigd vastgesteld.

2 Verslagen

De besluitenlijst en het verslag van de raadsvergadering van 27 juli worden vastgesteld. Aldus besloten.

3 Ingekomen stukken

De lijst ingekomen stukken van 26 juni tot en met 7 juli 2023, de actuele lijst van openstaande toezeggingen en de lijst met openstaande moties worden vastgesteld. Aldus besloten.

4 Benoemen burgerlid

Er zijn 35 stemmen uitgebracht waarvan 29 akkoord en 6 niet akkoord. Daarmee is de heer Bonte benoemd tot burgerlid.

De heer Bonte legt de belofte af.

De heer Vaan Rooij sluit aan bij de vergadering.

5 Jaarrekening 2022

Mw. Heijne neemt deel aan de vergadering bij de stemmingen van af 19:45 uur.

Amendement SP – Reservering middelen voor voortbestaan Landbouwbelang

Voor het amendement stemmen 5 leden: dhr. Vaessen (PvdD), mw. Strik (PvdD), dhr. Van Gelooven (SP), mw. Blom (SP) en dhr. Van Rooij (M:OED).

Tegen het amendement stemmen 32 leden: dhr. Steijns (SPM), dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Mermi (SPM), dhr. Mülders (GroenLinks), dhr. Van der Gugten (GroenLinks), mw. Lucas (GroenLinks), dhr. Vos (GroenLinks), mw. Demas (D66), mw. El Fassih (D66), dhr. Gardien (D66), dhr. Jongen (D66), mw. Heijne (CDA), dhr. Beckers (CDA), dhr. Brüll (CDA), dhr. Janssen (CDA), mw. Slangen (PvdA), dhr. Borgignons (PvdA), mw. Van Ham (PvdA), mw. Meese (Partij Veilig Maastricht), dhr. Garnier (Partij Veilig Maastricht), dhr. Smeets (Partij Veilig Maastricht), dhr. Noteborn (VVD), dhr. Van Heertum (VVD), dhr. Verkoijen (VVD), dhr. Ortjens (Volt), dhr. Den Heijer (Volt), dhr. Betsch (PVV), dhr. Van Est (50PLUS), dhr. Gorren (SAB), mw. Nuyts (Liberale Partij Maastricht) en dhr. Nab (FvD).

Daarmee is het amendement met 5 stemmen voor en 32 stemmen tegen verworpen.

Amendement SP – Schrappen reservering MECC

Voor het amendement stemmen 6 leden: dhr. Vaessen (PvdD), mw. Strik (PvdD), dhr. Van Gelooven (SP), mw. Blom (SP), dhr. Van Est (50PLUS) en dhr. Nab (FvD).

Tegen het amendement stemmen 31 leden: dhr. Steijns (SPM), dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Mermi (SPM), dhr. Mülders (GroenLinks), dhr. Van der Gugten (GroenLinks), mw. Lucas (GroenLinks), dhr. Vos (GroenLinks), mw. Demas (D66), mw. El Fassih (D66), dhr. Gardien (D66), dhr. Jongen (D66), mw. Heijne (CDA), dhr. Beckers (CDA), dhr. Brüll (CDA), dhr. Janssen (CDA), mw. Slangen (PvdA), dhr. Borgignons (PvdA), mw. Van Ham (PvdA), mw. Meese (Partij Veilig Maastricht), dhr. Garnier (Partij Veilig Maastricht), dhr. Smeets (Partij Veilig Maastricht), dhr. Noteborn (VVD), dhr. Van Heertum (VVD), dhr. Verkoijen (VVD), dhr. Ortjens (Volt), dhr. Den Heijer (Volt), dhr. Betsch (PVV), dhr. Gorren (SAB), dhr. Van Rooij (M:OED) en mw. Nuyts (Liberale Partij Maastricht)

Daarmee is het amendement met 6 stemmen voor en 31 stemmen tegen verworpen.

Raadsvoorstel Jaarstukken 2022

Voor het raadsvoorstel stemmen 31 leden: dhr. Steijns (SPM), dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Mermi (SPM), dhr. Mülders (GroenLinks), dhr. Van der Gugten (GroenLinks), mw. Lucas (GroenLinks), dhr. Vos (GroenLinks), mw. Demas (D66), mw. El Fassih (D66), dhr. Gardien (D66), dhr. Jongen (D66), mw. Heijne (CDA), dhr. Beckers (CDA), dhr. Brüll (CDA), dhr. Janssen (CDA), mw. Slangen (PvdA), dhr. Borgignons (PvdA), mw. Van Ham (PvdA), mw. Meese (Partij Veilig Maastricht), dhr. Garnier (Partij Veilig Maastricht), dhr. Smeets (Partij Veilig Maastricht), dhr. Noteborn (VVD), dhr. Van Heertum (VVD), dhr. Verkoijen (VVD), dhr. Van Gelooven (SP), mw. Blom (SP), dhr. Ortjens (Volt), dhr. Den Heijer (Volt), dhr. Gorren (SAB) en dhr. Nab (FvD).

Tegen het raadsvoorstel stemmen 6 leden: dhr. Vaessen (PvdD), mw. Strik (PvdD), dhr. Betsch (PVV), dhr. Van Est (50PLUS), dhr. Van Rooij (M:OED), mw. Nuyts (Liberale Partij Maastricht)

Daarmee is het raadsvoorstel met 31 stemmen voor en 6 stemmen tegen aangenomen.

6 Kaderbrief

Motie PvdD – Openstellen procedure aanvraag bomen in straatbeeld.

De motie is aangehouden.

Motie PVV – Neutraliteit uniform BOA's

Voor de motie stemmen 11 leden: mw. Meese (Partij Veilig Maastricht), dhr. Garnier (Partij Veilig Maastricht), dhr. Smeets (Partij Veilig Maastricht), dhr. Noteborn (VVD), dhr. Van Heertum (VVD), dhr. Verkoijen (VVD), dhr. Betsch (PVV), dhr. Van Est (50PLUS), dhr. Gorren (SAB), mw. Nuyts (Liberale Partij Maastricht) en dhr. Nab (FvD).

Tegen de motie stemmen 26 leden: dhr. Steijns (SPM), dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Mermi (SPM), dhr. Mülders (GroenLinks), dhr. Van der Gugten (GroenLinks), mw. Lucas (GroenLinks), dhr. Vos (GroenLinks), mw. Demas (D66), mw. El Fassih (D66), dhr. Gardien (D66), dhr. Jongen (D66), mw. Heijne (CDA), dhr. Beckers (CDA), dhr. Brüll (CDA), dhr. Janssen (CDA), mw. Slangen (PvdA), dhr. Borgignons (PvdA), mw. Van Ham (PvdA), dhr. Vaessen (PvdD), mw. Strik (PvdD), dhr. Van Gelooven (SP), mw. Blom (SP), dhr. Ortjens (Volt), dhr. Den Heijer (Volt) en dhr. Van Rooij (M:OED).

De motie is met 11 stemmen voor en 26 stemmen tegen verworpen.

Motie Liberale Partij Maastricht – RTV Maastricht

Voor de motie stemmen 36 leden: dhr. Steijns (SPM), dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Mermi (SPM), dhr. Mülders (GroenLinks), dhr. Van der Gugten (GroenLinks), mw. Lucas (GroenLinks), dhr. Vos (GroenLinks), mw. Demas (D66), mw. El Fassih (D66), dhr. Gardien (D66), dhr. Jongen (D66), mw. Heijne (CDA), dhr. Beckers (CDA), dhr. Brüll (CDA), dhr. Janssen (CDA), mw. Slangen (PvdA), dhr. Borgignons (PvdA), mw. Van Ham (PvdA), mw. Meese (Partij Veilig Maastricht), dhr. Garnier (Partij Veilig Maastricht), dhr. Smeets (Partij Veilig Maastricht), dhr. Noteborn (VVD), dhr. Van Heertum (VVD), dhr. Verkoijen (VVD), dhr. Vaessen (PvdD), mw. Strik (PvdD), dhr. Van Gelooven (SP), mw. Blom (SP), dhr. Ortjens (Volt), dhr. Den Heijer (Volt), dhr. Betsch (PVV), dhr. Van Est (50PLUS), dhr. Gorren (SAB), dhr. Van Rooij (M:OED), mw. Nuyts (Liberale Partij Maastricht) en dhr. Nab (FvD).

Tegen de motie stemmen 0 leden.

De raad stemt unaniem in met de motie.

Motie FvD - Repatriëring Maastrichtse Mosasaurus

Voor de motie stemmen 34 leden: dhr. Steijns (SPM), dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Mermi (SPM), dhr. Mülders (GroenLinks), mw. Lucas (GroenLinks), dhr. Vos (GroenLinks), mw. Demas (D66), mw. El Fassih (D66), dhr. Gardien (D66), dhr. Jongen (D66), mw. Heijne (CDA), dhr. Beckers (CDA), dhr. Brüll (CDA), dhr. Janssen (CDA), mw. Slangen (PvdA), dhr. Borgignons (PvdA), mw. Meese (Partij Veilig Maastricht), dhr. Garnier (Partij Veilig Maastricht), dhr. Smeets (Partij Veilig Maastricht), dhr. Noteborn (VVD), dhr. Van Heertum (VVD), dhr. Verkoijen (VVD), dhr. Vaessen (PvdD), mw. Strik (PvdD), dhr. Van Gelooven (SP), mw. Blom (SP), dhr. Ortjens (Volt), dhr. Den Heijer (Volt), dhr. Betsch (PVV), dhr. Van Est (50PLUS), dhr. Gorren (SAB), mw. Nuyts (Liberale Partij Maastricht) en dhr. Nab (FvD).

Tegen de motie stemmen 3 leden: dhr. Van der Gugten (GroenLinks), mw. Van Ham (PvdA) en dhr. Van Rooij (M:OED).

Daarmee is de motie met 34 stemmen voor en 3 stemmen tegen aangenomen.

Motie GroenLinks – Voortbestaan CNME

De motie is aangehouden.

Motie PvdA – Jongeren meer betrekken bij de politiek

Voor de motie stemmen 35 leden: dhr. Steijns (SPM), dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Mermi (SPM), dhr. Mülders (GroenLinks), dhr. Van der Gugten (GroenLinks), mw. Lucas (GroenLinks), dhr. Vos (GroenLinks), mw. Demas (D66), mw. El Fassih (D66), dhr. Gardien (D66), dhr. Jongen (D66), mw. Heijne (CDA), dhr. Beckers (CDA), dhr. Brüll (CDA), dhr. Janssen (CDA), mw. Slangen (PvdA), dhr. Borgignons (PvdA), mw. Van Ham (PvdA), mw. Meese (Partij Veilig Maastricht), dhr. Garnier (Partij Veilig Maastricht), dhr. Smeets (Partij Veilig Maastricht), dhr. Noteborn (VVD), dhr. Van Heertum (VVD), dhr. Verkoijen (VVD), dhr. Vaessen (PvdD), mw. Strik (PvdD), dhr. Van Gelooven (SP), mw. Blom (SP), dhr. Ortjens (Volt), dhr. Den Heijer (Volt), dhr. Betsch (PVV), dhr. Gorren (SAB), dhr. Van Rooij (M:OED) en mw. Nuyts (Liberale Partij Maastricht).

Tegen de motie stemmen 2 leden: dhr. Van Est (50PLUS) en dhr. Nab (FvD).

De motie is met 35 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen.

Raadsvoorstel Kaderbrief 2024

Voor het raadsvoorstel stemmen 24 leden: dhr. Steijns (SPM), dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Mermi (SPM), mw. Demas (D66), mw. El Fassih (D66), dhr. Gardien (D66), dhr. Jongen (D66), mw. Heijne (CDA), dhr. Beckers (CDA), dhr. Brüll (CDA), dhr. Janssen (CDA), mw. Slangen (PvdA), dhr. Borgignons (PvdA), mw. Van Ham (PvdA), mw. Meese (Partij Veilig Maastricht), dhr. Garnier (Partij Veilig Maastricht), dhr. Smeets (Partij Veilig Maastricht), dhr. Noteborn (VVD), dhr. Van Heertum (VVD), dhr. Verkoijen (VVD), dhr. Ortjens (Volt), dhr. Den Heijer (Volt) en dhr. Gorren (SAB).

Tegen het raadsvoorstel stemmen 13 leden: dhr. Mülders (GroenLinks), dhr. Van der Gugten (GroenLinks), mw. Lucas (GroenLinks), dhr. Vos (GroenLinks), dhr. Vaessen (PvdD), mw. Strik (PvdD), dhr. Van Gelooven (SP), mw. Blom (SP), dhr. Betsch (PVV), dhr. Van Est (50PLUS), dhr. Van Rooij (M:OED), mw. Nuyts (Liberale Partij Maastricht) en dhr. Nab (FvD).

Het raadsvoorstel is met 24 stemmen voor en 13 stemmen tegen aangenomen.

Sluiting

**Raadsvergadering
Dinsdag 11 juli 2023, 10.00 uur**

Te behandelen zaken:

- 1. Opening, vaststellen agenda en mededelingen**
- 2. Verslagen**
- 3. Ingekomen stukken**
- 4. Benoemen burgerlid**
- 5. Jaarstukken 2022**
- 6. Kaderbrief 2024**

Aanwezig: burgemeester Hillenaar (voorzitter), de heer H.J. Bodewitz (griffier) en 36 leden van de raad. Er is een bericht van verhindering van mevrouw Heine en de heren Redmeijer en Willems. De heer Van Rooij en een aantal andere raadsleden komen later.

Verslaglegging: Het Notuleercentrum

1. Opening, mededelingen en vaststellen van de agenda

De **voorzitter** opent de vergadering om 10.02 uur. Dit is een spannende en bijzondere dag voor de raad en de nieuwe voorzitter. Er is vlaai uitgedeeld vanwege de verjaardag van wethouder Meij. Proficiat namens alle aanwezigen.

Applaus

Verder nemen griffier Bodewitz en raadsadviseur Derkx afscheid van de gemeente Maastricht. Dit is hun laatste vergadering.

De **voorzitter** heeft afmeldingen ontvangen van de heren Redmeijer en Willems en de heer Van Rooij komt later. Verder ontbreken nog een aantal raadsleden, die zullen waarschijnlijk weldra verschijnen.

De heer Vaessen komt binnen om 10.05 uur.

CDA (Beckers) meldt mevrouw Heine af vanwege de geboorte van haar dochter Isa.

De **voorzitter** feliciteert mevrouw Heine namens de raad met het nieuwe leven dat zij heeft mogen schenken.

De agenda wordt aldus vastgesteld.

2. Verslagen

De **voorzitter** vraagt of er op- of aanmerkingen zijn over de besluitenlijst en het verslag van de raadsavond van 27 juni 2023. Dat is niet het geval. De besluitenlijsten en verslagen worden aldus vastgesteld.

3. Ingekomen stukken

De **voorzitter** concludeert dat de lijst ingekomen stukken van 26 juni tot en met 7 juli, de actuele lijst van openstaande toezeggingen en de actuele lijst met openstaande moties en amendementen aldus worden vastgesteld.

4. Benoemen burgerlid

De **voorzitter** meldt dat de fractie van de SP de heer Bonte voordraagt als burgerlid. De heer Van Gelooven zal die voordracht kort toelichten.

SP (Van Gelooven) introduceert de heer Bonte bij de raad en geeft een overzicht van zijn achtergrond en interesses.

Mevrouw Lucas komt binnen om 10.09 uur.

De **voorzitter** dankt en vraagt aan mevrouw Elfassih en de heren Boelen en Vos om als stemcommissie op te treden. De voorzitter deelt mee dat hierover schriftelijk wordt gestemd. De voorzitter schorst de vergadering voor het uitdelen en ophalen van de stembriefjes.

Schorsing 10.10 – 10.17 uur

De **voorzitter** hervat de vergadering en geeft het woord aan de voorzitter van de stemcommissie, die de uitslag van de stemming zal geven.

De heer **Boelen** geeft namens de stemcommissie aan dat de stemmen zijn onderzocht en geteld. Voor de heer Bonte zijn in totaal 35 geldige stemmen uitgebracht, waarvan stemmen 29 stemmen akkoord en niet akkoord 6 stemmen. Daarmee is de heer Bonte benoemd tot burgerlid van de SP. Proficiat.

Applaus

De **voorzitter** nodigt de heer Bonte uit om beëdigd te worden middels de belofte.

Beëdiging

De **voorzitter** feliciteert de heer Bonte met de benoeming tot burgerlid van de gemeenteraad van Maastricht.

Applaus

- 5. **Jaarstukken 2022**
- 6. **Kadernota 2024**

De **voorzitter** geeft aan dat in de agendacommissie afgesproken is om beide agendapunten gezamenlijk te behandelen. De voorzitter legt vervolgens de vergaderorde uit.

Eerste termijn

SPM (Steijns) is van mening dat het goed is dat het jaar 2022 positief wordt afgesloten, maar de fractie wil ook behoedzaam zijn en blijven. Het vastgestelde resultaat is immers grotendeels incidenteel. De gevolgen van de externe ontwikkelingen worden duidelijk benoemd. Het storten van € 9,6 miljoen in de algemene reserve, het versneld terugstorten van € 6,6 miljoen in het vruchtboomfonds en de € 3,6 miljoen die voor Kumulus eerder werden onttrokken, dragen bij aan het verstevigen van de reservebuffer voor het opvangen van risico's. De reservering en het beschikbaar stellen van een kapitaalstorting draagt bij aan de instandhouding van de positie van het MECC binnen de economie van Maastricht. De SPM gaat akkoord met de voorstellen met betrekking tot de resultaatbestemming.

Verder is deze Kaderbrief totaal anders dan voorgaande jaren en vernieuwend van aanpak. Deze Kaderbrief sluit aan bij de ambities van het coalitieakkoord en past binnen de vastgestelde financiële kaders. Voor de SPM zijn veerkracht en gelijke kansen belangrijk onderwerpen, naast het verdienvermogen van stad en regio, die dat mogelijk moeten maken. De samenwerking met de andere gemeenten van Zuid-Limburg is belangrijk voor de uitbouw van de kenniseconomie. De SPM ziet de start met de verkenning van de veerkrachtige wijkenbenadering in Pottenberg en Nazareth als pilot, waarvan de uitkomst en resultaten ten goede moeten komen aan alle wijken van Maastricht. Buurten en wijken maken immers Maastricht.

Wijken zijn er vooral om te leven en te werken en niet alleen om te wonen, waarbij men op basis van gelijkwaardigheid samen aan de slag gaat met de bewoners en wijkgerichte partners. De gemeente moet zich naast haar regisseursrol vooral richten op faciliteren. De bedoeling is om te komen tot vrije toegankelijke laagdrempelige wijkgerichte voorzieningen als basis voor ontmoeting en ontwikkeling. De SPM vraagt om mensen medezeggenschap te geven in de eigen wijk. De bevolkingsgroep ouder dan 65 jaar is in aantal het meeste toegenomen, naast de toename van het aantal studenten. De SPM blijft aandacht vragen voor een mix van duurzaam wonen, levensloopbestendig, betaalbaar en passend bij de nieuwe levensvormen in buurten en wijken.

De personeelstekorten binnen diverse beroepsgroepen vragen van de gemeente ook de volle aandacht om samen met inwoners, keten en samenwerkingspartners te onderzoeken hoe deze ontwikkelingen kunnen worden aangepakt. De SPM vraagt verder ook aandacht voor het realiseren van effectieve maatregelen voor het verbeteren van de luchtkwaliteit. Het aanpakken van te hoge fijnstofconcentraties komt ten goede aan de leefbaarheid en de volksgezondheid.

De SPM wil in 2024 stapsgewijs toewerken naar stadsdeelprogramma's per 2025, waarin de problematiek van het achterstallige onderhoud van met name de fietspaden en wegen in relatie tot verkeersveiligheid op buurt- en wijkniveau worden opgenomen, naast het onderhoud en de inrichting van het openbaar groen. De ervaringen en ontwikkelingen in Pottenberg en Nazareth kunnen als tussenproduct een ideaal hulpmiddel hierbij zijn. In dit proces is naast de stadsdeelwethouders en stadsdeelregisseurs, ook een rol weggelegd voor raadsleden om samen op zoek te gaan naar verbanden en om samen verbindingen te leggen.

Daarnaast is er ook een belangrijke rol weggelegd voor bewoners bij het uitwerken van de Omgevingsvisie. Dat document zal leidend zijn voor het toetsen van initiatieven.

Ook cultuureducatie is een punt van aandacht bij gelijke kansen. Kinderen moeten kunstonderwijs kunnen volgen. De SPM is van mening dat er voor Opera Zuid een inspanningsverplichting ligt, gericht op hulp om dit op de agenda van Den Haag te krijgen voor de volgende subsidieperiode 2025-2028.

Verder onderschrijft de SPM ook het wenkende perspectief van Maastricht, met name de doorontwikkeling van de Maastricht Health Campus en de stationsomgeving. Dit komt niet alleen het vestigingsklimaat en de werkgelegenheid ten goede, maar ook de leefbaarheid van geheel Maastricht. Dit wenkende perspectief is gericht op 2030, waarbij de stedelijke ontwikkelingsplannen voor onder andere in Limmel, het Bassin en het ENCI-terrein in een adem mogen worden genoemd, ondanks alle vraagstukken die zich hierbij aandienen in de realisatiefase. Tevens staat de gemeente voor een grote uitdaging bij de huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs, mede gezien de financiële investeringen die hiervoor nodig zijn. De SPM blijft bij het

IHP en de noodzakelijke sportvoorzieningen, voorstander van een zo breed mogelijk voortgezet onderwijs aan beide zijden van de Maas, zodat leerlingen en ouders een inhoudelijke keuze kunnen blijven maken. De SPM is ervan doordrongen dat het waarmaken van ambities en het vasthouden van een koers, valt of staat met de totstandbrenging van een brede samenwerking, die verbondenheid uitstraalt tussen stad, inwoners en partners.

De SPM maakt zich zorgen over de ontwikkelingen voor de lokale omroep naar aanleiding van de nieuwe Mediawet gericht op minder lokale zenders en een rechtstreekse financiering vanuit Den Haag. Welke gevolgen heeft de implementatie van de nieuwe Mediawet voor de positie van RTV Maastricht en de samenwerking met andere lokale organisaties? De SPM doet een beroep op het college om in overleg te treden met de lokale zendgemachtigden.

Liberalen Partij Maastricht (Nuyts) heeft een motie voorbereid die door D66, VVD, SAB, CDA, PVV, PvdA, GroenLinks en waarschijnlijk ook de SP wordt gesteund. De SPM heeft daarop niet gereageerd en is blijkbaar voornemens om tegen te stemmen. Waarom stemt de SPM niet voor de motie, nu blijkt dat de SPM zich zoveel zorgen maakt?

SPM (Steijns) antwoordt dat de motie nog niet is ingediend. De SPM is inderdaad bezorgd, maar kan formeel gezien nu nog niet daarop reageren.

Liberalen Partij Maastricht (Nuyts) heeft de motie rondgestuurd. Andere partijen hebben al gereageerd. In de wandelgangen heeft de SPM gezegd niet voor de motie te zullen stemmen.

SPM (Steijns) verwijst naar het eerdere antwoord.

GroenLinks (Mülders) kijkt graag vooruit. Het mag in toekomst niet meer uitmaken waar je wiegje heeft gestaan. GroenLinks hoopt dat het lukt om de armoede echt te bestrijden. GroenLinks wil op zoek gaan naar de oorzaken van armoede en wil programma's ontwikkelen om iedereen gelijke kansen te geven, bijvoorbeeld met buitenschoolse programma's waar kinderen zorgeloos kennis mogen opdoen. Hoe wordt ervoor gezorgd dat volgende generaties uit de armoede wegblijven? GroenLinks wil samen met de raad op zoek gaan naar oplossingen. GroenLinks wil daarbij ook kijken naar het giftenbeleid. Acute nood moet geëdigd worden. In de Kaderbrief wordt in het hoofdstuk veerkrachtige wijken armoede aangetipt. Er ontbreken echter vooralsnog concrete plannen, behalve het voorbeeld van het schoolontbijt en het benaderen van mensen met een betalingsachterstand. Welke plannen zijn er nog meer? GroenLinks is blij dat het college met twee wijken aan de slag gaat. Hoe wordt de raad daarvan op de hoogte gehouden? Gebeurt dit bijvoorbeeld met een RIB veerkracht?

Maastrichtenaren blijven ook demonstreren tegen de klimaatverandering en de hittestress. De circulaire economie moet door alle beleidsgebieden heen een aanzienlijke bijdrage leveren om Maastricht duurzamer en leefbaarder te maken. De circulaire economie kan ook een bijdrage leveren aan veerkrachtige wijken. GroenLinks was graag in de domeinvergadering van afgelopen week de dialoog aangegaan met wethouder Mackus. GroenLinks heeft echter ook alle begrip voor zijn afwezigheid vanwege een afspraak bij Xonar. Hoe kijkt wethouder Mackus naar circulaire economie? Is de wethouder ook van mening dat dit duidelijker in de Kaderbrief had moeten staan?

Verder is er crisis in de thuiszorg. Mensen staan een jaar op de wachtlijst voor thuiszorg. Ook lopen mensen het risico dat er geen vervanger beschikbaar is indien de hulp op vakantie gaat. In de Kaderbrief staat dat de dienstverlening huishoudelijke hulp in het licht van de sociale visie anders vorm wordt gegeven. Inwoners worden gericht en intensiever ondersteund in het langer zelf uitvoeren van de huishoudelijke taken. Dat baart GroenLinks zorgen. Mensen wonen steeds meer alleen. Het is belangrijk om waardig oud te kunnen worden in de eigen omgeving. In hoeverre zijn er plannen om zorgbuurthuizen in Maastrichtse wijken te realiseren? Het goede voorbeeld van Oss kan wellicht ook in Maastricht worden geïmplementeerd. Veel ouderen wachten op een geschikte woning. Ouderen hebben ook vaak te maken met eenzaamheid. GroenLinks heeft eenzaamheid geagendeerd voor de domeinvergadering en de krant stond daarvan toen vol. GroenLinks heeft ook regelmatig met de wethouder hierover gesproken. De wethouder heeft aangegeven hiermee bezig te zijn. GroenLinks hoort dat ouderen in de zomer nog eenzamer zijn, omdat familie et cetera op vakantie zijn. In de zomer is het dan stil. GroenLinks roept de raad en de stad op om naar elkaar om te kijken. GroenLinks hoopt dat de wethouder nu echt aan de slag gaat met eenzaamheid, zeker nu dit een onderdeel gaat zijn van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

Daarnaast is een grote groep inwoners niet digitaal vaardig, maar zij kijken wel televisie. Middels RTV Maastricht zijn zij op de hoogte van hetgeen speelt in Maastricht. De lokale media zijn dus van belang. GroenLinks dient dan ook graag de motie van de Liberalen Partij Maastricht mee in.

Ten slotte wordt op 10 december 2023, 75 jaar mensenrechten herdacht. GroenLinks wil graag op een representatieve plek herdenken, die recht doet in die boodschap. GroenLinks vraagt in dat kader aandacht voor de verloederde muurschildering op de Tongersestraat. GroenLinks vraagt of wethouder Bastiaens kan bekijken om die schildering voor 10 december 2023 te restaureren binnen het budget kunst in de openbare ruimte of binnen de algemene middelen. De kunstenaars zijn ook bereid om de factuur pas in januari 2024 in te dienen.

D66 (Demas) herinnert aan de verkiezingen van ruim een jaar geleden. D66 heeft zich toen ingezet voor betaalbare woningen, goede zorg, goed onderwijs en meer invloed voor inwoners. Deze thema's zijn nog steeds een hot item. Met de huidige stikstofcrisis is het nog maar de vraag of die betaalbare woningen worden gerealiseerd. Verder zijn er problemen bij een van de grootste jeugdzorgaanbieders en er wordt nog steeds gediscussieerd waar de nieuwe schoolgebouwen voor het middelbaar onderwijs moeten komen. Daarnaast worstelen mensen nog steeds met het vinden van de weg naar de overheid. Al met al een treurig verhaal. Er worden echter ook resultaten geboekt, zoals bij de brugfunctionaris, de Rijke Schooldag en bij de thema's afval en onderwijslocaties. Het is de kunst in de politiek om creatief te zijn en vooruit te kijken. D66 vraagt blijvende aandacht voor zwerfjongeren. Iedereen maakt zich zorgen over dit dossier. Partij Veilig Maastricht heeft op 7 december 2021 in de domeinvergadering naar deze jongeren gevraagd. D66 citeert vervolgens uit de notulen van die domeinvergadering. Anno juli 2023 vraagt D66 om een update middels een RIB van de wethouder over de stand van zaken, naast een update over kinderen die nog steeds thuis zitten en niet naar school gaan.

Verder is D66 voorstander van de Maastricht Health Campus. Op de campus komen nieuwe economische kansen, nieuw internationaal openbaar vervoer, grootschalige wooncomplexen voor studenten en starters, duurzame innovatie en studeren samen. Het college heeft aangegeven dat de raad in het najaar een visie en hopelijk ook al een aantal fysieke aanpassingen qua laaghangend fruit mogen verwachten. D66 wil graag een jaartal afspreken. D66 wil graag dat in 2026 meerdere schoppen in de grond zijn gestoken op het campusterrein. Wat heeft het college hiervoor nodig van de raad? Aan welk jaartal denkt het college bij de realisatie van het hooghangende fruit? Hoe blijft het college de raad hierover proactief informeren? Daarnaast staat veerkracht in de Kaderbrief benoemd. In een veerkrachtige buurt is de samenredzaamheid van bewoners voldoende om mee te bewegen, om verstoringen zoals onveiligheid en overlast op te vangen. D66 brengt ook bezoeken aan de buurten, waaronder Nazareth. D66 was blij verrast met de talrijke burgerinitiatieven voor jong en oud. De wijken en buurten verdienen een steuntje in de rug vanuit de gemeente. Het is belangrijk dat inwoners kunnen mee-participeren. Daarnaast zijn er ook genoeg andere goede voorbeelden. De burgerbegroting, de kinderburgemeester en de participatieverordening bieden handvaten voor inwoners. Bij de participatie kunnen echter ook nog stappen worden gezet. Het accent ligt bij de inwoner en de overheid moet dit faciliteren. D66 wil graag meedenken en zal na het zomerreces samen met andere partijen met een initiatief-raadsvoorstel komen om dat proces concreter in te vullen. Ten slotte betekent meer ruimte voor groen, ook minder ruimte voor verkeer. Delen van de stad zullen dan autoluw ingericht moeten worden en de fiets moet meer gefaciliteerd worden. Dat is goed voor de luchtkwaliteit, de leefbaarheid en gezondheid van mens en dier. Groen heeft immers het vermogen om verontreinigende stoffen uit de lucht te halen. Hoe groter het groene gebied, hoe meer dat vermogen een rol gaat spelen. Vergroening heeft ook een positief effect op de hitte-eilanden in de stad. In delen van de stad is het immers 8 graden warmer dan in het buitengebied. Maastricht moet dus de hoeveelheid groen vergroten en zoeken naar andere manieren van koeling. Welke andere acties gaat het college in dezen nog ondernemen?

GroenLinks (Mülders) vraagt per interruptie aandacht voor de motie van Partij voor de Dieren en GroenLinks over meer bomen in Maastricht. Bomen helpen bij het voorkomen van hittestress. D66 (Jongen) heeft hierover afgelopen zomer schriftelijke vragen gesteld. Hoe staat D66 tegenover die motie?

D66 (Demas) herinnert eraan dat mevrouw Eurlings (D66) ook bij het bomenplan was betrokken. D66 wacht eerst de reactie van de wethouder af.

Vervolgens vraagt D66 wanneer de raad de eerste ervaringen van de stadsdeelregisseurs kan ontvangen. Verder staan de besturen van het maatschappelijk vastgoed onder druk door te weinig vrijwilligers. Wanneer kan de raad de nieuwe visie en het beleid hieromtrent verwachten? Hoe zit het met de grote fietsenstalling in de omgeving van het Vrijthof en Markt?

Ten slotte gaat D66 in op de financiën. Het is belangrijk dat de financiën op orde zijn, zodat de gemeenteraad niet alleen grip heeft op de uitgaven, maar ook op een juiste manier kaders kan stellen en haar controlerende rol kan invullen. Wat is in één jaar tijd concreet gewijzigd bij de gemeentefinanciën, ook in de processen? D66 maakt zich grote zorgen over de ravijnjaren. Er komt fors minder geld uit het Gemeentefonds naar Maastricht. Kan de gemeente in de komende jaren acteren op zaken waardoor het in 2026 minder moeilijk wordt? Waar staat Maastricht over een aantal jaren bij de Zero Based Begroting (ZBB)? Verschillende thema's zoals kansengelijkheid, tolerantie, gezondheid en verdraagzaamheid zijn

belangrijker dan ooit. D66 is tevreden over de Kadernota en is overtuigd dat het college met de geleverde input aan de slag kan gaan om in het najaar met een gedegen begroting te kunnen komen.

Partij voor de Dieren (Strik) herinnert aan het coalitieakkoord vol met mooie beloftes. In het akkoord wordt onder andere ingezet op meer handhaving op dierenwelzijn. Er wordt gekeken naar de milieuzone als effectieve maatregel tegen luchtvervuiling en vergroening is de sleutel naar een klimaatbestendig Maastricht. Verbondenheid is de sleutel voor het realiseren van al die mooie plannen. Partij voor de Dieren vraagt zich af wat hiervan waarheid geworden is. Wat wordt in de huidige Kaderbrief met die beloftes gedaan? Waar wil het college naartoe met Maastricht? Van dierenwelzijn ontbreekt in de Kaderbrief ieder spoor. Officieel zijn blijkbaar maar twee klachten binnengekomen over gebrekkig handelen rondom dierenwelzijn. Partij voor de Dieren heeft helaas in de afgelopen tijd veel meer meldingen van problemen rondom dierenwelzijn ontvangen. Dit zal het topje van de ijsberg zijn, want van veel gevallen zal geen melding worden gedaan. Hoe kan het dat al die gevallen niet bekend zijn bij de gemeente? Licht het misschien aan de lange wachttijden bij het meldpunt waardoor mensen het melden opgeven? Hoe verhoudt zich deze situatie tot het voornemen om meer in te zetten op dierenwelzijn? Maastricht heeft een wettelijke zorgplicht voor alle in het wild levende dieren en om dit te borgen, dient de gemeente maatregelen te treffen. Partij voor de Dieren is van mening dat het daaraan schort. De misstanden in de zorgverlening voor dieren baart zorgen. Op korte termijn is een verbetering nodig waarbij een verbinding tussen de verschillende instanties die zorg verlenen aan dieren in Maastricht kan helpen. Het is jammer om te zien dat dierenwelzijn en het sturen daarop meer vanuit de oppositie komt, dan vanuit de coalitie. Partij voor de Dieren zal onverminderd doorgaan met het aanjagen van dierenwelzijn in de stad. Verder komt de vergroening gelukkig wel in de Kaderbrief terug. Vergroening moet echter verder gaan dan enkel het stadshart. Waarom wordt niet aan de buitenwijken dezelfde kans voor vergroening geboden? Hoe fijn zou het zijn indien mensen de aanplant van een boom in hun straat via een gemakkelijke procedure kunnen aanvragen? Partij voor de Dieren dient daarover een motie in en wil graag deze vorm van burgerparticipatie in Maastricht lanceren. De stad Maastricht heeft ook relatief weinig bomen. Maastricht is de enige gemeente in Limburg die meer inwoners heeft dan bomen. In veel Maastrichtse straten staat geen enkele boom in het publieke straatbeeld. Deze motie sluit goed aan bij het coalitieprogramma op het gebied van vergroening en burgerparticipatie en sluit aan bij de wens van bewoners en het Right to Challenge. Daarnaast heeft de gemeente al in kaart gebracht waar bomen geplant kunnen worden, waarbij rekening wordt gehouden met gebouwen en leidingen, waardoor deze motie goed uitvoerbaar zal zijn. Partij voor de Dieren leest vervolgens het dictum voor.

Partij voor de Dieren Motie inzake openstellen procedure aanvraag bomen in straatbeeld

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- *Te onderzoeken hoe een procedure opengesteld kan worden voor Maastrichtenaars om het planten van bomen in hun straat aan te vragen,*
- *Bij deze procedure in ogenschouw te nemen dat er geen monocultuur aan bomen geplant wordt,*
- *Hierover te rapporteren aan de gemeenteraad.*

SAB (Gorren) vindt dit per interruptie een zeer sympathieke motie. Wie gaat echter het onderhoud van die bomen betalen en hoe wordt het stadsbeheer daarin gefaciliteerd? SAB verzoekt om dit aan de motie toe te voegen.

Partij voor de Dieren (Strik) stelt voor een maximaal aantal bomen aan de motie te koppelen. Verder kan men ook denken aan een eigen bijdrage. Daarnaast zit er nog geld in de algemene reserve. Partij voor de Dieren vraagt in de motie bovendien vooralsnog alleen om een onderzoek.

Vervolgens vraagt Partij voor de Dieren aandacht voor de transitie naar meer plantaardige voeding. Uit onderzoek en de praktijk blijkt dat de shift van dierlijke naar plantaardige eiwitten een van de meest effectieve en efficiënte manieren is om de klimaatcrisis te bestrijden, want met de productie van plantaardige voeding zijn veel minder grondstoffen, minder water, minder ontbossing en een lagere uitstoot van broeikasgassen gemoeid, dan met de productie van voeding van dierlijke komaf zoals vlees, vis, zuivel en eieren.

D66 (Demas) vraagt per interruptie op welk moment de Partij voor de Dieren overtuigd is van het positieve resultaat van het onderzoek. Wanneer wil Partij voor de Dieren overgaan tot de uitvoering?

Partij voor de Dieren (Strik) komt op die vraag terug in de tweede termijn.

De fractie vraagt zich af waarom het inzetten op de eiwittransitie nergens in de Kaderbrief of ergens in het Maastrichtse beleid staat, terwijl Maastricht immers wel in 2050 een klimaatneutrale en duurzame stad wil zijn.

Verder stevent Maastricht af op een zorgcrisis door de vergrijzing, het tekort aan zorgpersoneel en een tekort aan middelen gecombineerd met hoge chronische en leefstijlgerelateerde morbiditeit. Nu inzetten op plantaardige voeding kan helpen om de druk op de zorg in de toekomst te verminderen, want een plantaardig dieet heeft een positief effect op de mentale gezondheid en is een beschermende factor voor onder andere hart- en vaatziekten, diabetes en verschillende vormen van kanker. Hoe valt het ontbreken van de meest voor de hand liggende oplossing voor de klimaat- en gezondheidsproblematiek in de Maastrichtse toekomstvisie te verklaren? Waar ziet de gemeente zichzelf als voorbeeldfunctie? Ten slotte is het Landbouwbelaan van onschatbare waarde voor de verbinding in Maastricht. Maar liefst 2.411 personen ondertekenden de petitie voor het behoud van het ecosysteem van het Landbouwbelaan. Het Landbouwbelaan behoort tot de beste muziekpodia van de provincie. Menig internationaal artiest verzoekt ook om daar te mogen optreden. Het LBB biedt een plek voor iedereen om een dansje te doen, een maal te nuttigen en om elkaar te vinden.

GroenLinks (Mülders) vraagt per interruptie een reactie van GroenLinks op de ingezonden brief van COC Limburg. Insprekers tijdens de domeinvergadering van afgelopen woensdag hebben een aantal beweringen gedaan waarop COC niet kon reageren.

Partij voor de Dieren (Strik) heeft de brief nog niet gelezen. Het Landbouwbelaan heeft geen winst oogmerk. Daardoor lijkt het alsof het Landbouwbelaan niet zo veel oplevert voor de stad, maar nergens is de verbinding in de stad zo overduidelijk aanwezig als in het Landbouwbelaan. Alles van waarde is weerloos. Het is aan het bestuur van deze stad om de toekomst van het Landbouwbelaan veilig te stellen. Het Landbouwbelaan is de rafelrand waar subcultuur een plek heeft en iedereen die zich misschien een beetje anders voelt dan de rest, zichzelf mag zijn. Waar 'sjiek en sjoen' de Maastrichtse yin is, is het Landbouwbelaan de yang. Het één kan niet zonder het ander. Partij voor de Dieren dient dan ook graag samen met M:OED, het amendement van de SP mee in over het Landbouwbelaan, waarin gevraagd wordt om het belang van het Landbouwbelaan voor de stad te onderschrijven en te helpen voortbestaan. Want hoe kan men spreken van verbondenheid, indien men de vele vrijwilligers en alle mensen die zich voor het Landbouwbelaan inzetten, letterlijk en figuurlijk in de kou laat staan?

CDA (Beckers) stelt vast dat Maastricht een stad van verbondenheid en sociale verbinding wil zijn. Daarom start de gemeente met een pilot in de wijken Pottenberg en Nazareth, om hiermee ervaring op te doen. Dit mag echter niet de aandacht wegnemen voor de andere wijken in de stad. In de wijken is volkscultuur en het verenigingsleven het kloppende hart en daarom moet het maatschappelijk vastgoed duurzaam op orde worden gebracht. Enerzijds is dat fysiek en anderzijds moeten beheerders en besturen ook in staat zijn om de gemeenschapshuizen vitaal te houden. Vooral het organiserende vermogen van besturen schiet vaak te kort. Het versterken van het sociale weefsel dreigt daarmee een loze kreet te worden. Wat gaat het college doen om het maatschappelijk vastgoed in stand te houden? Zijn middelen beschikbaar vanuit het noodfonds die hiervoor ingezet kunnen worden? Wat is de stand van zaken bij de inventarisatie van het functioneren van de gemeenschapshuizen? Is er inzicht in de beschikbaarheid van de vrijwilligers in diverse wijken die in staat zijn om de gemeenschapshuizen te laten functioneren? Kan het college onderzoeken welke ondersteuning besturen en beheerders nodig hebben om de gemeenschapshuizen in stand te houden? Is het college bereid om in het kader van het versterken van de wijken, de sociale infrastructuur en de bestrijding van eenzaamheid en sociale achterstand, ambtelijke ondersteuning te organiseren bij de gemeenschapshuizen? Eenzaamheid en armoede groeien nog steeds in de stad. Er worden allerlei activiteiten georganiseerd om dat tegen te gaan, maar toch slaagt men daarin nog niet voldoende. De gemeente is nog steeds niet erin geslaagd om de maatschappelijke armoede-initiatieven te huisvesten. Het CDA ziet een mogelijkheid om deze maatschappelijke initiatieven te laten landen in een omgeving waar zij ideëel passen. Door de vergrijzing is er een groeiende behoefte aan zorgwoningen en aan dementiewoningen. Veel eigenaren van gebedshuizen zien hun vastgoed graag herbestemd in overeenstemming met de maatschappelijke of ideële overtuiging waaruit zij zijn ontstaan. Is het college bereid om met eigenaren van kerken, kloosters en andere gebedshuizen over deze beide mogelijkheden in gesprek te gaan?

Daarnaast wordt de taakstelling in het sociaal domein steeds meer gerealiseerd. De nieuwe aanbestedingssystematiek geeft een beter inzicht en betere resultaten. Het CDA vraagt om na het reces een evaluatiesessie te organiseren over de 50-gezinnenaanpak. Duurzaam Sociaal Domein (DSD) lijkt vooralsnog een goede aanpak om het sociaal domein duurzaam in te richten, maar het CDA vindt dat het te abstract blijft. De raad wordt achteraf geïnformeerd via de planning & control-cyclus en kan dus alleen reactief sturen. Kan het college standaard aan alle beleidskaders van het sociaal domein die aan de raad worden voorgelegd een financiële paragraaf toevoegen met daarin het uitvoeringsbudget, het budgetverloop en de financiële consequenties van de voorgestelde maatregel, ofwel het effect? Verder vragen de doorontwikkeling van de verduurzaming in tweeërlei betekenis en de vergroening van de (binnen)stad om realistische maatregelen. Vergroening is nodig, ook als een van de maatregelen om de

klimaatadaptatie vorm te geven. Helaas loopt het groenonderhoud ver achter. Het klimaat verandert in een snel tempo, maar het groenonderhoud dateert van jaren geleden. Wat gaat het college doen om het groenonderhoud op te schalen naar het benodigde niveau, om de versnelde groei en de gewenste groei van het groen bij te houden?

Duurzaam en vergroenen gaat over een breed scala van onderwerpen, onder andere over het verminderen van autoverkeer. De Zero Emissie Stadslogistiek (ZES) is daarvoor inmiddels een bekend instrument, dat zal worden ingezet. Het CDA vraagt opnieuw aandacht voor de beschikbaarheid van voldoende infrastructuur en ook aandacht voor de positie van het mkb. Kan het college de stand van zaken rondom de infrastructuur toelichten?

Verder worden groeperingen uitgesloten door het wegvallen van buslijnen. Het CDA vraagt om met Arriva te spreken over oplossingen voor wijken waar geen directe buslijn met de binnenstad meer beschikbaar is. Duurzaamheid betekent ook goed kunnen wonen en ondernemen in de binnenstad. De afgelopen maanden is veel gedebatteerd over een mogelijke invulling van het woonbeleid. Het recent vastgestelde nieuwe evenementenbeleid en het te herijken uitstallingenbeleid en de horecanota laten zien hoe gevoelig deze onderwerpen zijn. Die thema's raken bewoners, ondernemers en bezoekers van de stad in een kwetsbare balans. Een duurzame binnenstad is alleen realiseerbaar indien men aan ondernemers in de binnenstad ruimte durft te geven. Zij bieden immers werkgelegenheid in brede zin, van horeca tot detailhandel, van grote werkgevers tot kleine creatieve zelfstandige ondernemers, die de binnenstad zo aantrekkelijk maken. Ergernis nummer 1 voor bewoners is de overlast van fietsen en nummer 2 is het afvalbeleid.

Voor het CDA is de onderlegger van de Kaderbrief de economische doorontwikkeling van de Maastricht Health Campus, het MECC, de kenniseconomie die zich steeds sterker profileert, de versterking van de regionale samenwerking en de aanpak van de binnenstad. Deze economische motoren moeten de energie leveren voor het waarmaken van de ambities voor alle inwoners. Voor het wenkende perspectief is echter wel geld nodig. Het CDA is dan ook niet blij met de jaarrekening. Het ogenschijnlijk grote positieve resultaat bestaat immers vooral uit incidentele meevallers. De financiële onzekerheid voor de komende jaren dwingt tot voorzichtigheid en terughoudendheid. Het is moeilijk om nu over het financiële plaatje te praten, omdat pas aanstaande woensdag de bestuursrapportage beschikbaar komt voor de raad. De informatie is niet compleet of al deels achterhaald. Het CDA stelt voor om nog een keer in een collegebijeenkomst de financiële positie van de stad te bespreken.

Het CDA kan instemmen met de voorgestelde bestemmingen van de resultaten 2022. In deze bestemming worden een aantal toevoegingen aan reserveringen gedaan die de financiële positie van de gemeente Maastricht versterken. Daarnaast worden ook enkele noodzakelijke investeringen voorgesteld.

Ten slotte is het in stand houden van de lokale omroep en deze te ondersteunen bij de voorbereiding voor het nieuwe bestel noodzakelijk. Het CDA wil onderzoeken wat daarvoor nodig is. Het CDA is dan ook mede-indiener van de motie RTV Maastricht.

Het CDA geeft de ambtenaren een compliment voor de tijdige en goedkeurende accountantsverklaring. De jaarrekening is zeer goed op orde. De reorganisatie van de administratieve processen begint vruchten af te werpen en biedt een stabiel platform voor de wettelijke taken en de gemeentelijke ambities. Het CDA ziet uit naar de eerste Berap, dus de financiële vertaling van de Kadernota en het debat over de begroting 2024.

SP (Blom) geeft het college een compliment voor de geboekte resultaten over 2022 met het overschot van ruim € 27 miljoen. De SP vraagt om de bril van boekhouder en financiële consultant af te zetten en te kijken naar de wereld en stad door de ogen van inwoners, die waarschijnlijk niet zo geïnteresseerd zijn in kloppende balansen en ronkende toekomstvisies vol ongrijpbare managerstaal. De SP vraagt te kijken door de ogen van mensen die getroffen worden door de bezuinigingen die voor dit positieve boekjaar nodig waren. Dan doemt een veel killer, een veel minder positief en veel zorgelijker resultaat op. Na jaren van bezuinigingsrondes, werd in 2022 opnieuw bezuinigd op het sociaal domein. De SP ziet vooral de desastreuze gevolgen van de bezuinigingen voor inwoners. Mensen die al op het sociaal minimum zitten, moeten nu bijvoorbeeld extra betalen voor het gebruik van hun scootmobiel, terwijl het nog maar de vraag is of die extra bijdrage is toegestaan op basis van de Wmo. Daarover loopt nu een rechtszaak. De SP wacht die zaak vol verwachting af.

Verder staan honderden mensen op de wachtlijst voor een hulp in de huishouding, vanwege de karige beloning van dit beroep. De wethouder heeft erkend dat zij kunnen wachten totdat zij een ons wegen, omdat die noodzakelijke hulp er niet op korte termijn gaat komen. Dat is schrijnend en onacceptabel in een welvarende stad zoals Maastricht. De SP stelt voor dat het college een keer in Heerlen gaat kijken voor inspiratie, waar het wel lukt om dat te organiseren. Het college verwacht overigens ook dat mensen op basis van positieve gezondheid langer zelfstandig thuis blijven wonen en voor zichzelf zorgen. Extra zorgelijk is dat het college denkt dit over de stad afgeroepen zorginfarct volledig op schouders van de toch al overvraagde mantelzorgers te kunnen leggen. Is dit wat wordt verstaan onder de inmiddels een beetje sleets geworden slogan 'sijk en sjoen, samen doen'? De SP vindt dit een vrij nihilistische en magere invulling van deze slagzin.

Een ander resultaat van deze nieuwe manier van bekostigen ziet men bij de jeugdzorg. Ook daar heeft de wens om in control te komen bij het sociaal domein, geleid tot een enorme bezuinigingsoperatie in de vorm van een aanbesteding waarvan de gemeente wist of kon weten dat die voorwaarden veel te krap en veel te goedkoop waren om fatsoenlijke zorg te kunnen leveren aan jongeren die daarvan afhankelijk zijn. Xonar staat nu op omvallen indien de gemeente niet bijspringt in september. Medewerkers worden ontslagen en de MKD's gaan dicht. Kleine zorgaanbieders waar veel kinderen zich thuis voelen en waar zij geworteld zijn, moeten het na dit jaar ook maar zelf uitzoeken. De zorg aan de meest kwetsbare kinderen van Maastricht is door dit en het voorgaande college over de gehele linie afgeschaald en verschaald. De SP vraagt nogmaals of dit werkelijk 'sjeik en sjoen, samen doen' is. Het is in dat licht niet te verantwoorden dat de gemeente wel miljoenen wil uitgegeven aan het overeind houden van het MECC. Er wordt jaar na jaar geld in een vrij bodemloze put gestort.

SAB (Gorren) herinnert per interruptie aan de tijd dat de SP ook in het college zat dat toen bezuinigingen doorvoerde.

SP (Blom) geeft aan dat de SP uit dat college is gestapt vanwege de bezuinigingen op het sociaal domein.

VVD (Noteborn) merkt per interruptie dat het MECC in het verleden ook zwarte cijfers heeft geschreven. Het MECC kreeg echter te maken met de gevolgen van de coronacrisis. De gemeente Maastricht heeft bovendien ook aan andere organisaties tijdelijk geld gegeven voor energiekosten et cetera. De VVD wil een dergelijk succesvolle organisatie als het MECC graag ondersteunen. Wat vindt de SP van deze redenering?

SP (Blom) geeft aan dat dit in het verdere betoog van de fractie aan de orde komt.

Liberalen Partij Maastricht (Nuyts) vraagt per interruptie hoe de SP de problemen in de stad wil oplossen.

SP (Blom) wil de € 4,5 miljoen voor het MECC graag aan iets anders besteden. Daarnaast kan de gemeente ook een lagere rioleringsheffing voor huishoudens invoeren.

Liberalen Partij Maastricht (Nuyts) stelt voor dat de SP in de tweede termijn hierop terugkomt.

PvdA (Slangen) is altijd voor een rode draad en vraagt per interruptie of de SP overtuigd is dat een leeg MECC de stad niets meer zal kosten.

SP (Blom) denkt dat dit in ieder geval goedkoper zal zijn. Blijkbaar zijn private investeerders niet geïnteresseerd in een overname vanwege onvoldoende potentie van het congrescentrum. De SP is dan ook niet bereid om hieraan jaarlijks miljoenen te besteden.

VVD (Noteborn) vraagt per interruptie of de SP vraagt om het gebouw leeg te laten staan, de mensen te ontslaan en al die banen bij de spin-offs op het spel te zetten. De VVD vindt dat zeer verontrustend. Is de SP dan nog wel zo sociaal voor de bevolking van Maastricht?

SP (Blom) repliceert dat de VVD als partij van de vrije markt en competentie bereid is om veel subsidie te geven aan een verlieslijdende organisatie.

GroenLinks (Mülders) herkent zich per interruptie in het verhaal van de SP over de zorg. GroenLinks herinnert aan het belang van het MECC voor de regio Zuid-Limburg tijdens de coronapandemie voor de vaccinaties.

SP (Blom) dankt GroenLinks voor de herinnering. Jaarlijks gaat dus veel geld naar het MECC. Het is een bodemloze put. Het is ook onduidelijk wanneer het MECC eindelijk op eigen benen kan staan. Ook loopt het contract met Tefaf binnenkort af. Daarnaast laat de ontwikkeling van de Brightlands Maastricht Health Campus ook al enkele jaren op zich wachten. Deze investering is een onverantwoorde gok met gemeenschapsgeld, wat ook aan andere belangrijkere dingen besteed kan worden. Wat heeft een gemiddelde inwoner van Maastricht die geen horecaondernemer of hoteleigenaar is, feitelijk en concreet aan het MECC?

Partij Veilig Maastricht (Meese) herinnert de SP per interruptie aan het coalitieakkoord van 2018 waarin staat; het bevorderen van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor stad en broedplaatsen, maar vooral een verzilvering van de modernisering van het MECC voor een versterking van Maastricht. Dat is geheel iets anders dan hetgeen de SP nu inbrengt.

SP (Blom) legt uit dat het gaat om geven en nemen in een coalitie met zeven partijen. De SP zal hiervoor ook mooie dingen hebben teruggekregen.

De SP dient vervolgens samen met Forum voor Democratie een amendement over het MECC in en leest vervolgens het dictum voor.

SP Amendement - Schrappen reservering MECC

Besluit:

Raadsvoorstel 38-2023 als volgt te wijzigen:

- *onderdeel e. van beslispunt 3 te schrappen uit raadsvoorstel 38-2023, en de belettering van de subonderdelen dientengevolge te wijzigen.*
- *Het huidige onderdeel h. van beslispunt 3 te wijzigen in: 'g. € 14.113 mln. storten in de algemene reserve.'*

De SP vervolgt met de vaststelling dat in de Kaderbrief een abstract beeld wordt geschetst van Maastricht als smart city aan de Maas in 2050, een bruisende euregionale hub vol hoge gebouwen van glas, bedrijvigheid, toeristen, evenementen, consumentisme met een kenniseconomie die op volle toeren draait en een onbeperkte groei van studentenaantallen, dus de zogenoemde smooth city, dus een onoprechte en volmaakte stad zonder enige afwijking of onregelmatigheid waarin iedereen en alles op elkaar lijkt. Wit, welvarend en theoretisch opgeleid. Er zijn geen rafelranden zoals het Landbouwbelang en praktisch geen paradijsvogels, kunstenaars of andere opmerkelijke figuren meer te bekennen. Maastricht verandert net zoals Amsterdam en Venetië op deze manier in een pretpark vol evenementen en dure hotels, waar het voor bezoekers en toeristen misschien prima toeven is, maar voor de inwoners wordt de stad steeds minder leefbaar. Daarom dient de SP een amendement in samen met Partij voor de Dieren en M:OED om het voortbestaan van de maatschappelijke initiatieven die samen komen in het Landbouwbelang in onderlinge samenhang met elkaar te laten voortbestaan.

PvdA (Slangen) vraagt per interruptie of de SP kiest voor het gezamenlijk verplaatsen van de initiatieven van het Landbouwbelang of voor het los verplaatsen van functies naar verschillende locaties. Het gezamenlijk verplaatsen blijkt immers een grote uitdaging.

SP (Blom) kiest voor het gezamenlijk verplaatsen van de initiatieven van het Landbouwbelang. Er kan immers best creatiever en oprechter worden nagedacht over toekomstige huisvesting. Er is ook al een geschikt pand waarop de gemeente een bod zou kunnen uitbrengen en waarin de initiatieven van het Landbouwbelang kunnen landen. Verder staan in de komende maanden ook nieuwe ontwikkelingen bij AINSI op het programma, waarbij de gemeente ook een rol kan spelen.

D66 (Demas) vraagt per interruptie hoe de SP de vele ambtelijke gesprekken van de afgelopen jaren met het Landbouwbelang in relatie tot het amendement ziet.

SP (Blom) denkt dat het college oprechte pogingen heeft gedaan en nog steeds doet. De mensen van het Landbouwbelang zijn nu bereid om te verhuizen. Het amendement gaat over het reserveren van geld voor het Landbouwbelang, zodat het ecosysteem behouden kan blijven. De SP wil niet dat alles verzandt in een ontruiming zonder dat er een alternatief is.

GroenLinks (Mülders) hecht veel waarde aan het Landbouwbelang en vraagt per interruptie of de SP ook kan instemmen met het verplaatsen van functies van het Landbouwbelang naar verschillende locaties.

SP (Blom) vindt het belangrijk om het ecosysteem van het Landbouwbelang voor de stad te behouden. Het is immers geen losse verzameling van initiatieven.

PvdA (Slangen) vindt het ingewikkeld om nu te praten over een pand dat wellicht beschikbaar is. Niemand kan daarop immers reageren. Wat is de onderbouwing van het enorme bedrag in het amendement ?

SP (Blom) antwoordt dat de onderbouwing in het dictum staat. Verder staat het gegeven dat het pand te koop staat in de jaarrekening 2022 van de betreffende organisatie. Dat aankoopbedrag past binnen het bedrag wat hiervoor in het amendement gereserveerd wordt.

De **voorzitter** deelt de mening van de PvdA dat niet gesproken kan worden over niet openbare informatie.

SP (Blom) leest vervolgens het dictum voor.

SP Amendement - Reservering middelen uit het gerealiseerd saldo 2022 voor voortbestaan Landbouwbelaag

Besluit:

Raadsvoorstel 38-2023 als volgt te wijzigen:

- *Aan beslispuat 3 van raadsvoorstel 38-2023, tussen de onderdelen f. en g., een onderdeel toe te voegen dat als volgt luidt: 'g. € 2,7183 mln., zijnde tien procent van het voordelig saldo van het boekjaar 2022, reserveren en in 2023 beschikbaar stellen voor de aanschaf of huur van een passende locatie en de verduurzaming daarvan ten behoeve van de gezamenlijke verhuizing van de maatschappelijke en culturele initiatieven van het Landbouwbelaag naar een locatie elders in de gemeente Maastricht,'*
- *En de belettering van de subonderdelen dientengevolge te wijzigen,*
- *Het huidige onderdeel h. van beslispuat 3 te wijzigen in: 'i. € 6.895 mln. storten in de algemene reserve'.*

SP (Blom) vraagt vervolgens aandacht voor de groeiende kloof tussen inwoners en politiek en tussen inwoners onderling. De SP is bezorgd dat alleen welvarende groepen zich de steeds hogere prijzen per vierkante meter in Maastricht, met name in het centrum kunnen veroorloven en dat anderen naar de randen van de stad en de buitenwijken worden verdrongen, waar de verduurzaming van woningen vaak ernstig vertraagd is.

PvdA (Slangen) vraagt per interruptie nogmaals uitleg over de motivering van het bedrag in het dictum. De raad mag immers verwachten dat het bedrag wordt onderbouwd. De PvdA kan nu immers alleen maar denken dat het veel te veel geld is.

SP (Blom) antwoordt dat het te doen is voor 10% van het overschot. Dat is de onderbouwing.

PvdA (Slangen) vindt dit zeer treurig. De SP be vraagt immers altijd kritisch het college en de andere partijen om een onderbouwing van allerlei gelden. De PvdA vraagt nogmaals aan de SP om te komen met een goede onderbouwing van dat bedrag.

SP (Blom) zal dit overwegen. De SP vraagt aandacht voor mensen die minder te besteden hebben en die gedwongen zijn te verhuizen naar wijken aan de randen van Maastricht. In het coalitieakkoord staat dat het college die kloof wil dichten, maar de SP ziet te weinig structurele en concrete plannen. De SP citeert voormalig burgemeester Penn-te Strake die tijdens haar afscheidsrede sprak over het afhaken van grote groepen mensen. De SP vindt dat juist daar de grote opgaven voor de komende jaren liggen en dat daaraan veel meer middelen en aandacht moet worden besteed en dus niet aan de verdere commercialisering en de uitverkoop van de stad.

PvdA (Slangen) wordt zeer enthousiast van het woord werken in de titel van de Kaderbrief. Het vergt immers nogal wat werk om te komen tot veerkracht en verbondenheid. Maastrichtenaren zijn trots op de stad. Het is helder dat verbondenheid hand-in-hand mag gaan met verscheidenheid, maar men voelt ook de afstand tussen en onder elkaar. Afstand kan men niet vanaf het papier verkleinen of oplossen. Dat gaat ook niet met een stadsronde, een burgerbegroting, een burgerberaad of een participatiebijeenkomst over de Omgevingsvisie. Het gaat namelijk om een combinatie van alles. De PvdA is hoopvol over het gebiedsgericht werken en de concrete voorstellen die het college in de Kaderbrief heeft benoemd. Deze voorstellen moeten hand-in-hand gaan met heldere en transparante verwachtingen aan de voorkant, want meebeslissen bij een burgerbegroting is iets anders dan betrokken worden bij ruimtelijke ontwikkelingen in de stad. De kern van gebiedsgericht werken is het hart in de wijk. Het gaat om welvaart in de breedste zin van het woord. De PvdA vindt dat men dat moet beogen met de aanpak veerkrachtige wijken. Het is belangrijk dat dit gebeurt op basis van gelijkwaardigheid, waarbij inwoners het vertrouwen van de gemeente hebben, omdat zij heus weten wat goed is voor de toekomst van hun wijk. Het college erkent dus het belang van dichtbij aanwezig zijn in de wijken. Wat betekent dit voor de gemeentelijke dienstverlening? Verhuist die dienstverlening mee naar de wijken? Hoe bereiken mensen de gemeente? Worden spreekuren of inloopmomenten in de wijken georganiseerd? Is het college ook in staat om dit fysiek mogelijk te maken in de wijk? Hoe beoordeelt het college of een wijkservicepunt zoals in Wittevrouwenveld al vanaf de start aanwezig moet zijn in een veerkrachtige wijk? Hopelijk kost het niet enorm veel tijd alvorens die voorzieningen dichtbij worden gefaciliteerd.

Verder is veiligheid een belangrijk thema binnen deze aanpak en een onderdeel van brede welvaart. Preventie en toezicht staan daarin centraal. Hoe wordt veiligheid en het veiligheidsgevoel geborgd in deze aanpak? Met welke partners wordt dit gedaan? Hoe zijn deze partners vindbaar en benaderbaar voor bewoners? Hoe wil het college ervoor zorgen, met deze ambitie in het hoofd, dat de aanpak op het gebied

van veerkracht, sociale teams en leefbaarheid op elkaar worden afgestemd? Is er een overzicht van alle initiatieven op het gebied van armoede? Wat is de toegevoegde waarde van al die initiatieven? De PvdA wil overigens niets afdoen aan de inzet van al die mensen en vrijwilligers. Hoe krijgt dit allemaal een plek in de veerkrachtige wijk? De PvdA maakt zich zorgen over het veel te langzaam dalende aantal kinderen dat leeft in armoede. Heeft het college aandacht voor deze kinderen in de veerkrachtige wijk? Die groep kan immers niet meepraten bij de ontwikkeling van de aanpak, maar zij zijn wel de komende generatie die leeft in die wijk.

Daarnaast vraagt de PvdA hoe veerkrachtig de grote bruggen zijn in Maastricht. Steeds vaker staan die bruggen vol auto's. Het is misschien allemaal een beetje veel. Hoe zit het met de plannen om auto's te weren aan de stadsranden? Hoe reflecteert het college op de verlegging van de Noorderbrug? Heeft die verlegging opgeleverd wat werd gehoopt en verwacht? Wat betekent dit voor de ontwikkeling van de Kennedybrug of voor Maastricht-Noord?

Ten slotte is de ontwikkeling van Randwyck terecht een belangrijk speerpunt van het college. De waarde van alle partners in het gebied is duidelijk en wenselijk. De PvdA wil graag een kleine kanttekening maken bij de eerste paragraaf op pagina 15 van de Kaderbrief, waar staat dat het doel is om de Brightlands Maastricht Health Campus te ontwikkelen tot een magneet voor talent en ondernemers uit de hele wereld. De PvdA is van mening dat het ook gaat om ondernemers in wording of voor hen die dat graag willen worden. Een campus is immers een plek waar men talent mag ontdekken en men ondernemerschap mag beproeven. Verder moeten de omliggende buurten hierbij betrokken blijven, ook al is hun vertegenwoordiging misschien niet supergoed gestructureerd. Die aanpak heeft zich bijvoorbeeld ook bewezen in het LVO-dossier. Tevens raakt de raad steeds meer betrokken bij scholieren. Op welke manier kan het college deze groep ook een stem geven? Kan het college een voorstel doen over hoe deze groep meer betrokken kan worden bij de politiek?

M:OED (Van Rooij) vraagt per interruptie welke doelgroep de PvdA bedoelt.

PvdA (Slangen) doelt in casu op de middelbare scholieren.

M:OED (Van Rooij) herinnert aan de Maastrichtse jongerenraad die is opgeheven omdat niets met hun adviezen werd gedaan. Bedoelt de PvdA dat dit soort initiatieven terug moeten komen?

PvdA (Slangen) legt uit dat de jongerenraad is opgegaan in een brede adviesraad. De PvdA vraagt nogmaals aan het college om te komen met voorstellen daaromtrent.

Naast de bedrijvigheid op de Brightlands Maastricht Health Campus, gaat het ook om de studenten van de universiteit, de hogeschool en het Vista College. De PvdA mist in de ontwikkeling de stem van de toekomstige bewoners van die campus. De PvdA vraagt aan de wethouder om na te denken over het inrichten van een jongerendenktank, specifiek voor de ontwikkeling van Randwyck. Het is altijd een goed idee voor het college om zich te omringen met jonge mensen.

De PvdA stelt vast dat het college verder gaat onder leiding van de nieuwe burgemeester. Het is positief dat het college zo zichtbaar is in de stad. Het college is er echter nog niet. De PvdA wenst het college succes met dit mooie kader en de PvdA kleurt dat graag samen met het college in.

PVV (Betsch) was verheugd over het positieve resultaat, maar dat was van korte duur. Er kwamen immers twee opvallende raadsinformatiebrieven. Een groot deel van het positieve resultaat wordt nu besteed aan drie culturele instanties ad € 3.947.648. De PVV vindt dat iets te veel van het goede. Waarom en hoe gaat de wethouder dit uitleggen aan de bevolkingsgroep die zich nog steeds moet beroepen op de voedselbank, maar die dit bedrag ook deels moet ophoesten door gemeentelijke belastingen?

Verder is deze Kaderbrief een bijzonder document. De brief ziet er uit als een kalender. De PVV ziet de Kaderbrief als een folder met richtlijnen. Het college verwacht nog invullingen vanuit de raad. Veel zaken staan ook niet in de Kaderbrief. De PVV vraagt wanneer het college de wietstraathandel voor de deur van het stadhuis aan gaat pakken.

Verder dient de PVV een motie in over de neutraliteit van het uniform van boa's. Dit is vergelijkbaar met de kledingvoorschriften van de landelijke politie. De PVV leest vervolgens het dictum voor.

PVV motie inzake neutraliteit uniform boa's

Besluit:

Verzoekt het college om:

- *In de kledingvoorschriften van de buitengewone opsporingsambtenaren (boa's) van de gemeente Maastricht op te nemen dat er geen enkele religieuze uiting op mag voorkomen of aan toegevoegd mag worden;*

- *Dit zo snel als mogelijk of tenminste voor de start van het langjarig programma 'Preventie met Gezag' te bewerkstelligen.*

D66 (Demas) heeft per interruptie een vraag over de tweede bullet van de overwegingen. Wat wordt in dezen bedoeld met gezag?

PVV (Betsch) legt uit dat het gaat om het gezag van de boa's. Het woord gezag komt uit de Kaderbrief.

D66 (Demas) vraagt of de kleding dat gezag uitstraalt.

PVV (Betsch) antwoordt bevestigend.

SP (Blom) vraagt per interruptie wat wordt gedaan met religieuze uitingen die geen kledingstukken zijn, zoals tatoeages. Moeten die bedekt worden? Of gaat dit puur over de hoofdoek en de nikab?

PVV (Betsch) legt uit dat dit naast een hoofdoek, het ook over een keppel en een kruis gaat. Een tatoeage hoort echter niet bij een uniform.

SP (Blom) vraagt wat de PVV bedoelt met de neutraliteit van gezag. Bij een niet bedekte tatoeage is immers de neutraliteit ook niet gewaarborgd.

PVV (Betsch) legt uit dat de gemeente het uniform kan bepalen, maar niet wat iemand met zijn of haar lichaam doet. Bedekken is echter wel mogelijk.

Liberalen Partij Maastricht (Nuyts) merkt per interruptie op dat de SP doet alsof boa's bloot rondlopen.

D66 (Demas) vraagt waar het verschil zit tussen een hoofdoek et cetera en een tatoeage.

PVV (Betsch) legt uit dat een uiting als een rode doek kan werken. Het gaat om de veiligheid van boa's.

D66 (Demas) vraagt waar de PVV de lijn trekt.

PVV (Betsch) legt uit dat het de bedoeling is om de tatoeage te bedekken met een uniform.

D66 (Demas) denkt dat iedereen zijn of haar overtuiging moet kunnen uiten.

PVV (Betsch) legt uit dat een boa zich moet realiseren dat men voor dit werk een uniform moet dragen.

SP (Blom) vindt deze motie en de onderbouwing zorgelijk. De motie riekt naar victim blaming. Hoe staat de PVV tegenover het argument van veiligheid?

PVV (Betsch) legt uit dat het vaker gebeurt dan men denkt.

VVD (Ortjens) vraagt of de PVV ook het symbool in deze raadzaal wil weghalen.

PVV (Betsch) antwoordt ontkennend. Dat heeft immers niets met een uniform te maken.

PVV (Betsch) legt uit dat dit symbool wel staat voor politieke neutraliteit. De VVD heeft het gevoel dat met twee maten wordt gemeten.

PVV (Betsch) denkt dat de VVD de motie niet goed heeft gelezen. De motie gaat over het uniform van een boa. De PVV deelt mee dat de motie mede wordt ingediend met Partij Veilig Maastricht, SAB, Forum voor Democratie en 50PLUS. De PPV zal in de tweede termijn reageren op de andere moties en amendementen.

Partij Veilig Maastricht (Meese) deelt mee dat 2022 voor de fractie een zeer bewogen jaar was, omdat de fractie van PVM toen voor de eerste keer coalitiepartij werd. Dit was en is soms nog wennen. Partij Veilig Maastricht wil als coalitiepartij haar verantwoording nemen voor het goed dienen van stad en burgers. Verder vragen de oorlog in Oekraïne, de vluchtelingencrisis en de grote prijsstijgingen veel van de politiek en de gemeentelijke organisatie. Het coalitieakkoord kreeg hierdoor meteen een bijzondere lading. Deze gebeurtenissen hebben geleerd dat het is belangrijk is om voortdurend alert en realistisch te zijn. Partij Veilig Maastricht is tevreden over de focus op 2024 en de doorkijk naar 2030. Het is goed om verder te

kijken dan vier jaar coalitie, en dus te kijken naar de lange termijn voor de ad-hocbesluiten. Men zal al zeilen moeten bijzetten, zodat de fors gestegen bouwkosten en de stikstofproblematiek, de woningbouwambities niet hinderen. Het blijft belangrijk om duidelijke prestatieafspraken met woningcorporaties te maken en om regelmatig opnieuw te beoordelen of deze afspraken bijgesteld moeten worden. Zo zal bijvoorbeeld ook bij woonwagenlocaties gekeken moeten worden naar plaatsen voor bewoners met een hogere inkomensgrens en of er voor deze doelgroep ook de mogelijkheid bestaat om grond te kopen voor woonwagenbewoning.

Verder zullen alle wijken concessies moeten doen bij de huisvesting van studenten. Het is goed om studenten samen te laten wonen met andere bewoners van wijken. Daarbij is de balans belangrijk. De raad heeft daarom gekozen voor mini-campusen aan de rand van de wijken. Dat is prima, maar ook dan moet sprake zijn van een goede verdeling over alle wijken. Het kan immers niet zo zijn dat sommige buurten omringd worden door verschillende mini-campusen. Het is belangrijk om alert te blijven op het leefgenot en de leefbaarheid van alle inwoners.

Daarnaast hoopt Partij Veilig Maastricht dat er snel duidelijkheid komt over een nieuwe bestemming voor de Bonbonnière. Dit is een belangrijk historisch gebouw dat nauw verbonden is met de Maastrichtse cultuur. Dit gebouw moet weer toegankelijk worden voor inwoners. Dit geldt ook voor RTV Maastricht. Het dak van de Muziekgieterij wordt van zonnepanelen voorzien. Kunnen op andere grote gebouwen ook zonnepanelen geplaatst worden, zeker op gebouwen waarin partijen zitten die van de gemeente subsidie ontvangen? Daarnaast is de toegankelijkheid van gebouwen nog steeds een heikel punt, terwijl dit al in 2023 een vanzelfsprekendheid had moeten zijn.

Daarnaast is het afvalbeleid voor veel burgers een punt van ergernis. Van 'sjiek en sjoen' is al lang geen sprake meer, ondanks het feit dat afval tegenwoordig geen afval maar goud is. De gemeente moet kritisch blijven bekijken hoe met de beschikbare middelen, de meeste service aan burgers geboden kan worden. Partij Veilig Maastricht maakt zich ernstig zorgen over de muizen- en rattenplaag in de wijken. Er zijn te veel mensen die kiezen voor afvaldumping omdat ze niet meer kunnen betalen voor het afvoeren van afval. Kan het geld dat bestemd is voor ongediertebestrijding hiervoor worden ingezet?

Partij Veilig Maastricht wil bij het sociaal domein alert blijven om dit structureel beheersbaar te houden. Bij het programma Duurzaam Sociaal Domein moet nog veel werk worden verricht. Partij Veilig Maastricht verwacht dat in de komende jaren meer burgers een beroep doen op de Wmo. De wachtlijst bij de huishoudelijke zorg loopt nog steeds op en dient met hoge prioriteit te worden opgepakt. Verder zal de gemeente ook haar eigen beleid opnieuw tegen het licht moeten houden. De gemeente moet huishoudens die vastlopen in ingewikkelde bureaucratie, helpen door te kijken waar die problemen vandaan komen. Er moet ook gekeken worden naar oplossingen die de bestaanszekerheid van kwetsbare mensen verbeteren. De landelijke adviescommissie heeft niet voor niets recent bij de minister aangegeven dat de bijstandsuitkering € 100 tot € 200 per maand te laag is om te voldoen aan het bestaansminimum. Dit moet landelijk aangepakt worden. Lokaal kan ingezet worden op het voorkomen van armoede en het vroegtijdig signaleren van betalingsachterstanden om erger te voorkomen.

Tevens blijven de problemen zich binnen de jeugdzorg opstapelen. Het aantal jongeren tot 18 jaar met jeugdzorg is wellicht afgenomen, maar Maastricht zit nog steeds ver boven het landelijke gemiddelde. Partij Veilig Maastricht betreurt het besluit van Xonar om te stoppen met de MKD's. Daarnaast baren de financiële problemen van Xonar Partij Veilig Maastricht veel zorgen. Ondanks het feit dat samen met Envida positieve gezondheid wordt gepromoot, ziet men dat steeds meer mantelzorgers overbelast raken. Partij Veilig Maastricht is positief over de dag- en nachtopvang in combinatie met social hostel zodat ook dak- en thuislozen eindelijk een goede plek krijgen, met bovendien kans op doorstroom.

In 2017 heeft Partij Veilig Maastricht een initiatiefvoorstel ingediend voor zwerfjongeren en jaren daarna nog diverse moties. De gemeente is er echter nog steeds niet in geslaagd om te zorgen voor een dak boven het hoofd van zwerfjongeren. Hier ligt nog een serieuze taak. Het is belangrijk om alert te blijven, zodat burgers zo veel mogelijk hun eigen leven vorm kunnen geven, hun talenten kunnen benutten en vanuit een positieve gezondheid veerkrachtig hun problemen kunnen aanpakken. Verder moet men goed inspelen op vroegsignalering, schuldhulpverlening, inburgering van asielzoekers en de maatschappelijke begeleiding van statushouders.

Verder worden in het primair onderwijs komende jaren gelukkig forse stappen gezet bij het realiseren van een aantal kernkindcentra. Daarnaast worden de bijbehorende gymzalen of beweegboxen ten behoeve van het beweegonderwijs aanbesteed en gerealiseerd. Tevens wordt ingezet op brede scholengemeenschappen aan beide zijden van de Maas. Partij Veilig Maastricht is daarvan een fervent voorstander. Hopelijk volgt snel duidelijkheid over de locaties. Partij Veilig Maastricht vraagt ook aandacht voor de luchtkwaliteit en de temperatuur in scholen. Momenteel wordt op twee locaties in schoolgebouwen de grens van een acceptabele temperatuur overschreden.

Ten slotte staat bij Partij Veilig Maastricht veiligheid hoog in het vaandel. Het gaat daarbij om veiligheid in de breedste zin van het woord. Bij die veiligheid hoort ook handhaving op verkeerd gestalde fietsen. Dit zorgt immers voor onveilige situaties. Partij Veilig Maastricht wil meer inzetten op openbare orde en veiligheid. Voormalig burgemeester Penn-te Strake heeft in haar rol als regioburgemeester aangegeven dat

de crimineel in Limburg de baas is. Ook het gevoel dat de onveiligheid toeneemt, is belangrijk om mee te wegen. Meer mankracht van de politie kan een grote rol spelen bij het vergroten van die veiligheid in de samenleving. De gemeente moet langdurig en veel blijven lobbyen voor meer politie, waardoor ook een halt toegeroepen kan worden aan de ondermijning. Tevens moet een einde komen aan het openlijke geweld, de bedreigingen en de schietpartijen. Partij Veilig Maastricht wil een veilige en leefbare stad waar alle burgers met een veilig gevoel kunnen wonen, werken en verblijven.

50PLUS (Van Est) wenst de burgemeester een fijne vergadering toe. 50PLUS is zeer tevreden dat de accountant de jaarrekening heeft goedgekeurd en dat geen addenda nodig zijn. De vraag is echter of die cijfers wel zo rooskleurig zijn. Naast het gerealiseerde saldo van € 27,2 miljoen, moet men ook kijken naar de algemene reserve. Hieraan is € 26 miljoen onttrokken. Het resultaat is dus eigenlijk slechts € 1,2 miljoen. De accountant schrijft dat geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen mogen worden gemuteerd. De mutaties van het eigen vermogen vinden plaats door middel van resultaatsbestemmingen. De ratio van het weerstandsvermogen is in de afgelopen jaren hard achteruitgegaan. Er is dus geen reden om optimistisch te zijn. 50PLUS vraagt om de bestemmingsresultaten ad € 1,2 miljoen toe te voegen aan de algemene reserve. Dat is immers nodig om vet op de botten te kweken. 50PLUS kan zich niet erin vinden dat allerlei keuzes worden weggemoffeld in de bestemming van het resultaat. De afzonderlijke beslispunten verdienen een aparte afweging en behandeling middels een raadsvoorstel. Verder is het niet juist dat de claims van Muziekgieterij, Lumière en MECC al zijn gehonoreerd voordat het jaarresultaat bekend is. Zijn die organisaties actief benaderd toen duidelijk werd dat er een positief resultaat zou zijn? Heeft het college nog meer verzoeken voor een financiële bijdrage gekregen? Het budgetrecht ligt bij de gemeenteraad. De gemeenteraad moet dus ook een eigen afweging kunnen maken. Verder is besispunt 3.5 van het raadsvoorstel niet duidelijk. Geld wat wordt teruggestort in de algemene reserve kan niet geoormerkt worden. Dan wordt het immers een bestemmingsreserve, Ten aanzien van de Kaderbrief vraagt 50PLUS of het college kan aangeven wat de gevolgen zijn voor de nieuwe financiering-systematiek die door het Rijk is voorbereid. Kan het college uitleggen wat met een duurzaam financieel beleid wordt bedoeld? Is dat iets anders dan een structureel begrotingsevenwicht? Na de domeinvergadering heeft 50PLUS de Kaderbrief nog een keer onder de loep genomen, maar het resultaat blijft droevig. 50PLUS vindt de tekst van de Kaderbrief volstrekt onduidelijk. Waar staat dit college voor? Er wordt gewerkt aan, er wordt gestimuleerd, er wordt ingezet op, er wordt versterkt, er wordt gestreefd, maar zonder scherp geformuleerde doelen. Er zijn momenteel veel problemen die de aandacht vragen en 50PLUS heeft minder behoefte aan een lange termijn visie. 50PLUS wil duidelijke acties om de problemen uiterlijk in 2024 op te lossen of te verbeteren.

Waarom wordt een quickscan gehouden over het plan boven het spoor? Bij de bijeenkomst over het station op 8 april 2018 werd immers al vanuit de inwoners een voorstel gedaan om een variant van een ondertunneling te bezien. In het rapport werd dit destijds afgedaan als een niet realistische oplossing waarvoor investeringen ad € 1 à € 2 miljard werden genoemd. Wat is er gewijzigd dat dit nu wel een realistische variant is?

Verder is 50PLUS voorstander van een autoluw Wyck. Waarom is deze kans niet gegrepen bij de herontwikkeling van de Wilhelminasingel? 50PLUS ziet dit als een gemiste kans.

50PLUS wil graag aangeven welke stad Maastricht in de komende twee jaar wil zijn. 50PLUS verwijst naar haar verkiezingsprogramma en somt een aantal punten op, waaronder een gemeenteraad met dualisme, het werk van een raadslid beter mogelijk maken door verslagen te maken van domeinvergaderingen, in ieder geval van de besluitvormende agendapunten en het op orde brengen van de dienstverlening voor huishoudelijke hulp zonder dat de gevolgen op de schouders van de inwoners worden gelegd. 50PLUS wil graag dat inwoners ook de mogelijkheid hebben om zaken te doen op niet digitale wijze. Verder wil 50PLUS graag dat de overlast bij de milieuperrons en bij afval in het algemeen, ook buiten het centrumgebied wordt aangepakt. Tevens vraagt 50PLUS om burgers te betrekken bij de besluitvorming van de raad en dat burgers niet gedwongen worden om de gang naar de rechter te maken bij het wijzigen van bestemmingen. 50PLUS wil stappen ondernemen om de woningmarkt vlot te trekken en ervoor zorgen dat er voldoende parkeergelegenheid is en dat het plaatsen van fietsen zo onaantrekkelijk mogelijk wordt gemaakt. 50PLUS waardeert de bijdrages van de andere fracties, ook die van de coalitiepartijen, die immers veel concreter willen zijn, dan hetgeen in deze Kaderbrief staat.

VVD (Noteborn) stelt vast dat € 28 miljoen, met name incidenteel geld over is. De VVD vraagt aan het college om realistisch te begroten, waarbij goed gekeken wordt naar een balans van de structurele lasten en inkomsten. Daarnaast is de VVD blij met de bestemmingen, ook met de € 4,5 miljoen voor het MECC. Het MECC heeft jarenlang zware cijfers geschreven. Deze organisatie is onder andere vanwege de Tefaf belangrijk voor Maastricht. De VVD wil dit graag in stand houden. Daarnaast is de VVD ook blij dat geld wordt teruggestort in de algemene reserve. Daaruit is immers in het verleden geput.

Ten slotte lijkt de Kaderbrief veel op het coalitieprogramma. De VVD is van mening dat de Kaderbrief uitgebreider had gemogen, maar heeft ook begrip voor de nieuwe opzet. Het is onnodig voor de VVD om alles wat is binnengehaald opnieuw te benoemen.

SAB (Gorren) is blij dat de Kaderbrief zo compact is. SAB stelt vast dat de Kaderbrief lijkt op het coalitieakkoord. SAB mist in de Kaderbrief de financiële onderbouwing. Het college heeft aangegeven dat dit later komt. Dat is vreemd, omdat de financiële onderbouwing in veel gevallen essentieel is. De Kaderbrief staat vol van kennis behouden, maar bijna alle UM studenten verlaten de stad na hun studie. Hoezo dan kennis behouden? In de Kaderbrief van 2019 stond ook hetzelfde verhaal als in deze Kaderbrief. Tevens leunt het college veel op de UM en het MUMC+. Randwyck wordt na al die jaren opeens booming. SAB juicht de samenwerking tussen de UM en het MUMC+ toe en is blij met de universiteit in Maastricht, maar helaas wordt veel beleid ook voor en met de UM gedictieerd. In de Kaderbrief ligt de aandacht vooral op de wijken. Er worden echter maar 2 wijken bij naam genoemd. Maastricht heeft echter 42 wijken die allemaal specifieke problemen hebben. Hebben die wijken al de benodigde veerkracht? Alle wijken vragen om meer vrijwilligers om de verenigingen in stand te houden. SAB vraagt in dezen meer actie van het college. Hoe kan de stad meer vrijwilligers binden aan de wijken en daarmee op een goede manier, ook via de sociale dienst omgaan? Het is goed dat het college de wijken bezoekt.

Verder heeft de politiek burgerparticipatie, net zoals het burgerinitiatief, hoog in het vaandel staan. Het gaat om het dichten van de kloof tussen politiek en de burger. De burger mag dus meebeslissen. Niets is echter minder waar. SAB geeft als voorbeeld Skaeve Huse in Malberg. Honderden burgers van Malberg en Oud-Caberg, dus mensen die in die omgeving wonen, hebben daartegen een bezwaarschrift ingediend. Circa 95% van die burgers kregen daarop een brief, met de mededeling dat zij in dezen geen belanghebbende zijn. Eventueel te verwachten problemen stoppen echter niet bij een perceelgrens. SAB is van mening dat iedere burger in Maastricht die een bezwaarschrift indient, gehoord moet worden. Alleen zo, doet men het proces van burgerparticipatie eer aan. Skaeve Huse wordt tegen de wil van omwonenden gewoon doorgedrukt. SAB betwijfelt of dat verstandig is.

Verder is het hoofdstuk over de binnenstad een prachtig verhaal, maar het auto- en busvrij maken van de Markt komt niet ter sprake. Dit was echter wel voorzien indien de geplande tram zou doorgaan. Blijkbaar is het verleggen van de vervoersas zonder consequenties voor Arriva, samen met de tram de prullenbak ingegaan. Niets dan hulde voor de Belgische tegenhanger van Arriva. De Lijn rijdt al jaren met bussen de door SAB gewenste route.

Daarnaast moet de gemeentelijke organisatie in control zijn. SAB heeft het volste vertrouwen erin dat de gemeentesecretaris en de ambtenaren hierin slagen.

Vervolgens gaat SAB in op de financiën. Veel organisaties, zoals de Muziekgieterij, Lumière, Centre Céramique, RTV Maastricht en het CNME verkeren in problemen en vragen de gemeente om extra financiële middelen. SAB wil waar dit kan, zeker helpen. SAB vraagt aan de wethouder om afzonderlijk met die organisaties in gesprek te gaan. SAB wil waken voor het scheppen van hoge verwachtingen. De gemeente staat de komende jaren voor forse uitdagingen die de stad veel geld gaan kosten.

Tevens wordt de dienstverlening van de huishoudelijke hulp anders vormgegeven. Inwoners worden gericht en intensiever ondersteund in het langer zelf uitvoeren van huishoudelijke taken. Waar heeft men deze bezuiniging vaker gehoord? Veel zaken krijgen in 2024 beslag, zoals de landelijke hervormingsagenda jeugd, de realisatie van de dag- en nachtopvang in combinatie met een social hostel, het verbeteren van de sportaccommodaties en spelmogelijkheden in de openbare ruimte en het beleidskader voor vluchtelingen. Het college is voortvarend aan de slag gegaan. SAB stelt vast dat op papier alles eenvoudig en mooi uit ziet. SAB adviseert om vooral te luisteren naar de stem van het volk en om ook nog wat werk over te laten voor de jaren 2025 en 2026.

De **voorzitter** vraagt of resterende fracties de eerste termijn willen afmaken voor de lunch. De voorzitter stelt vast dat de meerderheid door wil gaan. De voorzitter schorst de vergadering kort.

Schorsing 12.34 – 12.37 uur

De **voorzitter** hervat de vergadering.

Volt (Ortjens) sluit aan bij de oproep van PvdA om jongeren actief bij de politiek te betrekken en de bijdrage Partij Veilig Maastricht omtrent de schoolgemeenschappen. Volt is overwegend positief over het onderwerp veerkracht en verbondenheid. Er zijn concrete uitdagingen in stad en regio die laten zien hoe dichtbij veerkracht en verbondenheid bij elkaar staan. De grote uitdaging zit in de internationalisering van de UM en Hogeschool. Mocht politiek Den Haag hun plannen in dezen doordrukken, zal dit een grote negatieve impact hebben op studenten en onderwijsinstellingen, maar ook op de bedrijvigheid en toekomst van stad en regio. Daarvan zal iedereen last hebben. Het gesprek moet niet gaan over meer of minder internationals,

maar over hoe de stad die internationals in Maastricht en Zuid-Limburg kan houden, want de Maastrichtse en Zuid-Limburgse bevolking vergrijst enorm. Die vergrijzing zal op termijn de leefbaarheid van de stad ernstig aantasten. De sociale cohesie en de economische perspectieven van Maastricht en Zuid-Limburg kunnen niet gewaarborgd worden indien men geen breed regionaal en eureginaal perspectief voor de toekomst gaat omarmen. Een essentieel deel van een veerkrachtige en verbonden toekomst is het behoud van jong talent. Een krimpende stad die alleen nog kan terugvallen op haar toeristische waarde, is geen optie voor Volt. De SP heeft dit ook terecht aangekaart. Om de afgestudeerde Maastrichtenaren hier te houden moet men zich niet blindstaren op nationalistische retroriek. Die retoriek dreigt nu ook zelfs vanuit de UM te komen. Dat moet een grensstad nooit doen. In plaats daarvan hoopt Volt dat de gemeente samen met de (eu)regio, UM, Zuyd en Vista doelgerichtere gesprekken gaat voeren.

SP (Blom) vraagt per interruptie hoe de nationalistische retroriek vanuit de UM zich uit.

Volt (Ortjens) legt uit dat bepaalde docenten zich publiekelijk uitspreken dat de oplossing is dat de internationals worden tegengehouden en dat de universiteit vernederlandst moet worden. Volt vindt dat een slecht idee voor een grensstad.

SP (Blom) merkt op dat de betreffende docent zich hier niet kan verdedigen. De SP vindt vernederlandsing ook een dom idee, zeker voor de UM. De SP heeft echter wel problemen met de groei. De universiteit kan met die volle klassen, het PGO eigenlijk niet meer garanderen. De SP vraagt hoe Volt staat tegenover de groei van de universiteit, ook met het oog op het karakter van de UM.

Volt (Ortjens) wil hierover doelgericht in gesprek gaan, ook met de SP. De prioriteit van Volt ligt bij het behouden in de regio van zo veel mogelijk studenten na hun afstuderen. De regio moet samen met de onderwijsinstellingen doelgerichte gesprekken voeren over de visie en de banenmarkt. De vraag is dus hoe de regio talentvolle mensen kan behouden. Daarvoor is een visie nodig voor stad en regio, maar ook een visie op de positie van Maastricht in Limburg en in Europa. Een half jaar geleden heeft Volt vragen gesteld over een dergelijke Europavisie en het antwoord van het college was dat er momenteel geen visie is. Volt ziet echter wel de eerste stappen in de Kaderbrief en is van mening dat de gemeente Maastricht meer concrete stappen moet zetten en het goede voorbeeld moet geven richting Den Haag en Brussel.

M:OED (Van Rooij) vraagt per interruptie aan welke concrete voorstellen Volt denkt.

Volt (Ortjens) legt uit dat het voor een Europese visie beter is om op een Europese partij te stemmen dan op een lokale partij. Succesvolle gemeentes, zoals Eindhoven hebben in de afgelopen decennia bewezen dat het verwezenlijken of beantwoorden van uitdagingen alleen gaat, indien men de visie laat weerklinken in andere instituten, die de gemeente moeten gaan steunen. Die instituten zitten ook vaak buiten de stad.

M:OED (Van Rooij) vraagt nogmaals naar een concreet idee om dat te bewerkstelligen.

Volt (Ortjens) antwoordt dat het belangrijk is dat meer taalonderwijs voor studenten in het Nederlands aangeboden wordt. Dit is nodig vanaf het begin van de opleiding en daarvoor moeten ook ECTS worden gegeven, zodat de studiedruk daaronder niet hoeft te leiden.

M:OED (Van Rooij) vraagt per interruptie of de gemeente dit moet faciliteren. Hierover gaat de universiteit immers zelf. Moet dit met gemeentelijke middelen worden gefinancierd? Hoe wil Volt studenten in Maastricht houden?

Volt (Ortjens) legt uit dat de invloed van de gemeente veel verder reikt dan Mosa Forum. In Heerlen en Eindhoven wordt veel actiever gesproken met partners en instituten. De gemeente Maastricht zou dat ook veel meer mogen doen.

SAB (Gorren) vraagt per interruptie of Volt de universiteit van Eindhoven wil vergelijken met de universiteit van Maastricht.

Volt (Ortjens) is van mening dat een vergelijking altijd goed is om te doen. Maastricht kan veel leren van Eindhoven, los van de verschillen. Volt hoopt dat het college die stappen zichtbaarder kan maken. Is het college bereid om verder te werken aan een Europavisie voor Maastricht?

M:OED (Van Rooij) staat voor een D.emocratisch, E.erlijk en O.pen M.aastricht, maar dan in omgekeerde volgorde. Openheid is essentieel voor een gezonde democratie en bij een grensstad van belang voor het verdienvermogen. Openheid bevordert culturele uitwisseling en verrijking. Belangrijke waarden zijn het

openstaan voor andere ideeën en jezelf kunnen zijn. Openheid is een voorwaarde voor creativiteit en innovatie en draagt bij aan het opbouwen van vertrouwen tussen de lokale overheid, inwoners, instituten en andere organisaties. M:OED herinnert in dat kader aan de woorden van de filosoof, de heer Geraedts bij het afscheid van burgemeester Penn-te Strake over de verplichting van het cadeau van de universiteit en het zijn van een Europese stad. M:OED is van mening dat openheid een belangrijke voorwaarde is om tot die Europese universiteitsstad te komen. In de Kaderbrief is openheid impliciet verwerkt als voorwaarde voor verbondenheid. Het gaat niet alleen over transparantie, maar ook over het durven tonen van kwetsbaarheid. M:OED verwijst in dat kader naar de recent ingezette reorganisatie. Hopelijk faciliteert die transitie ook een meer open houding. Maar verbondenheid gebeurt niet alleen op papier, maar uit zich vooral in de activiteiten die men samen onderneemt. M:OED is van mening dat in de Kaderbrief de doelen niet of weinig concreet zijn gemaakt. Er ontbreekt vaak een tijdlijn. De Kaderbrief zet wel een stip aan de horizon, maar is ook een document dat houvast moet bieden voor het komende jaar. Daarmee moeten daarin dus ook concrete plannen staan voor dat jaar, liefst smart geformuleerd.

Het belangrijkste thema van de Kaderbrief is de ontwikkeling van Randwyck. Deze ontwikkeling is van groot belang voor de stad. M:OED is van mening dat het woord campus niet het juiste woord daarvoor is. M:OED denkt bij een campus aan een afgesloten plek, ergens langs de snelweg. Randwyck is echter zo veel meer dan dat. Het academische ziekenhuis en het MECC bieden belangrijke diensten aan. Het gebied fungeert al als een belangrijk spil voor evenementen en als medisch trefpunt. M:OED stelt daarom de term innovatiedistrict voor, omdat die term de lading van Randwyck beter dekt. Een innovatiedistrict is een volwaardig onderdeel van de stad en dus open. Deze term weerspiegelt niet alleen de trend dat jong talent in de stad wil wonen en werken en niet op een campus langs de snelweg, maar ook dat innovatie steeds meer via co-creatie, sectoroverstijgend plaatsvindt. Bij een innovatiedistrict zit de woon- en leef functie van het gebied impliciet in de term verwerkt. De connecties met de andere stadsdelen zijn een belangrijk onderdeel van de totstandkoming van die functies en daarom kan een innovatiedistrict een krachtig instrument zijn voor de economische en innovatieve ontwikkeling van Maastricht. Een groot deel van het succes is afhankelijk van de governance. Maastricht moet een effectief governance-model ontwerpen om te besturen. Er zijn al verschillende ideeën geopperd, maar een visie lijkt nog te ontbreken. Is een incubator echt nodig? M:OED denkt dat dit in deze fase van de ontwikkeling niet nodig is. Een gezamenlijke en toegankelijke mensa zal bijvoorbeeld veel meer doen voor de innovatiecapaciteit, dan de zoveelste club business developers, zeker nu startende ondernemers nog steeds naar Roermond moeten voor een KvK-inschrijving. Iemand moet de leiding nemen om de verschillende ideeën samen te pakken en te prioriteren. Een succesvol innovatiedistrict kan alleen gebouwd worden op gemeenschappelijke waarden. M:OED stelt duurzaamheid en de menselijke maat voor, naast diverse en inclusieve voorzieningen, zoals een mensa. Het college geeft aan dat er volgend jaar een projectorganisatie moet staan. In welke vorm wordt die projectorganisatie gegoten en wie zitten daarin? Staat de gemeente in deze beginfase aan het roer? Ook het financieringsmodel is onduidelijk. De gemeente Maastricht kan bijvoorbeeld bijna niet sturen met prijzen van grond- en vastgoed. Hoe ziet het college het verdienmodel voor zich? M:OED wil waken voor groepsdenken. Wie gaat het narratief ontwikkelen? Gebeurt dat top-down? Worden bewoners en studenten hierin meegenomen? Komt er een adviescommissie? Ook hierin is openheid een voorwaarde.

M:OED maakt zich met name zorgen over de woonfunctie. Een studentenstad moet zich openen voor studenten. Uit de Kaderbrief blijkt dat Maastricht zich volledig overlevert aan de markt. M:OED is van mening dat dit leidt tot weinig verbondenheid met de doelgroep. Helaas blijft Maastricht in dit kader gesloten, met de units op Randwyck als tekenend voorbeeld. Een echte universiteitsstad moet meer dan 15% sociaal huuraanbod voor studenten aanbieden. De keuze voor met name grootschalige studentenhuysvesting is niet die van M:OED. M:OED mist concrete doelstellingen, zoals het oprichten van een specialistische corporatie die grootschalige studentenhuysvesting daadwerkelijk kan realiseren of de optie om samen met het huurteam een nieuw entiteit op te zetten, waaraan bestaande corporaties kunnen bijdragen zonder dat die units van eigenaar wisselen. Men moet in actie komen om ervoor te zorgen dat de verschrikkelijke ervaringen van de studenten in de containerwoningen snel tot de verleden tijd behoren. Ten slotte heeft M:OED in de domeinvergadering sociaal domein al gevraagd om het volledige klantentevredenheidsonderzoek te publiceren, zodat masterstudenten die dataset kunnen gebruiken voor hun onderzoek. De volgende stap is het structureel openbaar maken van dergelijke onderzoeken en om ze samen met onderzoekers op te zetten, met name op thema's die van maatschappelijke waarde zijn, zoals klimaatadaptatie, mobiliteit en huysvesting.

Liberal Partij Maastricht (Nuyts) is uiteraard blij met het positieve resultaat ad € 27 miljoen. Het is verstandig om buffers en reserves aan te vullen, met het oog op de ravijnjaren. Het is opvallend dat sommige organisaties stevast in de prijzen vallen bij het uitdelen van het geld. Liberal Partij Maastricht had aanvankelijk een amendement voorbereid over de steun van RTV Maastricht naar aanleiding van die brandbrief aan de gemeenteraad. Liberal Partij Maastricht wilde via een amendement het benodigde bedrag ad € 200.000 uit het positieve resultaat van de jaarrekening 2022 putten. Daarvoor was echter geen meerderheid. Liberal Partij Maastricht is toen verder gaan onderhandelen. Het doel is immers om RTV

Maastricht te helpen in de overgangsfase naar de invoering van de nieuwe Mediawet. Liberale Partij Maastricht heeft toen brede steun gevonden voor de motie.

SP (Blom) vraagt per interruptie waarom er geen meerderheid te vinden was voor dat prachtige amendement met zoveel actiekraacht. De motie vraagt hetzelfde in een verwaterde vorm.

Liberale Partij Maastricht (Nuyts) legt uit dat er helaas geen meerderheid voor het amendement te vinden was, maar wel voor het dictum van de motie. Het doel is om RTV Maastricht te helpen. De wethouder staat ook positief tegenover die motie en wil op zoek gaan naar middelen voor RTV Maastricht. Liberale Partij Maastricht leest vervolgens het dictum van de motie voor.

Liberale Partij Maastricht motie inzake RTV Maastricht

Verzoekt het college:

- *te onderzoeken hoe RTV Maastricht geholpen kan worden gedurende de periode in aanloop naar de implementatie van de nieuwe Mediawet, en de resultaten van dit onderzoek voor 1 oktober 2023 aan de raad voor te leggen.*

De fractie heeft de Kaderbrief gelezen met in het achterhoofd de genadeslag die het toen nog zittende kabinet heeft toegediend aan het Gemeentefonds door een bezuiniging van € 3,2 miljard aan te kondigen en het bericht in Binnenlands Bestuur over de teruggeefgesprekken die het VNG gaat voeren met de ministeries. De Liberale Partij Maastricht heeft bizarre tijden beleefd met dit kabinet. Minister Jetten heeft bijvoorbeeld een voorstel gepresenteerd om € 28 miljard in te zetten voor een temperatuurdaling. Daarnaast worden miljarden besteed aan het asielbeleid, terwijl mensen tegelijkertijd moeten aanschuiven bij de voedselbank, jarenlang op een woning moeten wachten en ouderen op de zorg worden gekort. Voor de Liberale Partij Maastricht zijn veerkrachtige wijken, wijken waar nieuwe, betaalbare woningen worden gebouwd voor buurtbewoners en jonge gezinnen, met woningen die een buurt aantrekkelijk maken, zodat mensen trots zijn om er te wonen met goed onderhouden groen en rijen bomen die ruimte hebben. In veerkrachtige wijken wonen mensen die bestaanszekerheid hebben, omdat zij een vaste baan en een goed en vast inkomen hebben. Er is ook acquisitie nodig voor banen van mensen die normaal zijn opgeleid. In veerkrachtige wijken wordt het geweld thuis ook aangepakt. Mensen die burens of zelfs een straat terroriseren kunnen echter helaas gewoon hun gang gaan. Uiteindelijk moeten de slachtoffers dan verhuizen.

De Liberale Partij Maastricht is voorstander van voldoende handhaving en een structureel budget voor structurele problemen. Het regent klachten over het gebrek aan handhaving. Toch werden de moties van de Liberale Partij Maastricht over de uitbreiding van handhaving in het verleden keer op keer ontraden en werd de handhaving niet op peil gebracht. Vaak werd de APV ook niet nageleefd. Met het negeren van het probleem gaat het probleem niet weg, maar wordt het meestal groter. In 2022 vonden ruim 8.000 geregistreerde misdaden plaats, los van de ongeregistreerde, want mensen zijn meldingsmoe. De Liberale Partij Maastricht wil graag structurele budgetten voor structurele problemen, zoals fietsenoverlast en geluidsoverlast. Het is van groot belang om de handhaving op peil te brengen, want het aantal handhavers staat in schril contrast met de 123.000 inwoners, de miljoenen bezoekers per jaar en het hoge misdaadcijfer.

Verder is de uitvoering van de motie betaalbare woningen voor de Liberale Partij Maastricht een prioriteit. De Liberale Partij Maastricht blijft erop toezien dat deze motie blijvend wordt uitgevoerd en dat bij projecten 60% van de huizen in de betaalbare klasse wordt gebouwd en dat de minimale afmetingen in acht worden genomen. Die motie mag niet terzijde worden geschoven vanwege dreigementen van projectontwikkelaars om niet meer te bouwen. Het gaat immers om het algemene belang van burgers. Ook het debat over de groei moet gevoerd worden. Waar staat men in deze stad? De stad staat vaak op spanning vanwege het hoge aantal toeristen, de inzet op groei en de buitenlandse studenten. De Liberale Partij Maastricht wil graag bekijken hoever men met deze groei wil gaan.

Uiteraard is de Liberale Partij Maastricht ook voor een beter milieu en een beter klimaat, maar het is niet logisch om boeren hun land af te pakken en voedsel van ver te laten aanvliegen, evenals de inzet van hernieuwbare energiebronnen waarvan de productie en het restafval nog vervuilerend zijn dan de oude bronnen. De resultaten moeten meetbaar zijn en in verhouding staan met de kosten. Met het wegvallen van de subsidies zou het wel eens zo kunnen zijn dat alle maatregelen als een kaartenhuis in elkaar storten. De Liberale Partij Maastricht kiest voor betaalbare, realistische en minder vervuilende klimaatmaatregelen dan de bron die wordt vervangen.

Verder ligt de prioriteit van de Liberale Partij Maastricht bij grootschalige, goede, kwalitatieve studentenhuysvesting in de betaalbare klasse, het liefst in de vorm van campussen, zodat panden vrij komen voor gezinnen en starters. De overlastproblemen rondom geluid en fietsen zullen dan ook verminderen. Daarnaast moeten de regels voor de studentenhuysvesting op de schop en worden

vereenvoudigd. Dit stadsbestuur was altijd groot in stadsontwikkeling. In Maastricht worden mooie projecten gestart en afgerond. Men kan dus trots zijn op de uitstraling van de stad. Daarnaast moet men ervoor waken dat die mooie projecten alleen geschikt zijn voor mensen met een goede beurs en studenten. Woningen moeten ook geschikt zijn voor starters en gezinnen. Dan wordt de bevolking immers ook beter uitgebalanceerd. Tevens staan buurtbewoners en het stadsbestuur steeds vaker lijnrecht tegenover elkaar. Mensen procederen omdat men het niet eens is met de bouwprojecten, midden in een straat of wijk vanwege de bouwhoogte, de massaliteit, de drukte, parkeerproblemen, de inkijk of het verlies van zonuren. De bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen moeten anders worden geformuleerd om te voorkomen dat bewoners met de rug tegen de muur staan, niets te zeggen hebben en dat zelfs de gemeenteraad buiten spel wordt gezet. Ten slotte verwacht de Liberale Partij Maastricht dat de tekst bij de hoogwaterveiligheid gaat over concrete stappen met betrekking tot het uitdiepen van de Maas en niet over hoe gezellig de Maasoevers worden ingericht. Zo'n watersnoodramp vraagt om een serieuzere aanpak.

Forum voor Democratie (Nab) stelt vast dat het vandaag een bijzondere dag is. Forum voor Democratie dankt het college en de ambtenaren voor de jaarstukken.

Liberale Partij Maastricht (Nuyts) plaatst een stoffen Mosasaurus op het spreekgestoelte bij de heer Nab.

Forum voor Democratie (Nab) dankt voor dit gebaar. Forum voor Democratie wil de jaarstukken uitsluitend cijfermatig behandelen. Er is een positief resultaat van ruim € 27 miljoen. Dat ziet acceptabel uit, maar er is inderdaad weinig reden om achterover te leunen. De stad staat immers financieel onzekere tijden te wachten met betrekking tot het Gemeentefonds, met name ten aanzien van het ravijnjaar 2026 en de wankelende positie van het wereldwijde financiële en monetair stelsel. De storting van ruim € 9,7 miljoen in de algemene reserve is dan ook geen overdreven luxe. Het beschikbare stellen van € 350.000 voor de Muziekgieterij en de Lumière ter compensatie van de gestegen energiekosten is echter bedenkelijk. Niemand ontkent de waarde van deze Maastrichtse pareltjes, maar die ruimhartige compensatie wringt. Desalniettemin is Forum voor Democratie over het algemeen content met deze jaarstukken en stemt daarmee dan ook in.

Verder is de Kaderbrief dit jaar anders van opzet met een vooruitblik naar de toekomst. Niet de financiën zijn leidend, maar de ambities. Van een college mag echter meer realiteitszin worden verwacht. Het financiële plaatje zal zich pas vormen na dit debat. Wat moet men daarvan denken? Deze Kaderbrief geeft veelal een verkeerde voorstelling van zaken, vaak ingegeven door een gebrek aan historische en monetaire kennis. Verder is de Kaderbrief veel te abstract met zeer positieve voornemens. Op pagina 4 staat bijvoorbeeld een verkeerde voorstelling van zaken; 'Door de oorlog in Oekraïne kwam een omvangrijke vluchtelingenstroom op gang en stegen de prijzen van energie en levensonderhoud.' De prijzen zijn echter gestegen door enerzijds de ongebreidelde valutacreatie door de Europese Centrale Bank (ECB) en anderzijds desastreuze politieke keuzes. Het college treft in dezen uiteraard nauwelijks blaam. Het college lijkt daarnaast het onderscheid tussen inflatie en prijsinflatie niet te kennen. Inflatie is het uitbreiden van de valutatievoorraad.

De abstractheid van de Kaderbrief komt het beste naar voren in hoofdstuk 2.3, genaamd Basis op orde. Er worden termen gebruikt zoals in control, harde elementen, zachte elementen en implementatie van assetmanagement. Er is gekozen voor jargon waaraan een groot deel van de inwoners geen touw kunnen vastknopen. Forum voor Democratie verzoekt het college om voortaan daaraan aandacht te besteden. Tevens staan er ook ambities in de Kaderbrief waarover Forum voor Democratie zeer enthousiast wordt, zoals het opwaarderen van het station Randwyck. Dit station zal in de komende jaren een steeds grotere rol gaan spelen bij de mobiliteit van de stad. Verder is Forum voor Democratie ook enthousiast over het werken met stadsdeelwethouders en het werken met stadsdeelprogramma's per 2025, zeker als dit in samenspraak gaat met inwoners. Verder is Forum voor Democratie ook blij met de aandacht voor de Maastrichtse taal, cultuur, geschiedenis en de tradities.

Een klein minpuntje is dat 2024 een jaar is zonder enige specifieke betekenis voor de stad, maar het college toont met het Maastrichtjaar haar intentie om trots te zijn op deze stad. Daarnaast wil Forum voor Democratie nog een historisch cadeau van ongekende proporties verwezenlijken en heeft daarom een motie voorbereid. Deze motie is het resultaat van maandenlang overleg met Partij voor de Dieren (Vaessen), waarvoor dank. Forum voor Democratie leest vervolgens het dictum voor.

Forum voor Democratie motie inzake repatriëring Maastrichtse Mosasaurus / Breng onze seniore, Maastrichtse hagedis terug

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- *Om met de Franse autoriteiten, eventueel in samenwerking met het kabinet, de gesprekken te openen voor de repatriëring van de originele overblijfselen (holotype 'MNHNP AC 9648') van de Mosasaurus gevonden in oktober 1778 te Maastricht,*
- *Over uitvoering hiervan te rapporteren aan de gemeenteraad.*

GroenLinks (Mülders) vraagt per interruptie hoeveel meer dan de huidige 29.000 bezoekers van het Natuurhistorisch Museum, Forum voor Democratie verwacht. Het gaat immers om een publiekstrekker.

Forum voor Democratie (Nab) kan die vraag niet beantwoorden. Het is evident dat het origineel zal leiden tot een toename van het aantal bezoekers van het Natuurhistorisch Museum.

Partij Veilig Maastricht (Meese) bedankt Forum voor Democratie per interruptie voor de samenwerking tussen coalitie en oppositie en het opstellen van deze motie.

Forum voor Democratie (Nab) dankt voor het compliment.

De **voorzitter** schorst de vergadering voor de lunchpauze tot 14.00 uur.

Schorsing 13.23 – 14.03 uur

De **voorzitter** hervat de vergadering en start met de beantwoording van het college in de eerste termijn.

Wethouder Bastiaens geeft aan dat iedereen het allerbeste wil voor de inwoners van deze stad en de toekomst van de stad. Iedereen wil de kansen grijpen. Daarnaast is het creëren van gelijke kansen ook belangrijk. De wethouder gaat in op de onderwerpen veerkracht, de Maastricht Health Campus en het Landbouwbelang, naast een aantal losse vragen.

De wethouder legt uit dat veerkracht gaat over iedereen, in alle wijken. Deze Kaderbrief gaat over het verdienvermogen van deze stad met voldoende banen op alle niveaus en dat iedereen kan meedoen in leefbare wijken en buurten. Het gaat om een zoektocht naar inkomen, arbeidsmarkt, banen, de dynamiek daarin en leefbaarheid. Verder gaat veerkracht over het individuele- en groepsvermogen om mee te kunnen doen in de samenleving, ook als het soms tegenzit, om als collectief samen verantwoordelijkheid te kunnen nemen. In Nederland en in Maastricht is onderzoek gedaan naar veerkracht. Daaruit blijkt dat het niet goed is gesteld met veerkracht in een aantal wijken in Nederland, maar ook in Maastricht. Daarom is gestart met de veerkracht van Nazareth en Pottenberg, omdat aldaar de leefbaarheid onder druk staat en de veerkracht het laagste is. Veerkracht kan alleen versterkt worden als mensen dat zelf willen. Dat gebeurt door met de inwoners in gesprek te gaan over de toekomst en wat zij nodig hebben, samen met de partners in die wijk. Er is geen blauwdruk. Het gaat met name om het anders te doen dan voorheen. Dit wordt integraal vanuit alle portefeuilles gedaan. Het gaat dan over alle vragen die in een leven en in de wijk spelen. Dit sluit nauw aan bij gebiedsgericht werken. Veerkracht is een vorm van gebiedsgerichte werken. Daarnaast wordt in de andere wijken sowieso gebiedsgericht werken opgericht, maar in de veerkrachtwijken wordt nog een stap verder gezet. Dit is uitproberen in een proces wat nog onbekend is. Verder zijn de gemeenschapshuizen een onderdeel in de buurten. In veel wijken staan de gemeenschapshuizen onder druk, bijvoorbeeld omdat het moeilijk is om besturen te vinden. Tevens zijn er financiële en bestuurlijke problemen, ook bij de werving van vrijwilligers. Daarnaast is elke wijk anders. Opera Zuid is een voorbeeld van een initiatief wat zich in een wijk verder ontwikkelt. Er wordt gezocht naar de samenhang en hoe zaken elkaar kunnen versterken. Daarnaast zullen er ook wijken zijn waar meer regie nodig is.

D66 (Demas) vraagt per interruptie meer informatie over de stadsdeelregisseurs. Wanneer komen de eerste ervaringen naar de raad?

Wethouder Bastiaens legt uit dat een aantal stadsdeelregisseurs nog benoemd moet worden. Er worden al allerlei wijkbezoeken gepland. Aan het einde van het jaar kunnen dan de eerste ervaringen worden gedeeld (**toezegging**).

CDA (Beckers) vraagt per interruptie of het ook mogelijk is dat in wijken ambtelijke ondersteuning geboden wordt. Indertijd is dat ook bij de sportverenigingen gedaan.

Wethouder Bastiaens geeft aan dat dit feitelijk al gebeurt. In een aantal gemeenschapshuizen speelt Traject een belangrijke rol. Daarnaast wordt aan alle gemeenschapshuizen hulp bij financiële zaken geboden. De vraag is wel hoever de gemeente daarin zal gaan.

CDA (Beckers) vraagt of men ook op enig moment moet constateren dat er geen hoop meer is voor bepaalde gemeenschapshuizen, omdat de organisatie van onderop niet lukt.

Wethouder Bastiaens geeft aan dat combinaties van ontwikkelingen wellicht mogelijk zijn, waardoor de levensvatbaarheid wordt vergroot. De afspraak met de raad is dat het gemeentelijke vastgoed kostendekkend ter beschikking wordt gesteld zijn, dit geldt dus ook voor het Landbouwbelang. Daarom worden ruimtes verhuurd.

Liberalen Partij Maastricht (Nuyts) verwijst per interruptie naar de cyclus van op- en afbouw. Waarom is dat nodig? Gemeenschapshuizen en kinderboerderijen zijn immers belangrijk voor een buurt. Met al het geld van die nieuwe plannen kunnen gemeenschapshuizen en kinderboerderijen opgetuigd blijven. Wat is de uitkomst van de nieuwe aanpak? Heeft die nieuwe aanpak voordelen?

Wethouder Bastiaens geeft aan dat er allerlei vraagstukken spelen bij de gemeenschapshuizen. De zoektocht is hoe men vanuit de verschillende portefeuilles kan komen tot een oplossing voor de wijken. Momenteel gaat het dus niet om geld, maar over hoe men alles goed bij elkaar krijgt.

Liberalen Partij Maastricht (Nuyts) geeft aan dat een bestuur vaak geen verantwoordelijkheid over de financiële middelen meer durft te nemen. De gemeente kan die besturen ontlasten door subsidie te geven in de vorm van een tegemoetkoming in de huur.

Wethouder Bastiaens vindt dit een belangrijke vraag. De wethouder geeft aan dat het college op enig moment hiermee terugkomt naar de raad. Verder gaat wethouder Bastiaens alleen over de gebiedsontwikkeling Randwyck. Wethouder Mackus gaat over de economische ontwikkeling van de campus. Het college trekt sinds een jaar hard aan het stimuleren van de kenniseconomie in Zuid-Limburg. Daarbij gaat het om het verdienvermogen. Maastricht zou zonder de universiteit onvoldoende werkgelegenheid kunnen bieden, waardoor jongeren wegtrekken en waardoor welvaart en welzijn onder druk komen te staan. Maastricht heeft echter gelukkig een fantastische universiteit en een academisch ziekenhuis, die veel mogelijkheden bieden voor samenwerking, onder andere met Luik, Heerlen en Aken. De kenniseconomie biedt ook banen op andere niveaus dan alleen voor hoogopgeleide mensen. Daarnaast is de Maastricht Health Campus geen gesloten omgeving. De campus bestaat uit allerlei componenten, waaronder ook wonen. Intern is ook eerder gesproken over de optie innovatiedistrict. Het gaat in dezen om het ontwikkelen van het gebied en de samenwerking in Zuid-Limburg tussen de verschillende campussen, overheden, kennisinstellingen, bedrijfsleven en het maatschappelijke middenveld om te komen tot een focus op de toekomst. Op 1 maart 2023 was bijvoorbeeld een grote bijeenkomst met tachtig mensen vanuit allerlei achtergronden, waar de toekomst van de campus is besproken. Daaruit kwamen drie uitkomsten; er moet snel iets gebeuren op het gebied van de gebiedsontwikkeling van Randwyck. Meerdere bedrijven en het ziekenhuis geven aan dat het belangrijk is om ontmoeting te organiseren. Daarnaast moet het gebied ook een verblijfskwaliteit voor medewerkers hebben. Er liggen ook al allerlei ideeën en plannen voor dit gebied, zoals het doortrekken van de Groene Loper, de vergroening van het gebied, het weghalen van parkeerplaatsen en een derde incubator. Daarnaast wordt gesproken over een Center Court waar het studentenonderwijs van de universiteit, de hogeschool en wellicht ook het mbo gehuisvest kan worden samen met een brede ontmoetingsfunctie. Verder zijn er ook plannen om met cultuur een stap te zetten.

D66 (Demas) wil per interruptie graag al in 2026 concrete resultaten bereiken. D66 vraagt om een concrete planning en om fysieke resultaten.

Wethouder Bastiaens antwoordt dat de gemeente het in dezen niet voor het zeggen heeft. De kracht van de campus zit in het ecosysteem. Het ecosysteem geeft samen richting aan de toekomst. De wethouder hoopt dat in 2026 al stappen zijn gezet voor de realisatie van de Groene Loper, het Center Court, de incubator. Verder hoopt de wethouder dat een aantal parkeerplaatsen opgeheven zal zijn en dat die ofwel vergroend zijn, ofwel ingezet zijn voor het Center Court. Daarnaast hoopt de wethouder ook dat meer studentenhuysvesting is gerealiseerd. Er wordt nog onderzocht of een andere functie daaraan gekoppeld kan worden.

D66 (Demas) vraagt per interruptie om een concrete planning met een jaartal. Dit om de controlerende taak van de raad uit te kunnen voeren.

Wethouder Bastiaens kan die vraag niet beantwoorden. De gemeente heeft immers bijna geen gronden in dat gebied. De universiteit is een belangrijke initiatiefnemer. De wethouder stelt voor om de raad twee keer per jaar bij te praten (**toezegging**).

D66 (Demas) vindt dit een goed voorstel. Daarnaast wil D66 graag de ambities in een planning verwoorden.

Wethouder Bastiaens kan de ambities zeker verwoorden. De wethouder kan de planning et cetera echter niet opleggen aan de partners. Het gaat om een vertrouwensrelatie en een proces.

D66 (Demas) is op zoek naar wat het college de raad kan bieden in dit proces. D66 vraagt om een toezegging.

Wethouder Bastiaens zal een raadsinformatiebrief opstellen over de plannen en wanneer die gerealiseerd worden, samen met een grote disclaimer (**toezegging**). De gemeente Maastricht is immers maar een kleine speler bij al die plannen.

M:OED (Van Rooij) vraagt per interruptie wie de partners van de gemeente Maastricht exact zijn. Verder vraagt M:OED nogmaals naar de governance structuur. In welk model wordt dit gegoten?

Wethouder Bastiaens legt uit dat er momenteel een stuurgroep is bestaande uit de universiteit, de provincie, de gemeente Maastricht en het academisch ziekenhuis. In die stuurgroep werden besluiten genomen over de ontwikkeling van het gebied. Die stuurgroep is er tot eind 2023. Daarnaast is er nog een informeel strategisch overleg met allerlei partijen uit dat gebied op vrijwillige basis. De wethouder denkt dat men zal toegroeien naar een nieuw governance model voor 2024 om sturing te geven aan de toekomst.

M:OED (Van Rooij) vraagt per interruptie hoe daadkrachtig de gemeente straks kan zijn. Misschien is het verstandig om aan het begin van deze cruciale fase meer sturing vanuit de gemeente te hebben? Kan de raad over het model spreken, voordat die stuurgroep definitief bekend wordt gemaakt?

Wethouder Bastiaens acht dit onmogelijk. De wethouder legt uit dat de gemeente partner is, maar wel maar een kleine speler. De gemeente probeert stevig richting te geven, maar het is niet mogelijk om in de raad te spreken over het governance model.

Vervolgens gaat de wethouder in op de vragen over het Landbouwbelang. Het college is al zeer lang, ook al in vorige periodes in gesprek met bewoners en gebruikers van het Landbouwbelang. Die gesprekken hebben op bestuurlijk en ambtelijk niveau plaatsgevonden. Het was wel een zoektocht om in contact te komen, om te kijken naar alternatieve plekken voor de 11.000 vierkante meter en naar wat wel en niet kan. Dat zegt echter niets over de waardering voor het Landbouwbelang. Het Landbouwbelang heeft immers een toegevoegde waarde voor de stad. Er mogen dus andere perspectieven en rafelranden zijn. Niet alles hoeft 'sjiek en sjoen' te zijn. Het pand is eigendom van de gemeente en kon 20 jaar om niet worden gebruikt in de wetenschap dat dit eindig zou zijn.

Verder herkent de wethouder zich niet in de woorden van de SP over het oprechter nadenken over de toekomst. De wethouder zit oprecht in het gesprek met het Landbouwbelang. De wethouder moet echter ook binnen de kaders van de gemeenteraad opereren. De wethouder voelt verbondenheid met de mensen van het Landbouwbelang, maar ziet ook de steeds groter wordende urgentie. De gemeente Maastricht is momenteel in gesprek over de voormalige Opel-garage van circa 1.800 vierkante meter bij de Griend. Die garage is eigendom van Servatius. Daarnaast moeten het Werkgebouw op de Tapijn en de Stadsnomade in de Heeg ook op zoek gaan naar een andere locatie. Die drie partijen zouden een plek kunnen vinden in de garage.

SP (Blom) legt per interruptie uit dat de wethouder in gesprek is met de Stichting 06, met name over de verhuizing van de Foodbank. Het gaat dus niet over de verhuizing van het gehele ecosysteem van het Landbouwbelang. De SP ziet dus geen oprechte poging van de wethouder om het gehele ecosysteem te verplaatsen. Bovendien gebruikt de wethouder opeens het woord ecosysteem in relatie tot de Maastricht Health Campus. De opvatting van de wethouder over het ecosysteem verschilt ook nogal indien het gaat over die campus of over het Landbouwbelang. De SP vraagt om een toelichting.

Wethouder Bastiaens legt uit dat maar een beperkt aantal mensen zich hebben gemeld voor die afspraak met de gemeente Maastricht. Dan is het moeilijk om met iedereen het gesprek te voeren. De deur van de wethouder staat altijd open voor een gesprek. Art Space kiest bijvoorbeeld voor meer tijd en ziet van de optie van de garage af. De Foodbank wil juist wel graag landen in de garage. De wethouder bekijkt nu opties om de huur voor de Foodbank zo laag mogelijk te houden, omdat die identiteit geen verdienmodel hanteert. Daarnaast kan de DoorGeefWinkel niet in de garage landen. Die winkel is ook maar één dag per week open. Verder is € 2,7 miljoen inderdaad veel geld en tevens is dit bedrag niet onderbouwd. Het college ontraadt dan ook de SP motie over het Landbouwbelang.

GroenLinks (Mülders) vraagt per interruptie of de andere initiatieven van het Landbouwbelang ook bereid zijn om zich verspreid over de stad te vestigen.

Wethouder Bastiaens legt uit dat de gemeente niet met iedereen in gesprek is. De wethouder kan niet garanderen dat het lukt om alles onder te brengen, maar het gemeentebestuur zal wel haar best doen. Verder refereert het CDA aan de gebedshuizen. Het is juist dat het aantal bezoekers teruglopen. Het kabinet heeft extra geld beschikbaar gesteld voor het opstellen van een Kerkenvisie. De gemeente heeft daarom een aantal maanden geleden alle besturen van gebedshuizen voor een gesprek uitgenodigd. Het blijkt dat zij hechten aan een maatschappelijke functie voor de gebedshuizen in buurten en wijken. Nu zit men midden in het proces om te kijken naar de mogelijkheden voor de toekomst. Iedereen is zeer positief over dat proces. Vervolgens geeft de wethouder in de richting van de PVV aan dat in het kader van Centre Céramique is bezuinigd op het jeugdkunstonderwijs. De frictiekosten waren toen het probleem voor Centre Céramique. De bezuiniging blijft structureel ingeboekt. Daarnaast is het grote probleem van de Muziekgieterij en Lumière dat zij vallen onder het energiecontract van de gemeente Maastricht. Daardoor betalen zij een veel hogere prijs voor energie. Het college wil dat probleem graag wegnemen en de raad moet daarover een besluit nemen.

Liberalen Partij Maastricht (Nuyts) vraagt per interruptie of de gemeente bezig is om een ander energiecontract af te sluiten.

Wethouder Bastiaens legt uit dat de Muziekgieterij en Lumière niet zelf een energiecontract kunnen afsluiten. Het energiecontract voor 2024 wordt hopelijk gewijzigd.

Liberalen Partij Maastricht (Nuyts) stelt vast dat de gemeente vastzit aan een onvoordelig energiecontract. Kan de gemeente van dat contract af?

Wethouder Bastiaens legt uit dat het college de raad al over het energiecontract heeft geïnformeerd. Er wordt een nieuw energiecontract voor 2024 afgesloten.

50PLUS (Van Est) merkt per interruptie op dat andere organisaties en bedrijven ook te maken hebben met hoge energiekosten bij nieuwe contracten. Hoe kan het dat de Muziekgieterij en Lumière een groter nadeel hebben dan andere bedrijven?

Wethouder Bastiaens legt uit dat de Muziekgieterij en Lumière in dezen afhankelijk zijn van het energiecontract van de gemeente Maastricht en daardoor een slecht contract hebben.

50PLUS (Van Est) merkt per interruptie op dat de wethouder dit nadeel ten opzichte van anderen niet kan onderbouwen. Bovendien hebben zij ook jaren voordeel gehad van het contact van de gemeente als grootverbruiker. Zij hebben dus eigenlijk twee keer een voordeel genoten. 50PLUS wijst erop dat anderen dat voordeel niet hebben.

Wethouder Bastiaens legt uit dat de Muziekgieterij en Lumière zelf geen keuze kunnen maken ten aanzien van het contract. Dat is dus een andere situatie.

Verder heeft de raad een brandbrief gekregen van RTV Maastricht. De wethouder begrijpt het verzoek, wat ook door veel fracties wordt gesteund. De wethouder is bereid om binnen de bestaande beleidskaders en bestaande middelen te zoeken naar een oplossing. De wethouder komt hiermee voor 1 oktober 2023 terug naar de raad (**toezegging**).

50PLUS (Van Est) merkt per interruptie op dat het niet gaat om een implementatie. De nieuwe Mediawet is alleen gewijzigd. Het is juist dat de concessie afloopt in 2025. De gemeente zou dan kunnen kiezen voor een andere lokale omroep.

Wethouder Bastiaens legt uit dat een samenvoeging van regio's aan de orde is. De vraag is inderdaad wie dit straks gaat doen. Daarnaast weet men ook nog niet hoe die nieuwe regeling zal uitzien. De gemeente moet wachten op informatie van het kabinet. In afwachting van die nieuwe periode wordt in de motie gevraagd om RTV Maastricht in de lucht te houden, omdat RTV Maastricht een kanshebber kan zijn voor die nieuwe omroep.

Liberalen Partij Maastricht (Nuyts) legt per interruptie uit dat sprake is van een overgangssituatie. RTV Maastricht is de kartrekker van het geheel voor het gebied zuid. RTV Maastricht heeft al veel informatie aangeleverd. De wethouder zal nu op zoek gaan naar geld, wat zeker te vinden is.

Wethouder Bastiaens geeft aan dat het college een positief stemadvies geeft over de motie. Verder geeft het college een positief advies over de motie van Forum voor Democratie, in die zin dat de gemeente Maastricht in gesprek gaat met de restitutiecommissie en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) over de beoordeling van het advies en over de weg die de gemeente moet vervolgen. Daarna komt het college terug naar de raad. De wethouder heeft geen idee over de haalbaarheid.

GroenLinks (Mülders) vraagt per interruptie wat die repatriëring en conservering in het Natuurhistorisch Museum gaat kosten. GroenLinks denkt dat de stad voor grotere uitdagingen staat.

Wethouder Bastiaens antwoordt dat het college hiermee naar de raad terugkomt.

Daarnaast vraagt **GroenLinks** (Mülders) nog om een reactie over de muurschildering. De restauratie moet voor eind oktober 2023 gedaan worden vanwege het weer.

Wethouder Bastiaens zal zijn best doen om de muurschildering voor 10 december 2023 te laten restaureren (**toezegging**).

GroenLinks (Mülders) geeft aan dat de restauratie voor eind oktober 2023 gedaan moet worden vanwege de weersomstandigheden.

Wethouder Bastiaens dankt voor de suggestie.

Wethouder Pas dankt de raad voor alle denkrichtingen en vragen. Er zijn vragen gesteld over de huisvesting van het primair, voortgezet en speciaal onderwijs. Er is bestuurlijk en ambtelijk regelmatig overleg over het IHP. In het najaar komt het college met enige vertraging naar de raad, met plannen voor het voortgezet onderwijs.

In antwoord op de PvdA geeft de wethouder aan dat op veel scholen al veel gebeurd ten aanzien van het thema politiek. Er is ook regelmatig overleg tussen de rectoren en de schoolbesturen van LVO om te bekijken wat nog meer en beter kan. Verder wordt het Montessori College ook meegenomen bij het IHP. Daarnaast is de inzet van het college gericht op het realiseren van voldoende betaalbare woningen.

PvdA (Slangen) heeft begrip voor de vertraging bij het IHP. De PvdA vraagt uitleg over de financiering ad € 500.000 voor de uitbreiding van de OBS Binnenstad. Gaat dit ten laste van het vorige IHP?

Wethouder Pas legt uit dat de OBS Binnenstad valt onder het oude IHP. Het IHP is daarna opgehoogd in de begroting 2023. Het nieuwe IHP wordt nog uitgebreid besproken met de raad. Voor het primaire onderwijs is circa € 71 miljoen gereserveerd en voor het voortgezet onderwijs is € 101 miljoen gereserveerd. Het nieuwe IHP komt nog naar de raad voor een uitgebreide discussie. Verder dankt de wethouder de Liberale Partij Maastricht voor de opmerking over de motie over betaalbare woningbouw. Tevens biedt de gemeente bescherming tegen speculatie via de opkoopbescherming.

SP (Blom) vraagt per interruptie welke huurprijzen volgens de wethouder onder betaalbaar wonen vallen.

Wethouder Pas antwoordt dat dat het gaat om huren tot € 808, dus tot aan de liberalisatiegrens. Verder wordt bij de studentenhuysvesting ingezet op voldoende aantallen voor betaalbare prijzen, op geschikte locaties. De gemeente werkt daarin graag samen met de corporaties. Verder wordt in toekomst ingezet op grootschalige huysvesting in de buurt van onderwijsconcentraties, zoals Randwyck. Bij de kleinschalige toevoegingen wordt gekeken naar de minimale grootte en de maximale huurprijs die is vastgelegd.

M:OED (Van Rooij) vraagt per interruptie hoe het college die grootschalige studentenhuysvesting gaat bewerkstelligen. De gemeente is immers geen marktpartij en heeft ook maar weinig middelen om marktpartijen te beïnvloeden.

Wethouder Pas antwoordt dat de gemeente bij de grootschalige studentenhuysvesting inderdaad afhankelijk is van marktpartijen. Verder is dit punt vorige maand al uitgebreid besproken.

M:OED (Van Rooij) verwijst naar de Kaderbrief en vraagt per interruptie welke stappen de gemeente bij de grootschalige studentenhuysvesting gaat zetten.

Wethouder Pas verwijst nogmaals naar de bespreking van vorige maand. De stad Maastricht is een magneet voor ontwikkelaars. De gemeente is ook al in gesprek met verschillende partners. Verder is de

wethouder niet bekend met zorgbuurthuizen zoals die in Oss. Maastricht heeft wel twee CPO's (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) voor ouderen en jongeren die naar elkaar willen omkijken en bepaalde voorzieningen delen. Envida is ook in gesprek met de woningcorporatie voor de inzet van zorgbuddy's.

GroenLinks (Mülders) vraagt per interruptie in hoeverre de wethouder bereid is om in aanloop naar 2024 meer te doen met circulair bouwen.

Wethouder Pas antwoordt dat voor circulaire economie zeker aandacht is, zeker bij de woningcorporaties die daarmee bezig zijn. Daarnaast heeft dat ook de aandacht van projectontwikkelaars. De wethouder onderschrijft ook het belang van circulair bouwen.

Wethouder Mackus geeft aan dat vanwege de wachttijd extra capaciteit is ingezet bij de dierenbescherming. Over het dierenwelzijn wordt een nieuwe nota opgesteld, waarin reikwijdte en doel worden beschreven. De wethouder is van mening dat te zijner tijd die discussie gevoerd moet worden. Tevens zijn hierover al uitgebreide raadsinformatiebrieven gestuurd. Verder gaat het project waterveiligheid over een paar honderd miljoen euro. In dat project werken zes overheden samen en dat is een ingewikkelde opgave. In 2021 werd duidelijk dat de maatregelen van de Grensmaas ervoor hebben gezorgd dat Maastricht droge voeten heeft gehouden. In september gaat de nieuwe programmamanager van start en na de zomer wordt de raad meegenomen bij de ontwikkelingen en de projecten die op stapel staan. Dit biedt veel kansen. De Maas kan bijvoorbeeld helpen bij het tegengaan van hittestress. Verder geeft de wethouder aan dat vergroening ook kansen biedt.

Liberale Partij Maastricht (Nuyts) geeft per interruptie aan een serieus en concreet stuk in de Kaderbrief te verwachten over de waterveiligheid. De tekst in de Kaderbrief komt een beetje kinderachtig over.

Wethouder Mackus legt uit dat dit niet de bedoeling is. Waterveiligheid is een complex project met zes overheden en het voert te ver om alle maatregelen in de tekst op te nemen. Bovendien is dit een studietraject van een aantal jaren. De wethouder zegt toe na de zomer hiermee naar de raad terug te komen (**toezegging**). Daarnaast is er ook een relatie met hittestress. Daarom zijn die kansen ook benoemd. De prioritaire doelen in casu gaan over hoogwaterveiligheid, nautische veiligheid en de stedelijke ontwikkeling.

D66 (Demas) vraagt per interruptie naar de concrete acties bij vergroening en/of hittestress.

Wethouder Mackus legt uit dat de raad in het najaar het klimaatadaptatieplan heeft vastgesteld. Daarin zit onder andere hittestress en is ook gekeken naar integraal beleid bij wateroverlast. Er lopen een aantal projecten in de gehele stad rondom vergroening. De bedoeling is minder asfalt, meer groen en waterbuffering. Dit wordt integraal bekeken, zodat de middelen zo effectief mogelijk ingezet kunnen worden.

Liberale Partij Maastricht (Nuyts) maakt zich zorgen omdat zaken niet concreet zijn. De riolering kan het regenwater bijvoorbeeld niet meer verwerken. De fractie stelt voor om bewoners op te roepen om tuinen voor de helft te onttregelen. Verder maakt de fractie zich ook grote zorgen over de bomen. Bomen krijgen geen ruimte en worden soms zelfs ingemetseld. Men moet beter met de natuur omgaan.

Wethouder Mackus geeft aan dat de gemeente Maastricht wil inzetten op ontstening en vergroening. Dit zit in het programma en wordt aangejaagd. Er is een groene daken-regeling, een groene schoolpleinen-regeling en er komt een plan over het planten van 1.000 extra bomen per jaar. Helaas is het echter niet mogelijk om overal in de stad bomen te planten, vanwege ondergrondse leidingen en kabels. De gemeente doet alles wat kan en daarom ontraadt de wethouder ook de motie van de Partij voor de Dieren. Het is immers al een uitdaging om die 1.000 extra bomen te planten. Er wordt al ingezet op klimaatadaptatie en vergroening binnen de beschikbare middelen. Een boom aanplanten in het stedelijke gebied kost circa € 2.000 tot € 5.000 en dat is bijvoorbeeld iets anders dan de aanplant van een voedselbos.

Liberale Partij Maastricht (Nuyts) legt per interruptie uit dat de oproep om tuinen te onttregelen niet aankomt bij burgers. Bovendien worden tuinen soms gebruikt als parkeerplaats. Daarnaast kan de gemeente ook parkeerplaatsen opheffen om bestaande bomen meer ruimte te geven.

Wethouder Mackus zal in de communicatie extra aandacht schenken aan de informatieverstrekking voor burgers (**toezegging**). Verder zal wethouder Aarts ingaan op het groenonderhoud.

D66 (Demas) vraagt per interruptie of de wethouder in het najaar komt met een overzicht van alle projecten.

Wethouder Mackus zal een overzicht van alle regelingen geven middels een raadsinformatiebrief (**toezegging**). Daarnaast kunnen niet overal bomen geplant worden. Het vergroenen wordt doorgezet, maar dit hoeft niet per se een boom te zijn. De wethouder ontraadt dus de motie.

GroenLinks (Mülders) herhaalt per interruptie de vraag over de geveltuintjes. Kan de wethouder dit onder de aandacht van inwoners brengen? Hittestress kan immers via geveltuintjes een beetje worden verzacht.

Wethouder Mackus komt in de tweede termijn terug op de geveltuintjes.

Partij voor de Dieren (Strik) vraagt of de wethouder meer groen en een focus op bomen kan toezeggen.

Wethouder Mackus antwoordt dat het klimaatadaptatiebeleid hierop al is gericht. Er wordt integraal naar de kansen voor meer vergroening gekeken. Er volgt nog een overzicht waaruit zal blijken dat de gemeente al veel doet. De moeilijkheid zit in het plaatsen van bomen in de stad.

Partij voor de Dieren (Strik) zal de motie aanhouden.

Wethouder Mackus dankt. De wethouder heeft de band van de domeinvergadering teruggeluisterd. De wethouder legt uit dat de gemeentelijke inkoper over de domeinen heen kijkt naar circulariteit. Daarnaast komt circulariteit in het evenementenbeleid aan de orde, onder andere bij de afvalverwerking. Dit belangrijke programma moet nog groeien en de bedoeling is dat er in 2050 circulariteit zit op alle doelen. Momenteel wordt met de bestaande middelen ingezet op de kansen, maar er kan altijd meer.

GroenLinks (Mülders) vraagt per interruptie wat de wethouder volgend jaar concreet gaat doen op het gebied van circulaire economie. Welke toezeggingen zou de wethouder daarover willen doen?

Wethouder Mackus verwijst naar het programma waarvoor het college aan de lat staat. In die nota staan alle data, et cetera.

GroenLinks (Mülders) mist de rode draad van circulaire economie in de Kaderbrief.

Wethouder Mackus legt nogmaals uit dat al veel wordt gedaan met de beschikbare middelen. Verder sluit de vraag van Volt over de campusontwikkeling aan bij talentontwikkeling. Het gaat erom hoe men start-ups en scale-ups aan de stad kan binden. De regio is daarom aangehaakt bij het Rijksprogramma Talent Coalition, waarbij het gaat om het binnenhalen en behouden van mensen. Het narratief is daarin ook relevant. Mosa Meat is een mooi voorbeeld van een bedrijf dat mensen uit de gehele wereld aantrekt. De vraag is hoe die gezinnen gehuisvest worden en hoe die mensen aan de stad worden gebonden. In antwoord op M:OED legt de wethouder uit dat de stuurgroep bezig is met drie zaken. Waar moet een ontwikkeling komen? Wat is het precieze programma? Daarbij is het binden van mensen een belangrijk uitgangspunt. Ten slotte gaat het om de financiering. Zo ver is men echter nog niet. Wethouder Bastiaens heeft al toegezegd dat de raad hierin regelmatig wordt meegenomen.

M:OED (Van Rooij) vraagt inzake het verdienmodel, meer uitleg over het niet hebben van gemeentelijk leegstaand vastgoed. Dit is dus een geheel andere situatie dan in Eindhoven met Strijp-S.

Wethouder Mackus antwoordt dat inderdaad nog puzzelstukjes ontbreken. Bedrijven zoals Mosa Meat hebben inderdaad grond nodig om te kunnen doorgroeien. De wethouder denkt dat een goede scale-up leidt tot nieuwe bedrijvigheid.

M:OED (Van Rooij) vindt het opvallend dat in Randwyck grote bedrijven top-down worden neergezet. Die bedrijven moeten dan het innovatievliegwiel aanjagen. Start-ups worden meestal gestart door jonge mensen, die ook ergens moeten wonen. Hoe rijmt zich dit met de aanwezige grote bedrijven? Wat is de focus? Is dit een Health Campus of een voedselverwerkingscampus? M:OED heeft nog veel openstaande vragen over dit gebied.

Wethouder Mackus bevestigt dat de huisvesting van bijvoorbeeld gezinnen enorm belangrijk is. Verder is Mosa Meat ook als een start-up begonnen. Dat proces faciliteren kent vele gradaties, totdat die bedrijven een regulier bedrijf zijn. Verder kijkt Medtronic bijvoorbeeld ook altijd naar start-ups, scale-ups. Daarnaast hoort mislukken bij ondernemen.

M:OED (Van Rooij) roept het college op om minder Engelse termen te gebruiken. Wat wordt de centrale propositie van de gemeenteraad voor het campusgebied? Wat is de focus?

Wethouder Mackus antwoordt dat die vraag in een programma van eisen aan de orde komt. De functies van ontmoeten en incubator moeten in één gebouw plaatsvinden. Chemelot is ook een interessant voorbeeld. Bij Mosa Meat gaat het bijvoorbeeld om weefsel. Dit bedrijf is per toeval van zorg naar voedsel gegaan. Verder kan de Einsteintelecoop ook een zeer interessante propositie voor de regio zijn. Er zullen zich ook altijd interessante spin-offs voordoen. Er zijn immers altijd kruisbestuivingen en meerdere proposities. Daarnaast zal het college zoeken naar Nederlandse termen of namen in het dialect.

Wethouder Fokke is blij met het mooie rekeningresultaat. Vorig jaar was ook al sprake van een enorm rekeningresultaat. De wethouder heeft begrip voor de opmerkingen hierover. Er zit echter geen causaal verband tussen het rekeningresultaat en de forse bezuinigingen van een aantal jaar geleden, want dan zouden die middelen structureel zijn. Behoedzaamheid is nu op zijn plaats. Daarnaast wordt nog bekeken welke deel van het rekeningresultaat incidenteel is en welk deel structureel. Verder is de wethouder blij dat de ambtenaren alles op tijd hebben afgeleverd samen met het verslag van de accountant. Daarnaast is deze Kaderbrief inderdaad wennen. Het is niet zo dat wat er niet in staat, niet zal gebeuren. In deze Kaderbrief wordt op 2024 gefocust. De focus ligt vooral op veerkracht en de ontwikkelingen in Randwyck. Uiteindelijk wordt dit proces rondom de P&C-cyclus nog geëvalueerd. Wethouder Bastiaens is al ingegaan op burgerparticipatie. Het college wil aan de slag met het gebiedsgericht werken. Het is mooi dat de verschillende portefeuilles door elkaar heen lopen. Dat betekent dat men veel meer met elkaar in gesprek gaat. Veerkracht en gebiedsgericht werken zijn geen afgebakende terreinen. De opdracht is om ervoor te zorgen dat alles in elkaar past. Wat past in de wijken? Wat past in de buurten? Hoe wordt dat gedaan? Daarnaast gaat het ook om een bredere discussie. Wat doet Traject? Wat doet een woningcorporatie? De bedoeling is inderdaad om in 2024 een aanzet te geven zodat het college in 2025 kan komen met stadsdeelprogramma's. Verder geeft de wethouder aan dat al een aantal stadsdeelregisseurs zijn gestart. In het najaar komt dit in het domein AZ aan de orde.

SP (Blom) merkt per interruptie op dat met dergelijke plannen al twintig, dertig jaar wordt geëxperimenteerd. De SP heeft de indruk dat de resultaten tot nu toe niet denderend waren. Wat gaat de wethouder doen om te garanderen dat het deze keer met deze aanpak wel van de grond komt? Wat zijn de lessons learned van de eerdere aanpak die niet zo succesvol was en wat maakt het dit keer zo anders?

Wethouder Fokke verwijst naar de breedgedragen motie van een jaar geleden, waarin gevraagd werd om opnieuw met gebiedsgericht werken aan de slag te gaan. De wethouder vindt dat daarmee geëxperimenteerd moet worden, net zoals met veerkracht. De wethouder merkt dat mensen meer verbinding willen maken. De stadsdeelregisseurs zijn dan ook bedoeld om de mensen te helpen. Er is echter geen wondermiddel. Het college heeft gekeken naar de noden van de stad en gaat met het gebiedsgericht werken aan de slag, ook vanwege de motie van de gemeenteraad.

D66 (Demas) vraagt per interruptie om ook de ervaringen uit het verleden mee te nemen.

Wethouder Fokke antwoordt bevestigend. Dit is nog in ontwikkeling. Het is de bedoeling om samen te bespreken wat uit de buurten is opgehaald. Woningcorporaties zoals Servatius zijn ook aan de slag met participatie. Vervolgens legt de wethouder uit dat de kinderburgemeester en de kinderraad een ontwikkeling hebben doorgemaakt. Daarnaast wil het college bij het primair onderwijs uitleg geven over wat een gemeente doet. Een andere mogelijkheid is dat het college en raadsleden les gaan geven over burgerschapsvorming op een middelbare school. Wethouder Fokke komt graag in Q1 2024 met een overzicht over hoe jongeren bij de politiek kunnen worden betrokken en hoe dit in andere gemeentes gaat (**toezegging**).

M:OED (Van Rooij) vraagt per interruptie of de wethouder jongeren in de politiek iets beter kan definiëren.

Wethouder Fokke antwoordt dat het enerzijds gaat over de kinderraad die adviezen geeft en anderzijds over het gesprek op de basisscholen. De jongerenraad is ook met reden in andere adviescolleges opgegaan. Een jongerenraad kan ook nooit een doel op zich zijn. Verder zal D66 nog komen met een initiatief over overheidsparticipatie. De wethouder juicht dit meedenken toe. Het college is echter ook al aan de slag met overheidsparticipatie.

D66 (Demas) verwijst per interruptie naar de gesprekken van de wethouder met raadslid Jongen (D66). De wethouder is dan ook al op de hoogte van de ideeën.

Wethouder Fokke heeft inderdaad op het initiatief met het zeer brede palet gereageerd. De wethouder weet echter niet hoe dit een vervolg heeft gekregen. De wethouder wil dit graag samen afstemmen.

D66 (Demas) antwoordt dat de opmerkingen zijn verwerkt. D66 zal na de zomer hierop terugkomen.

Wethouder Fokke kijkt hiernaar uit. De wethouder legt richting SAB uit dat burgerparticipatie niet gaat over meebeslissen. Burgerparticipatie gaat veelal over informeren en over de mening van burgers vragen. Wethouder Bastiaans zal nog ingaan op de casus Malberg. Soms moet het stadsbestuur een bredere afweging maken. De stad moet samen worden gemaakt en mensen moeten ook ergens kunnen wonen.

SAB (Gorren) deelt de mening van de wethouder. Mensen moeten inderdaad ergens landen. Dit soort projecten worden echter altijd gestart in wijken die al zwak zijn, zoals Malberg. SAB is van mening dat er een betere verdeling over de wijken moet komen. Bewoners zijn nu ontzettend kwaad en dat kan leiden tot grote problemen. Verder moeten alle bezwaarschriften meegenomen worden.

Wethouder Fokke geeft aan dat zaken inderdaad goed over de stad moeten worden verdeeld.

Partij Veilig Maastricht (Meese) heeft daarom al eerder voorgesteld om een ander woord voor burgerparticipatie te gebruiken, omdat dit verkeerde verwachtingen wekt. Partij Veilig Maastricht vraagt om dit in overweging te nemen.

Wethouder Fokke geeft aan dat dit punt in heel Nederland speelt. Burgerparticipatie is een hot item. Het college geeft in raadsvoorstellen steeds meer aan om welke vorm van participatie het gaat. Die les moet iedere keer doorlopen worden.

Liberale Partij Maastricht (Nuyts) wil per interruptie ook man en paard noemen en een ander woord voor burgerparticipatie gebruiken, bijvoorbeeld inlichtingen of informatieverstrekking.

GroenLinks (Mülders) vraagt per interruptie hoe inwoners concreet worden betrokken bij de participatie.

Wethouder Fokke legt uit dat de gemeente momenteel stevig aan de slag is via allerlei communicatiekanalen, ook via wijk- en buurtkrantjes.

GroenLinks (Mülders) is van mening dat er ook beter gecommuniceerd moet worden naar niet Nederlandstaligen. De gemeente zou ook meer in het Engels moeten communiceren. Is de wethouder het hiermee eens?

Wethouder Fokke antwoordt dat dit al gedaan wordt, daar waar het kan, maar niet alles is mogelijk. De communicatie is steeds meer ook Engelstalig, maar niet altijd.

GroenLinks (Mülders) vraagt of er eventueel ook tolken ingezet kunnen worden bij de burgerbegroting, zodat iedereen kan worden betrokken.

Wethouder Fokke antwoordt dat het wel werkbaar moet blijven. Bij de burgerbegroting ging het eerder prima en volgende keer zal dus ook geen tolk aanwezig zijn. Verder moet de gemeente het belanghebbende begrip hanteren zoals dat in de Algemene wet bestuursrecht staat verwoord. In antwoord op Forum voor Democratie zal de wethouder nog bekijken hoe die paragraaf volgende keer meer in jip-en-janneketaal geformuleerd kan worden. In Den Haag zal door de kabinetsval waarschijnlijk veel on hold worden gezet. De gemeente Maastricht heeft dus last van het aftreden van het kabinet. De wethouder hoopt dan ook dat snel verkiezingen worden uitgeschreven en dat snel een kabinet wordt geformeerd. De wethouder moet ook afwachten wat het ravijnjaar brengt. Het zal de komende jaren wel buffelen worden.

D66 (Demas) vraagt per interruptie naar de gevolgen van de val van het kabinet in de totale breedte voor de gemeente Maastricht. D66 vraagt om een overzicht.

Wethouder Fokke antwoordt dat de komende tijd zal uitwijzen welk beleid doorgaat en wat controversieel wordt verklaard. Het is ook totaal onduidelijk hoe Prinsjesdag zal uitzien. De wethouder zal de raad daarvan op de hoogte houden, dus ook van de eventuele consequenties voor Maastricht (**toezegging**). De VNG heeft recent gewezen op alle grote uitdagingen, los van de financiële, waar het land voor staat.

D66 (Demas) dankt de wethouder. Zijn er nog zaken die de gemeente Maastricht kan doen om in het ravijnjaar 2026 safer te zijn?

Wethouder Fokke legt uit dat in de ravijnjaren 2026 en 2027 gaten zullen vallen. Het college zal moeten bezien hoe dit opgelost kan worden. De provincie als toezichhouder moet de financiën van een gemeente goedkeuren. De wethouder zou graag samen met de raad het bredere palet van de financiën willen bespreken en praten over hoe zaken in de begroting opgelost kunnen worden. Verder pakken de grote gemeentes in Limburg (Maastricht, Sittard-Geleen, Heerlen en Venlo) zich nu al samen. De provincie Limburg zal immers niet blij zijn met een niet-sluitende begroting.

D66 (Demas) wil graag proactief handelen ten aanzien van de ravijnjaren.

Wethouder Fokke legt uit dat bijna iedere gemeente in Nederland dit jaar een positief rekeningresultaat heeft. Dat komt vooral door de landelijke gelden. Het risico is dat Den Haag steeds meer taken op het bordje van het lokale bestuur legt zonder bijbehorende middelen.

CDA (Beckers) merkt per interruptie op dat de wethouder in een ongewisse situatie haar weg zal moeten zoeken. Het CDA wil straks graag in de breedte kijken naar waar Maastricht staat. De wethouder heeft dit al toegezegd.

Liberale Partij Maastricht (Nuyts) merkt op dat € 3,2 miljard wordt bezuinigd op het Gemeentefonds. Daarnaast lopen er teruggeefgesprekken met het ministerie via de VNG. Hoe bereidt de wethouder zich hierop voor? Welke signalen geeft het college af richting Den Haag?

Wethouder Fokke legt uit dat verschillende lijnen naar Den Haag lopen, waarbij gesproken wordt over de gemeentelijke financiën. Een gemeentelijke begroting behoort sluitend te zijn. Indien het gemeentelijke belastinggebied wordt vergroot, gaat een vergelijkbare hap uit het Gemeentefonds en zullen burgers nog meer belasting moeten betalen.

Liberale Partij Maastricht (Nuyts) legt uit dat er meerdere ravijnjaren zullen zijn om al het uitgegeven geld terug te halen. Welke taken zou de wethouder aan Den Haag willen teruggeven?

Wethouder Fokke antwoordt dat deze discussie via de VNG wordt gevoerd. De wethouder is van mening dat het Rijk gewoon moet leveren. De gemeente is de eerste overheid bij de uitvoering van taken en Den Haag moet ervoor zorgen dat een gemeente op een goede manier die taken kan doen. Daarnaast heeft Den Haag inderdaad ook zelf te maken met veel crisissen, zoals corona, energie en stikstof. Die crisissen hebben veel geld gekost en kosten dat nog steeds. De wethouder wil geen taken afstoten.

Liberale Partij Maastricht (Nuyts) legt uit dat ook veel geld is uitgegeven aan zaken waaraan niemand iets heeft, zoals het asielbeleid. De fractie vraagt aan de wethouder om een terugkoppeling te geven van de teruggeefgesprekken van de VNG en de financiële impact daarvan.

Wethouder Fokke heeft al toegezegd dat zij de raad op de hoogte zal houden. Daarnaast ontvangen raadsleden ook regelmatig informatie van de VNG. Verder is de gehele P&C-cyclus samen met de commissie B&V gewijzigd. In de Berap wordt een beter overzicht gegeven, zodat de raad beter in staat is om keuzes te maken. Daarnaast staat de gemeente aan de lat voor de rechtmatigheid en daarin is de commissie B&V ook meegenomen. De reorganisatie van de bedrijfsvoering is op 1 juli 2023 ingegaan. Grote stappen worden pas gezet met de € 1,9 miljoen voor de bedrijfsvoering. Daarnaast is niet alles mogelijk.

D66 (Demas) herhaalt per interruptie de vraag over Zero Based Begroting (ZBB).

Wethouder Fokke antwoordt dat dit voor volgend jaar niet lukt. De gemeente Maastricht is nu bezig om de bedrijfsvoering op orde te brengen. De wethouder hoopt wel dit ooit te kunnen doen.

De **voorzitter** schorst de vergadering tot 16.30 uur.

Schorsing 16.17 – 16.32 uur

De **voorzitter** hervat de vergadering.

Wethouder Meij dankt voor de felicitaties. De wethouder geeft aan dat armoedebestrijding begint met een voldoende inkomen hebben. Momenteel staat de bestaanszekerheid bij veel mensen onder druk. De Commissie sociaal minimum heeft onlangs de minister geadviseerd. Mensen die op het sociaal minimum leven komen in de komende jaren fors geld tekort. Alleenstaanden en stellen zonder kinderen komen

momenteel € 100-200 per maand tekort en dat kan voor stellen met kinderen oplopen tot € 500 per maand. Het advies aan de minister is om te komen met een pakket met een aantal verhogingen om dit probleem op te lossen, want zonder geld van het Rijk gaat dit niet lukken. Zingeving, goede gezondheid, een passende woning, de positie op de arbeidsmarkt, gezonde sociale relaties, gelijke kansen in het onderwijs, schuldhulpverlening en voldoende inkomen dragen bij aan bestaanszekerheid. Het college kijkt bij armoede naar het voorkomen van armoede, naast het verzachten van armoede. De gemeente doet al een aantal zaken op het gebied van het verzachten van armoede. Het volwassenfonds voor sport en cultuur start op 1 januari. Daarnaast zijn de bijdrages voor verschillende fondsen verhoogd, omdat er meer aanvragen zijn dan in voorgaande jaren. Tevens worden mensen aan het werk geholpen middels re-integratieprojecten of wordt geprobeerd hen te laten participeren door middel van vrijwilligerswerk. Verder wordt de vroegsignalering uitgebreid om schulden en schuldengroei te voorkomen. Tevens wordt de wettelijke schuldsanering per 1 juli verkort van drie jaar naar anderhalf jaar, waardoor mensen sneller uit de schulden zijn en een nieuw perspectief hebben. Maastricht breidt ook het aantal brugfunctionarissen op scholen uit om gezinnen en kinderen bij armoede en sociale problematiek te helpen. Daarnaast is de wethouder in gesprek met de vele initiatieven op het gebied van armoede. De wethouder is blij met al die initiatieven. Ieder initiatief zet zich immers in om mensen te helpen. Tevens wordt in het kader van de veerkrachtige wijken onderzocht wat er al is en wat nog nodig is, ook qua verbindingen van initiatieven, om zo slimme connecties te maken en een zo groot mogelijke doelgroep te bereiken. In oktober volgt nog een evaluatie van het huidige armoedebeleid met een tussenstand en daar kan de raad ideeën inbrengen in aanloop naar de nieuwe nota armoede van 2024.

GroenLinks (Mülders) vraagt per interruptie ten aanzien van het giftenbeleid in de bijstand of de wethouder bereid is om het voorbeeld van Amsterdam en Arnhem te volgen ten aanzien van het verhogen van het bedrag.

Wethouder Meij wil het kabinetsbeleid afwachten. Verder staat de gemeente aan de lat voor de verduurzaming van het gemeentelijke vastgoed. Hiervoor is al geld vrijgemaakt. Er is ook een subsidie beschikbaar voor maatschappelijke organisaties en bedrijven voor het aanvragen van een duurzaamheidsplan en voor duurzaamheidsmaatregelen, indien het om gebouwen gaat die geen eigendom zijn van de gemeente.

CDA (Beckers) stelt per interruptie vast dat gebedshuizen, kerken en kloosters geen beroep op het noodfonds kunnen doen. Is de wethouder bereid om te bekijken hoe zij ook van het noodfonds gebruik kunnen maken?

Wethouder Meij wil dit bij de kerkenvisie meenemen.

CDA (Beckers) wijst op de enorme kosten van gebedshuizen, kerken en kloosters voor duurzaamheidsmaatregelen, die niet opgebracht kunnen worden.

Wethouder Meij legt uit dat de regeling er alleen is voor maatschappelijke organisaties. Verder vraagt het college om tijd om met inwoners te praten over hun behoeftes bij de aanpak veerkrachtige wijken, ook om te bepalen wat nodig is voor de toekomst. Er zijn al wijkservicepunten op een aantal plekken in de stad, die als informatie- en adviespunten gebruikt worden en waar nauw samen wordt gewerkt met partners van het sociaal domein. De wijkservicepunten zijn erop gericht om vragen van burgers over toegang naar allerlei voorzieningen te beantwoorden. Deze organisaties onderzoeken momenteel hoe zij de gebiedsgerichte samenwerking kunnen verbeteren, om nog beter aan te sluiten bij de behoeftes van inwoners. Wellicht wordt dit in meerdere buurten ook zo ingericht. Daarnaast loopt nog een onderzoek naar de kantoorlocatie in Randwyck, of dit wel of niet wordt afgestoten. Ook daar ligt een relatie met de dienstverleningsbehoefte van inwoners. De wethouder wil eerst de tijd nemen om daarna de inrichting te bekijken. Daarnaast worden al zonnepanelen geplaatst op gemeentelijke gebouwen. Tevens werkt de gemeente mee aan vragen inzake duurzaamheid van huurders van gemeentelijke gebouwen. Bij de Muziekgieterij worden komend jaar ook zonnepanelen geplaatst. Verder wordt bij de energiescans van het eigen vastgoed gekeken naar de meest effectieve maatregel. Ten slotte zijn inmiddels twee gebouwen toegankelijk gemaakt en de andere acht gebouwen staan nog op de planning. Dit is vertraagd vanwege de fors opgelopen kosten.

Wethouder Aarts legt uit dat middels assetmanagement het onderhoud van groen, kapitaalgoederen en wegen wordt bekeken. De wethouder verwijst in dezen naar pagina 216 van de rekening. In september volgt hierover een presentatie in de domeinvergadering. Verder wordt inderdaad gekeken naar een locatie voor een grote fietsenstalling in Maastricht West. De wethouder verwacht de eerste resultaten na de zomer.

D66 (Demas) geeft per interruptie aan dat de vraag ging over een fietsenstalling bij het Vrijthof of de Markt.

Wethouder Aarts legt nogmaals uit dat de gemeente op zoek is naar een grote fietsenstalling in Maastricht West. Bij het Vrijthof wordt bekeken hoe met de fietsen die nu in de rekken staan moet worden omgegaan. Er wordt bijvoorbeeld bekeken of dat ook in vakken kan. Bij het Vrijthof en de Markt wordt ook naar concrete uitbreidingsmogelijkheden gekeken. De wethouder komt hiermee later dit jaar terug bij de raad.

Liberalen Partij Maastricht (Nuyts) merkt per interruptie op dat de gemeente een pand met een inpandige fietsenstalling heeft aangekocht op de Grote Gracht. Bij dat pand worden de parkeervakken gebruikt voor het stallen van fietsen.

Wethouder Aarts geeft aan dat de gemeente Maastricht geen pand op de Grote Gracht heeft aangekocht.. Na de zomer volgt een nader bericht over de mogelijkheden.

Verder is de gemeente uitvoerig bezig met het uitzetten van de Zero Emissie Stadslogistiek (ZES). Voor het mkb wordt gekeken naar landelijke en lokale regelingen voor het ontheffingenbeleid. Landelijk is er ook een overgangsregeling. Verder worden hubs en de locatie van laadvoorzieningen nog onderzocht. Dit project ligt redelijk op schema.

Daarnaast is het heel goed dat Maastricht indertijd de Noorderbrug heeft verlegd, want anders had men waarschijnlijk niets aan de A2-tunnel gehad. Uit onderzoek bleek immers dat de verkeersdrukte de ingangen van de tunnels zou blokkeren. Daarnaast is het inderdaad zo dat de verkeersdrukte momenteel toeneemt. Er wordt nu gekeken naar overloop, naar Maastricht Bereikbaar en het snel uitbreiden van de P&R's. Verder is de gemeente Maastricht in gesprek met de provincie en Arriva over het openbaar vervoer. Tevens is een ov-studie over de binnenstad gaande. Eind 2023 wordt het resultaat daarvan verwacht zodat er meer duidelijkheid komt voor 2024.

CDA (Beckers) dankt en vraagt per interruptie of ook gekeken wordt naar wensbussen en/of bussen op afroep.

Wethouder Aarts legt uit dat dit punt in de ov-studie wordt meegenomen.

PvdA (Slangen) vraagt per interruptie wat de gevolgen zijn van de verkeersdrukte voor de woonwijken. Veel mensen komen immers toch met de auto naar Maastricht. Welke aandachtspunten zijn er om ervoor te zorgen dat de bruggen niet ieder weekend vol staan met auto's? Dit geldt waarschijnlijk ook in toekomst voor de rijrichting op doordeweekse dagen richting de campus in Randwyck.

Wethouder Aarts legt uit dat het ontlasten van de ringen in de binnenstad heeft gewerkt. De drukte concentreert zich nu met name op de bruggen en de aanvoerroutes. De doorstroming wordt voortdurend bekeken. Verder zal binnenkort groot onderhoud aan de Kennedybrug plaatsvinden. De genoemde punten kunnen dan meegenomen worden.

Daarnaast hebben verenigingen gevraagd om het Maastrichtjaar uit te stellen naar 2026. Hopelijk is dan ook de Mosasaurus terug in Maastricht. Verder zijn in 1837 grote splinters van het kruis van Christus cadeau gegeven aan de paus. De wethouder vindt dat het Vaticaan die splinters ook terug moet geven aan Maastricht. Verder komen de resultaten van de studie Boven het spoor binnenkort naar de raad.

SP (Bloem) vraagt per interruptie naar de officiële status van het plan van Soete en Coenen. Krijgen zij ook automatisch de opdracht om dit plan te ontwikkelen of moet dat worden aanbesteed?

Wethouder Aarts antwoordt dat dit een soort burgerinitiatief was, wat de gemeente is gaan onderzoeken. Dit is een wenkend perspectief voor de toekomst van Maastricht. Bij een realisatie gelden de normale aanbestedingsregels.

In 1965 kwam minister Joop Den Uyl (PvdA) naar Heerlen om aan te kondigen dat de mijnen dichtgingen, met als gevolg 65.000 werklozen. Projecten zoals het MECC, de universiteit, de Europese toppen en de decentralisatie van rijksdiensten kwamen daarvoor in de plaats. Het MECC was dus een sociaal werkgelegenheidsproject. De wethouder is van mening dat die projecten hun vruchten hebben afgeworpen. De waarde van het MECC voor Maastricht is groot. De omzet is € 85 miljoen en zal wellicht oplopen tot meer dan € 100 miljoen. Dit gaat dus niet alleen om ondernemers, maar ook over directe en indirecte werkgelegenheid. De gemeente is inderdaad eigenaar van het gebouw en de volledige exploitatie is eerder overgenomen voor 0 euro. Het MECC is dus een zeer sociaal project vanuit het verleden en de gemeente investeert daarin graag. Het MECC heeft ook ieder jaar winst gemaakt totdat corona en de energiecrisis kwamen. Inmiddels zijn de cijfers opnieuw goed. De wethouder vraagt om de motie van de SP niet over te nemen.

Wethouder Bastiaans legt ten aanzien van Skaeve Huse uit dat het begrip belanghebbende juridisch wordt onderzocht. Mocht dit niet aan de orde zijn, ontvangen mensen een schrijven waarin staat dat het bezwaar niet ontvankelijk wordt verklaard. Daarna kunnen mensen daartegen alsnog een keer bezwaar maken. Daarnaast heeft de gemeente een taak om mensen te huisvesten die niet zomaar ergens gehuisvest kunnen worden. Ruim twee jaar geleden is hierover het besluit genomen op basis van allerlei criteria. Daarna is een klankbordgroep opgericht waaraan alle mensen uit de wijk konden deelnemen. Die klankbordgroep komt nog steeds frequent bij elkaar. Het concept Skaeve Huse is bovendien niet nieuw en wordt al op een aantal plekken in Nederland toegepast. Tevens worden mensen meegenomen via het buurtnetwerk, het buurtkrantje en de gemeentelijke website onder het kopje Zicht op Thuis.

SAB (Gorren) heeft nog nooit meegemaakt dat een vraag door twee wethouders wordt beantwoord.

Wethouder Bastiaans zegt een overzicht van de dak- en thuisloze zwerfjongeren en de betrokken ketengroep toe (**toezegging**). Dit gebeurt na het reces. Verder zal de gemeente Maastricht meedoen met de aanpak Eén tegen eenzaamheid van het actieprogramma GALA. Verder worden die onderdelen meegenomen in de lokale aanpak (**toezegging**). De wethouder komt in het najaar hierop terug bij de raad. Tevens zal de wethouder een financiële paragraaf aan beleidskaders toevoegen met het budget, het budgetverloop en het effect (**toezegging**).

In antwoord op Volt legt de wethouder uit dat in het coalitieakkoord aandacht wordt besteed aan Europa. De gemeente zal ook samen met de provincie Limburg en de UM stilstaan bij de hernieuwde invulling van Maastricht Working on Europe. De wethouder wil graag samen met raad en stakeholders uiterlijk in Q1 van 2024 met een themasessie rondom het onderwerp komen, waarin vooral wordt ingezoomd op Maastricht als economisch en cultureel knooppunt in de Euregio en in Europa (**toezegging**).

CDA (Beckers) dankt per interruptie de wethouder voor de toezeggingen en herhaalt de vraag over de evaluatie en de implementatie van de succesvolle 50-gezinnenaanpak.

Wethouder Bastiaans antwoordt dat wethouder Meij op de 50-gezinnenaanpak terugkomt.

GroenLinks (Mülders) dankt voor de toezeggingen. GroenLinks hoopt dat ook een themasessie over het thema eenzaamheid wordt georganiseerd. GroenLinks vraagt nogmaals aandacht voor de problemen bij de thuiszorg. Mensen staan een jaar op de wachtlijst voor thuiszorg. In Heerlen krijgt een medewerker 14 euro per uur betaald. Kan dit salaris ook in Maastricht worden geïmplementeerd? Verder vraagt GroenLinks om te bekijken of mensen ook op zaterdag thuiszorg kunnen krijgen. Kan de wethouder hierover in gesprek gaan met de gemeente Heerlen?

Wethouder Bastiaans is uiteraard bereid om dat gesprek met Heerlen aan te gaan (**toezegging**). De wethouder legt uit dat sprake is van een schaarste aan middelen en mensen. Een aantal jaren geleden gold het abonnementstarief voor iedereen en dat wordt nu afgebouwd om ook in toekomst zorg te kunnen blijven bieden aan mensen die dit het hardste nodig hebben. Mensen die het kunnen betalen, zullen die zorg zelf moeten gaan betalen. De gemeente Maastricht is in gesprek met de grote thuiszorgorganisaties over de mogelijkheden. Dit gebeurt in samenspraak met de collega's van Sociale Zaken. Via Podium 24 wordt ook constant gekeken naar mogelijkheden voor de toeleiding van mensen naar de arbeidsmarkt.

GroenLinks (Mülders) vraagt per interruptie of de wethouder middels een RIB een terugkoppeling kan geven over de gesprekken met Heerlen over het salaris van thuiszorgmedewerkers.

Wethouder Bastiaans stelt voor om een sessie te organiseren rondom ouderenzorg, waarvoor onder andere de heer Ruijters van Envida kan worden uitgenodigd. Op dat moment kan de wethouder op deze vraag van GroenLinks terugkomen.

GroenLinks (Mülders) verzoekt de agendacommissie om die sessie direct na het zomerreces in te plannen.

De **voorzitter** vraagt aan de heer Gorren om de voorzittershamer over te nemen.

De **plv. voorzitter** geeft het woord aan de burgemeester.

De **burgemeester** herkent de zorgen over de toestand in de wijken en de binnenstad uit de gesprekken in de afgelopen week. Maastricht is echter ook op de goede weg en de burgemeester wil dit graag voortzetten en aanscherpen. Dat betekent echter niet dat het overal pais en vree is.

Liberalen Partij Maastricht (Nuyts) vindt per interruptie dat de burgemeester dit te sterk formuleert. Er zijn immers bijna 8.000 geregistreerde misdrijven in Maastricht. De fietsenoverlast en de andere overlast worden niet of nauwelijks aangepakt. Hopelijk zal de burgemeester goed inzetten op handhaving. Welke toezegging doet de burgemeester in dezen?

De **burgemeester** doet geen enkele toezegging. Beide waarheden staan immers naast elkaar. De burgemeester herkent hetgeen de Liberalen Partij Maastricht beschrijft uit de gesprekken, maar hij ziet ook wat in de afgelopen jaren is gedaan. Er is ook een goede poging gedaan om het gevoel enigszins te objectiveren. De cijfers laten immers zien dat het de goede kant opgaat, maar dat is maar een deel van het verhaal. Iedere dag opnieuw moet men dat vertrouwen verdienen. Maastricht staat echter ook voor een ongelofelijke opgave bij veiligheid. Veiligheid is een zeer breed begrip. Naast de fietsenoverlast gaat dit ook over ondermijning en ernstige criminaliteit. Dit gehele palet moet worden bediend en dat is nooit af.

Liberalen Partij Maastricht (Nuyts) had gehoopt dat de burgemeester zou uitleggen hoe het veiligheidsbeleid en de handhaving worden aangepakt. Zal de burgemeester zich inzetten om de handhaving op volledige sterkte te brengen?

De **burgemeester** legt uit dat hij voortzet wat al gebouwd is. In de domeinvergadering is gesproken over handhaving. Die extra handhaving wordt nu ingevoerd.

Liberalen Partij Maastricht (Nuyts) legt uit dat momenteel voor structurele problemen, incidentele middelen worden ingezet. Dat is een groot probleem, omdat handhavers daardoor niet in dienst genomen kunnen worden. De Liberalen Partij Maastricht vraagt om voor structurele problemen, structurele budgetten te vinden en in te zetten.

De **burgemeester** is het hiermee eens. Voor de handhavers is een groeipad afgesproken, om te gaan van 58,76 fte naar 65,60 fte. De burgemeester wil zichzelf de tijd gunnen om te ervaren hoe het in Maastricht gaat. De regionale lobby is ingezet, maar het is ook een kwestie van de lange adem. Dat heeft niet alleen met geld te maken, maar ook met de beschikbaarheid van mensen. Mensen moeten immers worden opgeleid. Daarnaast heeft Limburg te maken met de effecten van de vergrijzing in het politiecursus. Het goede nieuws is dat de uittredingsgolf bij het cursus nu op het dieptepunt zit. Daarnaast is het goed dat de veiligheidsbeleving in het cijfermatige onderzoek is geobjectiveerd. Veiligheid heeft ook te maken met de aanpak leefbare wijken. Dat is een manier om probleemgestuurd aan de slag te zijn. Veiligheid en een veilige stad zijn uiteindelijk de resultante van investeringen in goed onderwijs, een sterk verenigingsleven, sterke wijken en goede buurtzorg. Die optelsom draagt bij aan een veilige stad. Het is dan ook zeer verstandig dat wordt ingezet op gebiedsgericht werken. Verder verwijst de burgemeester voor de straathandel in de omgeving van het stadhuis naar de antwoorden van november op de schriftelijke vragen. Kennelijk is dit punt nog niet opgelost. Dit heeft wel de absolute aandacht van ambtenaren en politie. De burgemeester zal in de nabije toekomst de mogelijkheden in dezen nog een keer bekijken (**toezegging**). Er wordt niet alleen ingezet op strafrechtelijke vervolging, maar ook op het opleggen van een dwangsom aan mensen die betrappt worden door de politie.

GroenLinks (Mülders) vraagt per interruptie wat de burgemeester gaat doen aan straatintimidatie.

De **burgemeester** kan die vraag moeilijk beantwoorden. Straatintimidatie is niet snel strafrechtelijk vervolgbaar. De burgemeester wil samen met alle spelers kijken naar een goede weg in dezen. Dit gaat ook over goede voorlichting. De hardleerse types moeten echter ook aangepakt worden. Verder wordt blijkaar onvoldoende gehandhaafd op fietsenoverlast. Dat gaat ook over het goed communiceren over fietsenstallingen. Daarnaast wordt wel degelijk gehandhaafd. De burgemeester zal dit nog een keer opnemen met de organisatie.

PvdA (Slangen) vraagt per interruptie aan de burgemeester om voor het kerstreces te komen met een raadsinformatiebrief of in het domein AZ terug te komen op de verschillende thema's rondom veiligheid.

De **burgemeester** zal dat graag doen in de domeinvergadering (**toezegging**). De burgemeester wil echter waken voor allerlei tussentijdse rapportagelijnen.

Liberalen Partij Maastricht (Nuyts) verwijst per interruptie naar de grote onvrede in de stad over handhaving. De fractie vraagt om tussentijdse aanpassingen en de budgetten te bekijken. Het is geen oplossing om overlast met tijdelijke formatie aan te pakken.

De **burgemeester** heeft dit punt genoteerd.

50PLUS (Van Est) verwijst per interruptie naar de discussie in de domeinvergadering. Dit zou allemaal in november besproken worden. Is de burgemeester het ermee eens om dat samen te doen en niet middels separate momenten?

De **burgemeester** weet niet zeker of dit alles rondom handhaving dekt. In de domeinvergadering is niet gezegd dat het lukt om het voor de begroting besproken te hebben, maar is gezegd dat de raad het stuk heeft voordat de begroting wordt besproken. Daarmee kan dit bij de behandeling van de begroting worden meegenomen.

De burgemeester gaat vervolgens in op de motie. De PVV motie is overbodig omdat het handhavingscorps in dezen geen enkel probleem ervaart. Bij het beroep van boa of politieagent horen bepaalde gedragskenmerken en het dragen van een uniform. Daarnaast wordt ook gehandeld in overeenstemming met de richtlijn lifestyle-neutraliteit boa's. Dat is een niet verplichtende richtlijn van de minister van november 2022. De gemeente Maastricht hanteert deze richtlijn over neutraliteit als uitgangspunt en handvat voor het gesprek met medewerkers. Een verplichtend karakter is dus niet nodig en kan mogelijk een averechts effect hebben.

De **plv. voorzitter** dankt de burgemeester voor de beantwoording en geeft de voorzittershamer terug.

De **voorzitter** schorst de vergadering voor de dinerpauze tot 18.20 uur.

Schorsing 17.36 – 18.28 uur

De **voorzitter** hervat de vergadering en start met de tweede termijn.

Tweede termijn

SPM (Steijns) is van mening dat de reactie van het college een goede aanvulling is op de informatie van de Kaderbrief. De SPM wil graag behoedzaam zijn en blijven en rekening houden met risico's en externe ontwikkelingen. De SPM zal beide amendementen van de SP daarom niet steunen. Daarnaast staan nog veel vragen open op bestuurlijk en organisatorisch vlak, naast de financiële consequenties. De SPM zal daarom de motie van de LPM over RTV Maastricht steunen. Verder heeft de SPM de motie van Forum voor Democratie mee ingediend. De overige moties zal de SPM niet steunen.

GroenLinks (Mülders) vraagt zich af welke keuzes worden gemaakt. GroenLinks vindt het nog steeds niet concreet wat volgend jaar gaat gebeuren. GroenLinks herhaalt de vraag over de geveltuintjes. GroenLinks is positief over het groen in de Kaderbrief. GroenLinks dient daarom ook de motie over het CNME mee in. GroenLinks dankt wethouder Bastiaans voor de toezeggingen over de ouderen- en thuiszorg. Kan de wethouder de intentie uitspreken dat volgend jaar alle hulpbehoevende ouderen thuiszorg c.q. huishoudelijke hulp krijgen? Hopelijk kunnen alle burgers in Maastricht lachend tachtig jaar worden. GroenLinks dient de motie van de Liberale Partij Maastricht van RTV Maastricht ook mee in. GroenLinks komt nog met een stemverklaring bij de motie van Forum voor Democratie. GroenLinks zal daarover verdeeld gaan stemmen. GroenLinks stemt tegen het amendement van de SP over het MECC en tegen de motie van de PVV. Over de motie van de PVV geeft GroenLinks nog een stemverklaring af. Verder dient GroenLinks de motie van de PvdA mee in. Daarnaast komt GroenLinks met een stemverklaring over het Landbouwbelang. GroenLinks stemt voor de jaarrekening. Vervolgens leest GroenLinks het dictum van de motie over het CNME voor. Het is belangrijk om het CNME te steunen en te zorgen voor financiële compensatie.

Motie GroenLinks inzake Voortbestaan CNME

Besluit:

Het college opdracht te geven in de Kaderbrief op te nemen dat onderzocht wordt en in de begroting van 2024 een passende ruimte wordt opgenomen, denkkelijk uit de algemene middelen, die het CNME uit de direct knellende financiële strop halen.

D66 (Demas) stelt vast dat Maastricht op de goede weg is, onder andere bij de bestrijding van armoede, de realisatie van woningen en het ondersteunen van kinderen en ouders op scholen. De stad verdient het dat nu wordt doorgepakt. D66 dankt het college voor de beantwoording van de vragen en de toezeggingen. D66 heeft al eerder aandacht gevraagd voor de thuiszitters. Dat zijn kinderen die geen passend onderwijs

krijgen en soms zelfs een vrijstelling van leerplicht hebben. Zij zitten thuis zonder visie en zonder toekomstperspectief. Hoe zit het met de kinderen waarvoor nog steeds geen passende oplossing voor onderwijs is gevonden, maar die eigenlijk naar school moeten of willen gaan? Helaas wordt de Zero Based Begroting (ZBB) volgend jaar niet ingevoerd. Ook is er geen duidelijkheid over wanneer dat wel gebeurt. D66 vindt dat ontzettend jammer.

Partij voor de Dieren (Strik) geeft aan dat de vragen uit de eerste termijn over de eiwittransitie niet zijn beantwoord. Partij voor de Dieren herhaalt die vragen.

Partij voor de Dieren is er voor alle dieren, dus ook voor de Mosasaurus. Partij voor de Dieren draagt de geschiedenis en de natuurhistorie een warm hart toe. Het geologische tijdperk van de Mosasaurus is iets om trots op te zijn. Het fossiel dat nu in Parijs ligt, zou daarvan het sluitstuk kunnen vormen. Deze Mosasaurus hoort thuis in Maastricht en zou het pronkstuk zijn voor het Natuurhistorisch Museum en wellicht voor alle musea in Maastricht. Dit doet recht aan de Maastrichtse natuur, de geschiedenis en de natuurhistorie. Partij voor de Dieren dient die motie dan ook van harte mee in.

Verder is vrijheid van godsdienst en levensovertuiging een grondrecht. Het landelijke verbod op het uiten van geloof bij de politie is een stap in de verkeerde richting, omdat wordt geïnsinueerd dat dragers van een hoofddoek of keppeltje niet neutraal zouden zijn, maar ook omdat dit leidt tot meer polarisatie. Daar waar ingezet zou worden op meer diversiteit en inclusie, worden nu moslimvrouwen door de nieuwe kledingvoorschriften buitengesloten. Dit geldt ook voor de motie van de PVV. Het verbod is in strijd met de grondwet. De motie discrimineert op basis van religie. Partij voor de Dieren kan de motie dan ook niet steunen.

Daarnaast ging het in de domeinvergadering over het Landbouwbelang om persoonlijke ervaringen van een inspreker met COC. Dat zegt echter niets over de kwaliteit van COC. Partij voor de Dieren onderschrijft het goede werk van COC voor lhbt's in Limburg. COC en het Landbouwbelang kunnen ook naast elkaar bestaan in Maastricht. In de brief staat ook dat COC niet aan iedere behoefte kan voldoen. COC wil zich niet in de discussie over het Landbouwbelang en een culturele vrijplaats mengen. De fractie begrijpt dan ook niet waarom GroenLinks deze brief bij de discussie over het behoud van het Landbouwbelang wil betrekken. Ten slotte zal Partij voor de Dieren de moties van PvdA, GroenLinks en Liberale Partij Maastricht steunen.

CDA (Beckers) is blij met de uitgebreide beantwoording van de vragen en alle toezeggingen. Het CDA herhaalt de vraag over de uitvoering van het noodfonds. Het Rijk geeft aan dat religieuze instellingen aangemerkt worden als maatschappelijke organisaties. Om die reden komen die instellingen wel degelijk in aanmerking voor ondersteuning bij energie- of duurzaamheidslasten. In andere gemeentes in Limburg wordt dit ook zo geïnterpreteerd en uitgevoerd. Het CDA vraagt nogmaals aan het college om de toepassing van het noodfonds hierop te herzien en dit ook kenbaar te maken aan de religieuze instellingen. Het CDA steunt beide amendementen niet. Verder steunt het CDA de motie van PVV ook niet. Het CDA heeft de motie RTV Maastricht mee ingediend. Tevens zal het CDA de motie van Forum voor Democratie steunen. Ten aanzien van de motie van GroenLinks over het CNME wacht het CDA de reactie van de wethouder af. Ten slotte is de gemeente bezig met het op orde brengen van de basis, waarbij ook een herziening van de AV-installatie in de raadzaal is voorzien. Het CDA vraagt aan het college om dan ook de stoelen in de raadzaal mee te nemen. Lang zitten op deze stoelen is slecht voor de gezondheid.

De **voorzitter** antwoordt dat zitten sowieso slecht is. Zitten is het nieuwe roken.

SP (Blom) is blij dat de PVV bereid is om in de motie op te nemen dat ook religieuze tatoeages bedekt dienen te worden. Daarmee is in ieder geval een groot bezwaar van de SP weggenomen. Daarnaast zijn collega's in deze zaal ontzettend geraakt door die motie. Hebben de indieners voldoende stilgestaan bij het signaal wat uitgaat van deze motie voor religieuze inwoners van Maastricht?

Partij Veilig Maastricht (Meese) begrijpt per interruptie niet wat de SP bedoelt. Collega's hoeven zich niet gechoqueerd te voelen door deze motie. Het is juist de bedoeling van deze motie om met elk geloof rekening te houden. Daarom wordt gekozen voor uniformiteit.

SP (Blom) vindt de vrijheid van religie een groot goed. De SP had graag gezien dat de burgemeester de motie vanwege meer principiële gronden zou ontraden. De SP steunt de motie niet. Verder herkent de SP het beeld wat de wethouder keer op keer schetst over het verloop van de gesprekken met de stichting van het Landbouwbelang niet.

Liberale Partij Maastricht (Nuyts) vraagt per interruptie waarom de SP de PVV-motie niet steunt, terwijl het punt van de tatoeages nu erin staat. Waarom heeft de SP dit verzoek gedaan?

SP (Blom) is van mening dat het zuiverder is om geen onderscheid te maken tussen religieuze uitingen. De SP heeft daarom dit advies gegeven. Daarnaast gaat de grondwettelijke waarde van de vrijheid van religie en de herkenbaarheid van elke inwoner in de boa's, boven een verbod op religieuze uitingen.

Liberaal Partij Maastricht (Nuyts) begrijpt de exercitie van de SP niet. Waarom is de SP niet gewoon tegen de motie? Nu heeft de SP mensen op het verkeerde been gezet.

PVV (Betsch) vraagt of de SP (Blom) deze aanpassing namens de SP heeft gevraagd.

SP (Blom) antwoordt dat dit inderdaad vanuit de SP is gedaan. Een regel of verbod moet immers gelden voor iedereen of voor niemand. Het morele bezwaar blijft echter staan. Dat is de reden waarom de SP die motie niet steunt.

De SP geeft aan dat bewoners en gebruikers van het Landbouwbelang een ander beeld hebben van de gesprekken met de wethouder. Wethouder Bastiaens gooit blijkbaar alles door elkaar. De SP vindt dat teleurstellend. Dit herstelt immers het geschade vertrouwen niet. Er is geen oprechte poging gedaan om het ecosysteem van het Landbouwbelang in haar geheel te laten voortbestaan. Verder is het blijkbaar oké om bij Randwyck te spreken over onderlinge samenhang en dat bij het ecosysteem van het Landbouwbelang alles wordt opgeknipt. De SP kan dit contrast niet rijmen. De SP stelt vast dat dit een politieke keuze is waarover men open en transparant moet zijn. Dat zou ook goed zijn geweest voor het debat in de raad. De SP ziet de Opel-garage ook niet als een oprechte poging om het Landbouwbelang in haar geheel te laten voortbestaan.

Verder is het jammer dat voor RTV Maastricht nog naar een potje moet worden gezocht, terwijl wel met miljoenen wordt gestrooid ten aanzien van de andere doelen van het college. Maar ook dat is een politieke keuze. De SP zal de motie van de Liberale Partij Maastricht over RTV Maastricht steunen, maar betreurt dat dit niet als een amendement aan de raad is voorgelegd.

Ten slotte dient de SP de motie over het CNME mee in. Dat geldt ook voor de motie van Forum voor Democratie over het terughalen naar Maastricht van de enige echte Mosasaurus.

PvdA (Slangen) stelt vast dat het college veel wensen en de hoop van de PvdA-fractie over veerkrachtige wijken heeft beaamd, maar dat er ook gevraagd wordt om zorgvuldigheid. De PvdA heeft daarvoor begrip. Het college heeft aangegeven dat al op een aantal fronten initiatieven rondom jongeren betrekken bij de politiek plaatsvinden. De PvdA dient een motie in om het college daarin enigszins te ondersteunen, maar ook om het college nog iets meer aan te sporen. De mede-indieners zijn SPM, Volt, CDA, GroenLinks, SP, Partij voor de Dieren, Partij Veilig Maastricht en SAB, waarvoor dank. De PvdA leest vervolgens het dictum voor.

Motie PvdA inzake Jongeren meer betrekken bij de politiek

Besluit:

- *Het college te verzoeken om voorstellen te doen om jongeren meer te betrekken bij de politiek,*
- *De raad hierover in Q1 van 2024 te informeren.*

Daarnaast zal de PvdA de amendementen van de SP niet steunen. De PvdA is het niet eens met de opmerking van de SP over het voeren van het debat. Het is immers aan de partijen zelf om te besluiten op welk deel van een motie men ingaat. De PvdA roept de SP op om altijd ruimte te bieden voor een breder debat.

De PvdA zal ook voor de jaarrekening stemmen. De PvdA dient de motie van de Liberale Partij Maastricht over RTV Maastricht mee in. Verder steunt de PvdA de motie van Forum voor Democratie. De PvdA stemt tegen de motie van de PVV. Voor de motie van GroenLinks wacht de PvdA eerst de reactie van de wethouder af.

PVV (Betsch) zal het SP-amendement over het Landbouwbelang niet steunen. Dat geldt ook voor het SP-amendement over het MECC. Dat is immers snijden in eigen vlees. Verder zal de PVV de motie van de Liberale Partij Maastricht over RTV Maastricht steunen. Dat geldt ook voor de motie van Forum voor Democratie en de motie van de PvdA. Daarnaast zal de PVV de motie van GroenLinks over het CNME niet steunen. De PVV zal ook de oude versie van de eigen motie in stemming brengen.

De **voorzitter** stelt vast dat de griffie dit heeft verwerkt.

Partij Veilig Maastricht (Meese) heeft een groot hart voor dieren. De gemeente heeft de morele verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor het welzijn van alle dieren in Maastricht. Partij Veilig Maastricht hoort ook berichten dat het beter kan en dat het beter moet, maar de fractie is tevreden dat de

evaluatie en de actualisatie van de nota Dierenwelzijn uit 2014 binnenkort op de raadsagenda staat. Partij Veilig Maastricht hoopt daarbij op de input van gespecialiseerde mensen. Verder is wethouder Meij blijkbaar bezig met de toegankelijkheid van gebouwen. Partij Veilig Maastricht vindt dat nogal mager na zoveel jaren. Partij Veilig Maastricht hoopt dat dit zo snel mogelijk wordt opgepakt.

Daarnaast is de fractie blij dat de vele initiatieven rondom het armoedebeleid gekoppeld worden. Daarom is het misschien een goed idee om in kaart te brengen wat er allemaal is op het gebied van armoede. Tevens vraagt Partij Veilig Maastricht nogmaals aan wethouder Fokke om het woord burgerparticipatie te veranderen, omdat dit verkeerde verwachtingen bij burgers wekt. Verder begrijpt Partij Veilig Maastricht dat deze doelgroep van Skaeve Huse gehuisvest moet worden. Waarom zijn er echter zoveel klachten van bewoners die zeggen dat zij niet geïnformeerd zijn? Verder is de fractie natuurlijk blij met de sessie over ouderenzorg samen met Envida. Daarnaast begrijpt Partij Veilig Maastricht dat de burgemeester de criminaliteit in Maastricht niet alleen kan oplossen. Dit zal men samen met alle partners moeten doen. Hopelijk zal de burgemeester in Den Haag lobbyen voor meer handhaving in de grensregio. Dit zal inderdaad een lange adem nodig hebben.

Ten slotte distantieert Partij Veilig Maastricht zich van alles waaraan de SP refereert. Partij Veilig Maastricht stemt voor de moties van de PvdA, Liberale Partij Maastricht en PVV. Partij Veilig Maastricht wil uniformiteit omdat de fractie niemand en geen enkele religie wil discrimineren. Verder heeft Partij Veilig Maastricht de motie van Forum voor Democratie mee ingediend. De fractie steunt alle andere amendementen en moties niet.

SP (Blom) stelt per interruptie vast dat de PVV de toevoeging over het bedekken van religieuze uitingen die geen kledingstuk zijn, weer uit de motie heeft gehaald. Daarmee schendt de motie niet alleen de vrijheid van religie, maar maakt de motie ook een onderscheid op basis van soorten religieuze uitingen. De SP vraagt aan Partij Veilig Maastricht hoe zich dit verhoudt tot de uniformiteit en de neutraliteit die men van elke boa in deze stad verwacht. De SP is van mening dat de motie nu klinkt alsof bepaalde religieuze uitingen nu minder wenselijk zijn dan de andere uitingen en dat men daarmee met artikel 1 van de Grondwet in de problemen komt.

Partij Veilig Maastricht (Meese) wil hierop niet ingaan.

50PLUS (Van Est) stelt vast dat het zware tijden zijn met al dat afscheid nemen, nu ook griffier Bodewitz en raadsadviseur Derkx weggaan. 50PLUS dankt de griffier voor de steun. Daarnaast was raadsadviseur Derkx steun en toeverlaat voor de heer Van Est bij zijn voorzitterschap in het sociaal domein. 50PLUS dankt de heer Derkx voor de steun. 50PLUS wenst beide heren alle goeds voor de toekomst.

Applaus

50PLUS (Van Est) stelt vast dat het de bedoeling is van een Kaderbrief om iets concreet te maken. Hopelijk was deze opzet van de Kaderbrief een eenmalig experiment. Het is vreemd dat zo wordt ingeteerd op het eigen vermogen. De raad moet zich beraden wat te doen bij de ravijnjaren. Het is niet verstandig om te hopen op een oplossing vanuit Den Haag, tenzij de kiezer in november een verstandige keuze maakt. Forum voor Democratie heeft een prima analyse gemaakt van het foutieve monetaire beleid op landelijk en Europees niveau. Het geld is ook op in Den Haag. Het is belangrijk voor de gemeente om het goede pad te kiezen.

50PLUS blijft zich verbazen over de discussie over burgerparticipatie. 50PLUS heeft al enkele malen gezegd dat men niet meer moet spreken over burgerparticipatie. In de vorige periode heeft 50PLUS al gewezen op de tien spelregels van burgerparticipatie van de Nationale ombudsman. De gemeente bepaalt voordat het participatietraject van start gaat, welke rol de burger krijgt: meebeslissen, coproduceren, adviseren, raadplegen of informeren.

50PLUS zal het ook nooit eens worden met Volt over de internationale studies aan de UM. 50PLUS is het eens met de opstelling van de heer Omtzigt in het commissiedebat van 15 juni 2023 ten aanzien van de Nederlandse voertaal op een universiteit.

Verder is 50PLUS van mening dat de discussies over het MECC niet hier moeten worden gevoerd. Dat geldt ook voor de motie over het Landbouwbelang. Hieraan moet een separaat debat worden gewijd met alle ins and outs. 50PLUS ziet ook geen uitgebreide onderbouwing. 50PLUS dient de motie over de boa's en de Mosasaurus mee in. Bij neutraliteit kan uniformiteit een goed hulpmiddel zijn. 50PLUS zou graag inzicht hebben in het bomenbeheerplan. Het is verbazend dat bij nieuwe straten, zoals de Generaal Hobbsstraat geen enkele boom wordt geplant. 50PLUS zal ook de motie over RTV Maastricht steunen. 50PLUS vraagt in dezen wel meer inzicht in de nieuwe wet- en regelgeving en de aflopende contracten in buurgemeenten. Komt er straks één nieuwe aanbesteding? Het is goed als de raad hierover wordt geïnformeerd in een separate sessie.

50PLUS is altijd tegen leeftijdsdiscriminatie. De PvdA zal dit echter niet bedoelen met de motie. Niet alleen de afstand tot de politiek bij jongeren is groot, maar ook bij andere inwoners. 50PLUS verzoekt om een evenwicht te zoeken, dus niet alleen op basis van leeftijd, maar ook op basis van andere facetten zoals opleiding of geografische spreiding.

Ten slotte staat in het dictum van de motie over het CNME dat er een aanpassing moet komen van de Kaderbrief. 50PLUS vindt het een beetje raar om dat nu nog te doen. 50PLUS wacht de reactie van de wethouder in dezen af.

VVD (Noteborn) sluit aan bij de mooie woorden van 50PLUS over de heren Bodewitz en Derkx. De heer Noteborn heeft hen vanuit de werkgeverscommissie als zeer kundige mensen leren kennen. De VVD is tegen de SP amendementen over het Landbouwbelang en het MECC. De VVD wil het MECC graag in stand houden. Verder is de motie van de PvdA sympathiek. De VVD stemt voor die motie. Verder heeft de VVD de PVV motie over neutraliteit boá's mee ingediend. Dat geldt ook voor de motie over RTV Maastricht. De VVD vindt het zeer belangrijk dat RTV Maastricht haar taken kan blijven uitvoeren totdat dit beleid wordt herzien. Verder heeft de VVD de motie van Forum voor Democratie ook mee ingediend. Ten slotte is de motie over het CNME niet gedekt en daarom stemt de VVD tegen die motie.

SAB (Gorren) stelt vast dat niemand erop tegen kan zijn om mensen te laten wonen in hun eigen omgeving, maar het kan niet zo zijn dat mensen weken- of maandenlang onthouden worden van huishoudelijke hulp. SAB vraagt aan de wethouder om onderaannemers in te schakelen die dit werk misschien kunnen overnemen. Men kan immers niet van mensen verwachten dat zij die huishoudelijke taken zelf gaan uitvoeren.

Verder loopt het aantal vrijwilligers overal in het land sterk terug. SAB stelt voor om aan vrijwilligers duidelijk te maken dat er ook een vrijwilligersvergoeding bestaat. Dit kan wellicht menig persoon over de streep trekken. Tevens had de gemeente Maastricht jarenlang een mantelzorgcompliment. Dat was een mooie beloning voor mantelzorgers. Dit compliment is echter geheel uitgekleeft tot een klein bedankje. Kan de wethouder dit mantelzorgcompliment nog een keer bekijken?

SAB kan helaas beide amendementen van de SP niet steunen. SAB heeft de motie van de PVV, de motie van de Liberale Partij Maastricht en de motie van Forum voor Democratie mee-ingediend. Verder wacht SAB de reactie van de wethouder af over de motie van GroenLinks. Verder dient SAB de motie van de PvdA mee in. SAB gaat akkoord met de rekening en de Kaderbrief.

Volt (Ortjens) deelt de zorgen van Partij Veilig Maastricht over de misdaad in het grensgebied. Volt benadrukt dat aan de bel trekken in Den Haag belangrijk is, maar het is ook van groot belang om meer samen te werken met de Veiligheidsregio's in de Euregio Maas-Rijn. Volt dankt de wethouder voor de toezegging voor het organiseren van een informatiesessie over Maastricht, de onderwijsinstellingen en de positie in Europa. Volt steunt de moties over RTV Maastricht en de Mosasaurus. Volt wacht het advies van het college over de motie van GroenLinks af. Daarnaast dient Volt de PvdA motie graag mee in. Verder is het bij de motie over de boá's een centrale vraag hoever men wil gaan bij de scheiding van kerk en staat. Volt wil een samenleving waarin verschillende groepen in harmonie met elkaar kunnen leven. In Frankrijk schiet men bijvoorbeeld door bij de scheiding van kerk en staat. Die samenleving staat flink onder druk en dat werkt dus blijkbaar niet. Daarom is Volt tegen de motie. Volt vraagt wat het betekent in de praktijk nu de tatoeages uit de motie zijn gehaald. Een boá mag dan geen hoofddoek dragen, maar wel een grote Bijbeltekst op zijn arm tatoeëren. Neemt de motie de seculiere waarden dan wel serieus ?

PVV (Betsch) heeft ook geen probleem met een tekst over de Koran.

Volt (Ortjens) vindt het vreemd dat de motie wel de neutraliteit van een hoofddoek bevestigd, maar niet die van een Korantekst op een arm. Volt is daarom tegen de PVV motie. Verder steunt Volt de amendementen van de SP niet.

M:OED (Van Rooij) vindt openheid in de raad belangrijk. Helaas zijn de vragen van M:OED over grootschalige studentenhuysvesting nog steeds niet voldoende door het college beantwoord. Er is ook geen openheid over data en onderzoeken voor onderzoekers en studenten die daarvan graag gebruik willen maken. Een echte universiteitsstad moet daarin veel verder gaan. Er zijn veel kansen om de diepte in te gaan. Een open houding aanmeten is bij de complexe problemen waarvoor men staat belangrijk. Daarnaast moet men ook toegeven dat de gemeente niet altijd alle kennis in huis heeft. In het dashboard Duurzaam Sociaal Domein bestaan kansen tot samenwerking ten aanzien van de gehanteerde definities, want hoe iets wordt gedefinieerd bepaalt mede hoe men het kan meten en wat daarmee vervolgens beleidsmatig kan worden gedaan. M:OED wil dat onderzoek, definities en de KPI-vorming bij de Maastrichtenaar beginnen in samenwerking en samenspraak met betrokken instanties die daarmee al bezig zijn. M:OED wil graag dat de universiteit en andere instellingen bij dit proces meer worden betrokken. Misschien moet de raad nog een

stapje terug doen? Heeft het gemeentebestuur een visie over hoe de gemeente inhoudelijk van de kennisinstellingen wil profiteren? Hoe passen de initiatieven, zoals Working on Europe binnen een bredere strategie? Heeft de gemeente een bredere strategie? Heeft het college middelen om zo'n verdergaande samenwerking in te kleden? Is er een visie nodig om de mogelijkheden voor samenwerking verder te verdiepen, dus een visie op de samenwerkingsstructuur en vervolgens de concrete activiteiten die daaraan vasthangen? Heeft het college behoefte aan meer handvaten voor het oppakken van deze samenwerking? Het gaat om openheid tussen bestuursstructuren. Het begint nu met definities, maar straks gaat het over algoritmes in het dashboard en de ethische kwesties die daarbij komen kijken. Meten is immers weten. M:OED pleit daarnaast voor een meldpunt straatintimidatie. De incidenten moeten in ieder geval geregistreerd worden, indien de gemeente de openbare ruimte veiliger wil maken.

Liberale Partij Maastricht (Nuyts) bedankt het CDA en wethouder Bastiaens voor de prettige samenwerking ten aanzien van RTV Maastricht. Verder bedankt de Liberale Partij Maastricht alle partijen die de motie hebben gesteund. De fractie heeft alle vertrouwen in een goede afronding. Tevens bedankt de Liberale Partij Maastricht de burgemeester voor zijn eerlijke antwoorden. Uiteraard kan de burgemeester de tijd krijgen voor het zich eigen maken van het dossier. Bij de begroting zal het college nog op de handhaving terugkomen. In de afgelopen periode was er veel aan de hand qua veiligheid en handhaving met een enorm hoog misdaadcijfer. De Liberale Partij Maastricht wil niet langer genoegen nemen met het afschuiven van problemen op het gebied van handhaving. De bevolking is al jarenlang ontevreden over de aanpak van overlast. Hopelijk gaat de burgemeester voortvarend aan de slag. Verder steunt de Liberale Partij Maastricht de motie van de PVV, omdat de fractie net zoals de minister voor neutraliteit is in functies waarin gehandhaafd moet worden en waar gezag moet worden uitgestraald, ook ter bescherming van de boa's. Verder zal de fractie de motie over het Landbouwbelang niet steunen. Het Landbouwbelang krijgt een gedeelte van de Opel-garage en daarnaast wordt verder gekeken naar andere mogelijkheden. De motie van de PvdA is sympathiek. De Liberale Partij Maastricht zal die motie 'desondanks' steunen.

Forum voor Democratie (Nab) is van mening dat in het amendement over het Landbouwbelang een bijzondere stellingname wordt gedaan. Het Landbouwbelang is sinds april 2002 gekraakt en de aanwezigheid van mensen wordt sindsdien gedoogd. Ruim 21 jaar hebben die mensen aldaar kosteloos kunnen wonen en activiteiten kunnen organiseren. Kraken is bovendien een strafbaar feit conform artikel 138a Wetboek van Strafrecht. Forum voor Democratie is van mening dat dit gedrag afgekeurd moet worden.

SP (Blom) vraagt per interruptie of Forum voor Democratie bekend is met het verbod van terugwerkende kracht van strafbepalingen.

Forum voor Democratie (Nab) antwoordt ontkennend.

SP (Blom) citeert: 'Geen feit is strafbaar dan uit kracht van een daaraan voorafgegane wettelijke strafbepaling.' Ten tijde van de kraak van het Landbouwbelang was dit nog geen strafbaar feit.

Forum voor Democratie (Nab) dankt. Forum voor Democratie is van mening dat dit gedrag afgekeurd moet worden en niet moet worden beloond met een reservering van € 2,7 miljoen. Waar komt het idee vandaan dat deze lhbtq+-groep niet op andere plaatsen in de stad terecht kan? De fractie vraagt om een voorbeeld daarvan.

M:OED (Van Rooij) verwijst per interruptie naar de inspraak in de domeinvergadering over het Landbouwbelang. Daarnaast kan COC niet voor iedereen een warm thuis bieden. Soms zijn mensen dus op zoek naar een andere plek.

Forum voor Democratie (Nab) antwoordt dat het inderdaad mogelijk is dat mensen zich ergens niet thuis voelen. Dit is echter geen reden om daarvoor € 2,7 miljoen te reserveren. Verder is discriminatie volgens artikel 1 Grondwet verboden. Men kan eventueel aangifte daarvan doen bij de politie. Daarnaast heeft Maastricht een significante Marokkaanse en Turkse gemeenschap - respectievelijk 4,1% van de bevolking - en een significante Molukse gemeenschap. Hebben deze gemeenschappen ook recht op een reservering van € 2,7 miljoen voor het creëren van een veilige haven? Daarnaast dient Forum voor Democratie de motie van PVV en het SP amendement over het MECC mee in. Volgens de koran en de bijbel is het plaatsen van tatoeages overigens niet toegestaan. Forum voor Democratie zal de motie van de Liberale Partij Maastricht over RTV Maastricht steunen. Ten slotte zal Forum voor Democratie de moties van GroenLinks en de PvdA niet steunen.

De **voorzitter** heeft maar weinig vragen gehoord. De voorzitter geeft het woord aan het college voor de beantwoording.

Wethouder Bastiaens herkent zich niet in de uitspraken van de SP over de gesprekken met het Landbouwbelaan. De wethouder betreurt de woordkeuze van de SP. De deur van de wethouder staat ook altijd open. Verder is nog niets bekend over de ontwikkelingen bij de openbare omroep. De gemeente moet wachten op de communicatie vanuit het Rijk over de regionale omroep. De wethouder zal de raad hierover informeren, zodra meer bekend is.

Wethouder Pas legt uit dat alle kinderen in principe een plek moeten krijgen binnen het onderwijs. De gemeente maakt hierover samen met schoolbesturen en samenwerkingsverbanden afspraken. Daarnaast heeft de gemeente een fulltime consultant in dienst die gesprekken met partijen voert en die passende oplossingen aandraagt.

PvdA (Slangen) vraagt per interruptie wat gedaan wordt voor de kinderen die al vrijgesteld zijn van leerplicht. Wat is het aanbod voor deze groep?

Wethouder Pas legt uit dat de consultant ook die groep probeert naar school te krijgen. Een mogelijkheid kan zijn dat het onderwijs thuis gegeven wordt.

Liberal Partij Maastricht (Nuyts) legt uit dat er blijkbaar niet meer geld wordt gegeven aan het LEF-team. Dat team is gespecialiseerd in de groep thuiszitters. Ziet de wethouder meer financiële mogelijkheden?

Wethouder Pas legt uit dat het LEF-team goed werk doet. De wethouder kan de vraag over het geld nu niet beantwoorden.

Wethouder Mackus zal nog een raadsinformatiebrief sturen over het groenonderhoud (**toezegging**). Burgers worden goed bereikt via het loket. De groene-dak-regeling was bijvoorbeeld al na twee weken weggezet. De procedure rondom de geveltuinjes werkt ook uitstekend. Er wordt ook gekeken naar het juiste plantmateriaal vanwege de biodiversiteit. Dit wordt goed gefaciliteerd. Verder zijn de zorgen van het CNME bekend bij het college. De gemeente is in goed overleg met het CNME om te kijken naar **een structurele oplossing, ook in het licht van de natuurtuinen. De wethouder verzoekt de PvdA om de motie aan te houden. De wethouder zal na de zomer de stand van zaken rondom het CNME terugkoppelen (toezegging)**. Het college hoopt om in de tussentijd te komen met een structurele oplossing.

GroenLinks (Mülders) vraagt per interruptie of het college bereid is om in de zomerperiode duidelijke richtlijnen te geven over de geveltuinjes. GroenLinks wil ook nog graag overleggen met de mede-indieners over de motie. Op welk moment komt de wethouder met een terugkoppeling over het CNME?

Wethouder Mackus antwoordt dat dit na het zomerreces, maar voor de begroting duidelijk moet zijn. De wethouder kent die signalen over de geveltuinjes niet. De wethouder wil altijd bekijken hoe dingen beter gedaan kunnen worden. Misschien kan GroenLinks die signalen doorgeven aan de wethouder?

GroenLinks (Mülders) stelt voor om informatie over de geveltuinjes op de website of in een nieuwsbrief te zetten.

Wethouder Mackus geeft richting Partij voor de Dieren aan dat bij de verduurzaming de SDG's gelden. Mosa Meat is een vorm van die verduurzaming. Verder staat de Farm to Fork-strategie voor de algemene Europese aanpak voor het leveren van duurzaam voedsel van kwaliteit. In de regio Zuid-Limburg wordt gestimuleerd om lokale en biologische producenten te kiezen om de kringloop te sluiten, met minder transport en minder CO₂-uitstoot. Daarnaast worden boeren gestimuleerd om soja aan te planten, maar Maastricht heeft niet veel landbouwgrond. Tevens wordt bekeken hoe landbouwgrond omgezet kan worden in natuurgebied, zoals in het Jekerdal gebeurt of in een voedselbos, zoals in Caberg. Daarnaast moeten in Maastricht ook extra bomen geplant worden. Dit alles is een dilemma. De gemeente heeft vanwege het gebrek aan landbouwers geen letterlijke eiwitstrategie.

M:OED (Van Rooij) stelt per interruptie vast dat de wethouder veel losse initiatieven noemt, maar de fractie is eigenlijk op zoek naar de samenhang tussen projecten. Via de Zero Emissie Stadslogistiek (ZES) zouden bijvoorbeeld ook etensresten bij restaurants opgehaald kunnen worden, die verwerkt kunnen worden in die eiwittransitie. Worden projecten aan elkaar gekoppeld?

Wethouder Mackus wil graag kijken naar energie en massa. In het kader van de circulaire economie zijn aan aantal prioriteiten vastgesteld. Kleding is bijvoorbeeld een grote afvalstroom, die gebruikt kan worden voor iets anders. De meeste kansen worden door het aanhaken op massa gecreëerd. Dat is de strategie die de gemeente hanteert.

Partij voor de Dieren (Strik) is per interruptie op zoek naar hoe de wethouder consumenten wil aansporen tot het eten van meer plantaardig voedsel.

Wethouder Mackus vindt het de vraag tot hoever de gemeente hierin wil gaan. Het college wil zich bij de verduurzaming richten op de SDG's. Het gaat meer om het verkleinen van de CO₂-footprint, dan dat de gemeente zich specifiek richt op de eiwittransitie.

Ten slotte worden bij de campus uiteraard ook de jongeren en de buurt betrokken. Er wordt echter geen specifiek jongerenpanel opgericht. In brede zin gaat het om samen iedereen omarmen.

Wethouder Fokke zegt toe om - bijvoorbeeld in december - in de domeinvergadering van AZ een presentatie te geven over de Zero Based Begroting (ZBB) (**toezegging**). Dit als eerste stapje richting de toekomst.

Verder heeft het college bij het burgerberaad gemerkt dat het aantal aanmeldingen van jongeren en jeugdigen hiervoor enorm is. Dat bewijst dus ook dat een jongerenraad geen doel op zich is. De wethouder ziet de PvdA motie als een ondersteuning van beleid. De wethouder deelt ook de mening van 50PLUS dat het belangrijk is om mensen het verhaal te vertellen over burgerparticipatie. Wanneer gaat het om meebeslissen, coproduceren, adviseren, raadplegen, informeren? Hopelijk wil 50PLUS de wethouder bij die zoektocht vergezellen. De wethouder burgerparticipatie is belangrijk voor het opbouwen van vertrouwen in de politiek. Wethouder Fokke wil daarom die naam blijven hanteren.

Wethouder Meij zal op de toepassing van de doorbraakmethode, ook wel bekend als de 50-gezinnenaanpak bij een werkbezoek aan Sociale Zaken terugkomen (**toezegging**).

Verder kunnen kerken een beroep doen op het noodfonds indien in die gebouwen maatschappelijke en culturele activiteiten plaatsvinden. Kerken die alleen voor religieuze doeleinden worden gebruikt, kunnen dus geen beroep doen op het noodfonds. Daarnaast kunnen die kerken wel een beroep doen op een energiefonds van de provincie Limburg.

Daarnaast wordt van de toegankelijkheid zo snel mogelijk werk gemaakt. Tevens kan de wethouder geen overzicht geven van alle initiatieven op het gebied van armoede. In Maastricht zijn 120 organisaties op dat vlak actief, met ook de nodige wisselingen. In oktober komt een evaluatie van het armoedebeleid naar de raad.

CDA (Beckers) vraagt per interruptie hoe die voorwaarden rondom de culturele activiteiten bedoeld zijn.

Wethouder Meij heeft zojuist uitgelegd wat de voorwaarden zijn.

CDA (Beckers) zal zich hierin verdiepen. Daarna komt het CDA hierop rechtstreeks bij de wethouder terug.

Wethouder Meij deelt vervolgens mee dat het bureau onderzoek en statistiek van de gemeente Maastricht data van onderzoeken actief openbaar gaat maken, zodat iedereen daarvan gebruik kan maken (**toezegging**).

Wethouder Bastiaans legt uit dat het in de huidige tijd onmogelijk is om alle hulpbehoevenden in de zomerperiode van thuiszorg te voorzien. De wethouder wil wel uitspreken dat zij altijd de intentie heeft om daarvoor haar uiterste best te doen.

GroenLinks (Mülders) dankt. GroenLinks volgt de ontwikkelingen in Heerlen met veel belangstelling. GroenLinks wil dat niemand alleen thuiszit in de zomerperiode. Hopelijk krijgen alle ouders die dat nodig hebben in de volgende zomer thuiszorg.

Wethouder Bastiaans meldt dat er uiteraard ook gesprekken zijn met kleinere aanbieders die hierin iets kunnen betekenen. De vraag is wel of dat passend is. Na de zomer volgt een vervolgesprek en ambtelijk vinden ook meerdere gesprekken plaats. 80% van alle gemeentes hebben inmiddels te kampen met wachtlijsten. De wethouder zal nogmaals een compleet overzicht geven van alles wat wordt gedaan, wat werkt en wat niet werkt. De wethouder zal de vraag van SAB hierin meenemen (**toezegging**).

SAB (Gorren) dankt de wethouder voor deze toezegging.

Mevrouw Heine komt onverwacht binnen om 19.48 uur.

De **voorzitter** heet mevrouw Heine, kersverse moeder welkom en feliciteert haar met de geboorte van haar dochter.

Applaus

Wethouder Bastiaans vindt het jammer dat er zo veel klachten zijn over Skaeve Huse. De wethouder vraagt aan mensen om zich bij klachten of vragen altijd te melden. Dat kan onder andere via een e-mail naar zichtophuis@maastricht.nl. In augustus gaan de ambtenaren langs de deuren in de wijk om vragen over Skaeve Huse te beantwoorden.

De **burgemeester** geeft aan dat het meldpunt over straatintimidatie een goed idee lijkt, maar uiteindelijk is de uitvoering daarvan niet praktisch. De burgemeester wil zo veel mogelijk werken met één klachten- en meldlijn. Bij de verwerking van die gegevens moet straatintimidatie als zodanig worden geregistreerd.

GroenLinks (Mülders) vraagt om een korte schorsing om met de indieners van de motie CNME te beraadslagen.

De **voorzitter** schorst de vergadering kort.

Schorsing 19.51 – 19.58 uur

De **voorzitter** hervat de vergadering en geeft het woord aan GroenLinks.

GroenLinks (Mülders) zal de motie CNME tot het najaar aanhouden.

De **voorzitter** dankt en vraagt of er behoefte is aan een stemverklaring over de jaarrekening of de amendementen.

GroenLinks (Van der Gugten) is al acht jaar als raadslid zeer nauw betrokken bij het dossier Landbouwbelang. GroenLinks is van mening dat de formulering en met name het financiële deel van amendement van de SP kwalitatief onvoldoende is en zal daarom helaas tegen het amendement stemmen.

De **voorzitter** gaat over tot de stemming over het amendement van de SP, Partij voor de Dieren en M:OED over het Landbouwbelang. Uitslag van de stemming: 5 stemmen voor en 32 stemmen tegen. Het amendement is daarmee verworpen.

De **voorzitter** gaat over tot de stemming over het amendement van de SP en Forum voor Democratie over het MECC. Uitslag van de stemming: 6 stemmen voor en 31 stemmen tegen. Het amendement is daarmee verworpen.

De **voorzitter** gaat over tot de stemming over de jaarrekening. Uitslag van de stemming: 31 stemmen voor en 6 stemmen tegen. De jaarrekening is aangenomen. Aldus besloten.

De **voorzitter** vraagt of er behoefte is aan een stemverklaring over de Kaderbrief en de moties.

D66 (Demas) heeft een stemverklaring over de neutraliteit uniform boa's. D66 respecteert de regels in de wet met betrekking tot religieuze uitingen. Dit betreft tot op heden een richtlijn. D66 staat voor een inclusief Maastricht waar eenieder ongeacht voorkeur, overtuiging of identiteit mee moet kunnen doen. De regelrechte uitsluiting die deze motie voorstelt, raakt de fractie zeer persoonlijk. D66 stemt met veel overtuiging tegen deze motie van de PVV.

GroenLinks (Mülders) geeft in een stemverklaring aan het thema circulaire economie te missen in de Kaderbrief. Er moeten stappen worden gezet om de reeds opgelopen achterstand in te lopen, met andere woorden, meer prioriteit, meer geld en meer mensen. In dit opzicht krijgt de Kaderbrief een flinke onvoldoende en daarom stemt GroenLinks tegen de Kaderbrief.

SP (Blom) heeft een stemverklaring over de Kaderbrief. De SP vindt de nieuwe manier van werken veel te vaag en te onduidelijk om hierover ook maar enig inhoudelijk oordeel te kunnen vellen. Daarom stemt de SP tegen de Kaderbrief.

M:OED (Van Rooij) heeft een stemverklaring over de motie van Forum voor Democratie. M:OED vindt het een mooi idee, maar wil de beperkte lobbycapaciteit liever inzetten voor andere belangrijke doelstellingen in de stad.

Partij Veilig Maastricht (Garnier) zal niet meestemmen over de motie RTV Maastricht omdat hij als vrijwilliger werkt bij RTV Maastricht.

GroenLinks (Van der Gugten) heeft twee stemverklaringen. Een stemverklaring gaat over de motie van de PVV inzake neutraliteit uniform boa's. GroenLinks is een groot voorstander van een neutrale overheid, zeker indien dit wordt geëtaleerd door neutrale uniformen. GroenLinks wil echter niet meegaan in het narratief van de PVV en zal daarom tegen de PVV motie stemmen. Vervolgens heeft GroenLinks een stemverklaring over de motie van Forum voor Democratie. GroenLinks is van mening dat de raad zich moet bezighouden met belangrijkere zaken.

De **voorzitter** gaat over tot de stemming over de motie van PVV, Partij Veilig Maastricht, VVD, Forum voor Democratie, 50PLUS en SAB over de neutraliteit boa's. Uitslag van de stemming: 11 stemmen voor en 26 stemmen tegen. De motie is daarmee verworpen.

De **voorzitter** gaat over tot de stemming over de motie van de Liberale Partij Maastricht inzake RTV Maastricht. Uitslag van de stemming: 36 stemmen voor. De motie is unaniem aangenomen. Aldus besloten.

De **voorzitter** gaat over tot de stemming over de motie van Forum voor Democratie inzake de repatriëring van de Mosasaurus. Uitslag van de stemming: 34 stemmen voor en 3 stemmen tegen. De motie is aangenomen. Aldus besloten.

De **voorzitter** gaat over tot de stemming over de PvdA motie inzake jongeren meer betrekken bij de politiek. Uitslag van de stemming: 35 stemmen voor en 2 stemmen tegen. De motie is aangenomen. Aldus besloten.

De **voorzitter** gaat over tot de stemming over de Kaderbrief. Uitslag van de stemming: 24 stemmen voor en 13 stemmen tegen. De Kaderbrief is aangenomen. Aldus besloten.

7. Sluiting

De **voorzitter** vindt het bijzonder om vandaag op zijn eerste raadsvergadering meteen afscheid te moeten nemen van twee zeer gewaardeerde griffiemedewerkers. De heer Derkx is raadsadviseur sociaal domein en een man met passie, humor en expertise. Dank namens college en raad voor alles.

Applaus

De **voorzitter** geeft aan dat griffier Bodewitz in 2020 tijdens de coronacrisis gestart is in Maastricht. Dat was een bijzondere start met veel digitale kennismakingen en online vergaderingen. De griffier kweet zich prima van zijn taak. De wereld van de gemeenteraad was eerst een beetje wennen. De griffier heeft vanuit rust dingen in beweging gezet en heeft zich die wereld snel eigen gemaakt. De heer Bodewitz is een aimabel, rustig en doortastend persoon en altijd in voor een lach en een grapje. Dank namens college en raad voor alles en veel succes in Eindhoven.

Applaus

De **voorzitter** sluit de vergadering onder dankzegging om 20.15 uur.

